

Univerzita Karlova

Pedagogická fakulta

Katedra andragogiky a managementu vzdělávání

## BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Další vzdělávání učitelů cizích jazyků na základních školách

Further education of foreign language teachers in primary schools

Tereza Maříková

Vedoucí práce: PhDr. Michaela Tureckiová, CSc., MBA

Studijní program: Školský management

Studijní obor: Školský management

2023

### **Prohlášení**

Odevzdáním této bakalářské práce na téma *Další vzdělávání učitelů cizích jazyků na základních školách a jejich motivace* k tomuto vzdělávání potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 30. 6. 2023

Podpis:

### **Poděkování**

Za odborné vedení, lidský přístup, cenné a podnětné rady při zpracování bakalářské práce, bych ráda poděkovala mé vedoucí práce PhDr. Michaelle Tureckiové, CSc., MBA

## **ABSTRAKT**

Bakalářská práce se zabývá dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, kteří vyučují cizí jazyky na základních školách. Cílem této bakalářské práce je zjistit jaká je motivace vyučujících cizích jazyků na základních školách k dalšímu vzdělávání a jakým způsobem se toto vzdělávání uskutečňuje, pokud se uskutečňuje. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se dělí na část, kde jsou vysvětleny základní pojmy, které se pojí s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků a motivací dle konceptu Maslowovy pyramidy potřeb. Další část se zabývá platnou legislativou k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditací a druhy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, jakož i možnými způsoby jejich financování.

Praktická část, která je zaměřena na učitele cizích jazyků na základních školách v České republice a především jejich motivaci k dalšímu vzdělávání, je zpracována na základě dotazníkového šetření. Odpovědi na každou otázku jsou popsány samostatně a v závěru je shrnutí výsledků dotazníkového šetření. Tato bakalářská práce přináší především poznatky o motivaci pedagogů k dalšímu vzdělávání a může sloužit jako podklad pro navrhování a implementaci efektivních programů dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky v oblasti výuky cizích jazyků na základních školách.

## **KLÍČOVÁ SLOVA**

Další vzdělávání pedagogických pracovníků, učitel, cizí jazyky, motivace

## **ABSTRACT**

The bachelor's thesis focuses on the further education of pedagogical personnel who teach foreign languages at primary schools. The aim of this bachelor's thesis is to determine the motivation of foreign language teachers at primary schools for further education and how this education is carried out, if it is implemented. The thesis is divided into a theoretical and practical part.

The theoretical part is divided into sections explaining the fundamental concepts related to the further education of pedagogical workers and motivation according to Maslow's hierarchy of needs. Another section deals with the current legislation concerning the further education of pedagogical workers, accreditation, types of further education for pedagogical workers, as well as possible methods of financing.

The practical part, which focuses on foreign language teachers at primary schools in the Czech Republic and primarily their motivation for further education, is based on a questionnaire survey. Answers to each question are described separately, and a summary of the survey results is provided at the end. This bachelor's thesis provides mostly insights into the motivation of educators for further education and can serve as a basis for designing and implementing effective programs of further education for pedagogical workers in the field of foreign language teaching at primary schools.

## **KEY WORDS**

Further education of pedagogical personnel, teacher, foreign languages, motivation

# Obsah

Úvod .....	7
<b>1 ZÁKLADNÍ POJMY .....</b>	<b>9</b>
1.1 Pedagogický pracovník .....	9
1.2 Cizí jazyk a jazyková gramotnost .....	10
1.3 Vzdělávání.....	11
1.4 Profesní vývoj učitele cizích jazyků .....	12
1.5 Vzdělávací potřeby.....	14
1.6 Maslowova pyramida potřeb v souvislosti s DVPP a motivací k němu .....	15
1.7 Další vzdělávání .....	17
<b>2 Legislativní rámec .....</b>	<b>18</b>
2.1 Zákon č.561/2004 Sb. (školský zákon).....	19
2.2 Zákon č.563/2004 Sb. ....	19
2.3 Vyhláška č.317/2005 Sb.....	19
2.4 Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ .....	20
2.5 Karierní řád .....	21
2.6 Akreditace institucí zajišťujících DVPP .....	21
2.7 Druhy DVPP .....	22
2.8 Financování DVPP.....	22
<b>3 PRAKTICKÁ ČÁST .....</b>	<b>24</b>
<b>4 Výsledky výzkumného šetření.....</b>	<b>31</b>
<b>Závěr .....</b>	<b>61</b>
<b>Seznam použitých informačních zdrojů .....</b>	<b>62</b>
<b>Seznam tabulek .....</b>	<b>65</b>
<b>Seznam grafů.....</b>	<b>67</b>
<b>Seznam příloh.....</b>	<b>68</b>

## Úvod

Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků hraje zásadní roli při zajištění kvality vzdělání a celkovém růstu žáků. Tato skutečnost platí zejména pro učitele cizích jazyků na základních školách, kteří mají odpovědnost vybavit žáky nezbytnými jazykovými dovednostmi a mezikulturní kompetencí. Vzhledem k rostoucí globalizaci a propojenosti světa stoupá poptávka po efektivní výuce cizích jazyků, což vyžaduje neustálý rozvoj a zdokonalování jazykových pedagogů.

Cílem této práce je zkoumat problematiku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, konkrétně se zaměřením na motivaci učitelů cizích jazyků na základních školách k účasti na dalším profesním vzdělávání. Prostřednictvím zkoumání faktorů, které motivují tyto pedagogy ke studiu. Byla stanovena hlavní výzkumná otázka: *Jaká je motivace mezi učiteli cizích jazyků na základních školách k dalšímu profesnímu vzdělávání?*

Hlavní otázka je pak rozdělena následovně:

- 1) Jaká je motivace učitelů cizích jazyků na ZŠ k DVPP?
- 2) Jaký přínos má DVPP pro učitele cizích jazyků na ZŠ?
- 3) Je finančně DVPP podporováno ze strany školských zařízení?
- 4) Mají učitelé cizích jazyků potřebný čas k DVPP?
- 5) Chtějí učitelé cizích jazyků na ZŠ prohlubovat své znalosti v oblasti jazyků skrze DVPP?

Práce je rozdělena na dvě hlavní části: teoretický rámec a praktický výzkum. V teoretickém rámci jsou vymezeny základní pojmy související s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků. Kromě toho je představen přehled současné legislativy týkající se dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, procesu akreditace a různých forem dalšího vzdělávání, stejně jako metody financování těchto iniciativ.

Praktický výzkum, který tvoří druhou část této studie, se zaměřuje na zkušenosti a motivaci učitelů cizích jazyků na základních školách v České republice. Pro sběr dat byla provedena dotazníková studie a odpovědi na každou otázku jsou zkoumány samostatně. Nakonec je poskytnut komplexní souhrn výsledků dotazníkového šetření, který zdůrazní klíčová zjištění.

Tato výzkumná práce si klade za cíl přispět k existujícím poznatkům o motivaci pedagogů ke studiu a sloužit jako zdroj pro vzdělávací instituce a tvůrce politiky při vytváření strategií a iniciativ podporujících profesní růst učitelů cizích jazyků na základních školách. Podporou kultury neustálého učení a profesního rozvoje můžeme zlepšit kvalitu výuky cizích jazyků a posílit schopnosti pedagogů přizpůsobit se měnícím se potřebám žáků v dnešní stále více globalizovaném světě.



# 1 ZÁKLADNÍ POJMY

Na začátku je potřeba si vymezit základní pojmy, které nás budou provázet celou prací. Jedná se o pojmy, které souvisí s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, zejména pak učitelů cizích jazyků na základních školách.

## 1.1 Pedagogický pracovník

Tento pojem je definován zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, § 2 takto:

*„(1) Pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou, přímou speciálně-pedagogickou nebo přímou pedagogicko-psychologickou činnost přímým působením na vzdělávaného, kterým uskutečňuje výchovu a vzdělávání na základě zvláštního právního předpisu<sup>1</sup>) (dále jen „přímá pedagogická činnost“); je zaměstnancem právnické osoby, která vykonává činnost školy, nebo zaměstnancem státu, nebo ředitelem školy, není-li k právnické osobě vykonávající činnost školy v pracovněprávním vztahu nebo není-li zaměstnancem státu. Pedagogickým pracovníkem je též zaměstnanec, který vykonává přímou pedagogickou činnost v zařízení sociálních služeb.*

*(2) Přímou pedagogickou činnost vykonává*

- a) učitel,*
- b) pedagog v zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,*
- c) vychovatel,*
- d) speciální pedagog,*
- e) psycholog,*
- f) pedagog volného času,*
- g) asistent pedagoga,*
- h) trenér,*
- i) metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně,*
- j) vedoucí pedagogický pracovník.“*

(Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, s. 1–2).

V andragogickém slovníku Průchy a Vetešky je použitý pro definování pedagogického pracovníka výklad výše zmíněného zákona a dále je na něj nahlíženo z andragogického hlediska, jako na vzdělavatele dospělých a rozšiřuje definici na lektora, mentora, tutora, kouče, instruktora, školitele, konzultanta, supervizora a manažera vzdělávání (Průcha a Veteška, 2014, s. 211).

Dle Průchy můžeme také pohlížet na osobu pedagogického pracovníka, jako na osobu, která se zabývá výchovou či vzděláváním žáků různých druhů školských zařízení zákonem stanoveným kvalifikovaným způsobem. Zároveň je k této činnosti pověřen státem či vzdělávací institucí. Nelze tedy hovořit pouze o učitelích, ale i o dalších profesionálech, kteří patří do profesní skupiny nazvané pedagogičtí pracovníci (Průcha a Veteška, 2012, s. 173).

## 1.2 Cizí jazyk a jazyková gramotnost

Cizím jazykem se myslí systém znaků sloužícím k dorozumívání (komunikaci) v prostředí odlišném, než ve kterém se používá určitý národní jazyk (Průcha a Veteška, 2014, s. 65).

*„Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.*

*Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech“ (EDU.cz, 2021).*

*„Jazyková gramotnost je schopnost a dovednost komunikovat a jednat v mateřském i dalším jazyce (popř. v dalších jazycích). Je výchozím předpokladem pro rozvoj všech ostatních gramotností“ (Česká školní inspekce, 2019).*

### 1.3 Vzdělávání

Vzdělávání je proces, který podporuje a pomáhá učení. Učení pak definuje Plamínek jako „jakékoli osvojování nového, vzděláváním „organizované učení“ – tedy záměrné osvojování nového, obvykle spojené s nějakými tematickými cíli a formálními pravidly“ (Plamínek, 2014, s. 18).

Vzdělávání obvykle dále dělíme na formální, neformální a informální. Toto rozdělení je například ukotveno v Memorandu o celoživotním učení, které bylo přijato na zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000 a které mělo zahájit celoevropskou debatu o strategii pro uskutečňování celoživotního vzdělávání, kam patří i další vzdělávání pedagogických pracovníků, na individuální a institucionální úrovni. V Memorandu je tedy vzdělávání také nazváno účelovou učební činností a je definováno takto:

*„**Formální učení** probíhá ve vzdělávacích institucích a vede k získání uznávaných certifikátů a kvalifikací.*

***Neformální učení** probíhá vedle hlavních vzdělávacích systémů a zpravidla nevede k získání formalizovaného certifikátu. Neformální učení může být poskytováno na pracovišti a prostřednictvím činností organizací a sdružení občanské společnosti (např. v organizacích pro mládež, v odborech a v politických stranách). Může být poskytováno také prostřednictvím organizací nebo služeb, které byly ustaveny se záměrem doplňovat formální systémy (např. výtvarné, hudební a sportovní aktivity nebo soukromé vyučování připravující na zkoušky).*

***Informální učení** je přirozeným doprovodným znakem každodenního života. Na rozdíl od formálního a neformálního učení nemusí být informální učení vždy učením záměrným. Proto ani sami účastníci nemusí snadno rozpoznat, jak přispívá k jejich vědomostem a dovednostem“ (NÁRODNÍ VZDĚLÁVACÍ FOND, 2000).*

V Andragogickém slovníku Průcha s Veteškou také odkazují na Memorandum z Lisabonu a definují obdobně formy učení, pouze s tím rozdílem, že užívají výrazu vzdělávání oproti výrazu učení, které je užito v českém překladu Memoranda a dále doplňují o některé podrobnosti, jako například u neformálního vzdělávání, kam řadí i školení zaměstnanců a jako podmínku uvádí nutnost vedení odborníkem (lektorem, trenérem, tutorem ad.) U Informálního vzdělávání pak uvádějí jako možnost použití termínu zkušenostního učení (experiential learning) (Průcha a Veteška, 2014, s. 193). Teorii zkušenostního učení definuje

učení jako „proces, při kterém se znalosti vytvářejí transformací zkušeností. Znalosti jsou výsledkem kombinace uchopení a transformace zkušeností“ (Kolb, 1984, s. 41).

#### **1.4 Profesní vývoj učitele cizích jazyků**

Jak se stát učitelem cizího jazyka, či cizích jazyků. Je nutné k tomuto poznání dospět a po střední škole jít studovat vysokou školu, kde je nutno si vybrat obor, který souvisí s cizím jazykem. Nabídka v České republice je pestrá. Nejrychlejší a efektivní cesta je studium cizího jazyka na pedagogické fakultě, kde získají odbornou kvalifikaci v souladu se zákonem 563/2004 Sb., zákona o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, kde v Hlavě II jsou dané předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků (zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, online).

V České republice lze studovat na 10 pedagogických fakultách. Dále lze studovat akreditované pedagogické programy na dalších fakultách, jejichž zaměření není primárně pedagogické. Nejčastěji se jedná o filozofické, ekonomické, přírodovědné a zemědělské fakulty.

Pokud se podaří zdárně dostudovat magisterský obor, pak je cesta otevřená k profesnímu výkonu učitele cizích jazyků. Stále mnoho absolventů pedagogických fakult nenastoupí po ukončení studia do školství a dá přednost jiné kariéře, zejména z důvodu lepšího finančního ohodnocení, ale tato situace se postupně zlepšuje a do školství nastupuje více absolventů. Přesto průměrný věk učitelů v České republice dle šetření Talis 2018 je 45,1 roků a nastupujících učitelů po dokončení vysokoškolského vzdělání, kteří jsou věkově do 30 let je například na základních školách pouze 6,9 % z celkového počtu učitelů na základních školách (OECD, 2023). Nastupující učitele často zaskočí i stres a nadměrná administrativa.

Na začátku kariéry by mohly být významnými faktory adaptační období pro učitele nastupující poprvé do praxe a dále uvádějící učitel, který by měl poskytnout podporu začínajícímu učiteli a tím mimo jiné snížit riziko odchodu ze školství krátce po nástupu. Oba faktory by měla nově zavést připravovaná novela zákonů č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Pokud začínající učitel vytrvá a rozhodne se ve své profesní dráze pokračovat, pak se dostane k možnosti i povinnosti se nadále vzdělávat ve svém oboru, tak aby mohl vstřebávat nové poznatky a nové trendy ve výuce. Měl by znát i aktuální školskou legislativu.

Současné nároky na znalosti učitelů, či všeobecně, pedagogických pracovníků jsou velmi vysoké a pedagogičtí pracovníci jsou mnohdy i psychology-amatéry, kariérními poradci a dalšími profesemi, jejichž částečná znalost jim i jejich svěřencům v mnohém pomáhá. Učitelé cizích jazyků by se měli vzdělávat dále i bez povinnosti jim dané zákonem, jelikož aplikovaná lingvistika je živá věda, která se v průběhu času mění v mnoho oblastech, jako například morfologie, syntaxe, ale například i fonetiky.

Učitelé by tedy měli rozvíjet své dovednosti a znalosti i vzhledem k stále se měnícímu a vyvíjejícímu společenskému prostředí. Jiří Votava (2007, s.50) dodává, že současný vývoj učitelů je založen na myšlence učitele, jako celoživotního studujícího, flexibilní osoby, která není motivována pouze osvětlením svých akademických znalostí a dovedností, ale především snahou o nové dovednosti, znalosti a kompetence. Přičemž Plamínek (2014, s. 22) definuje termíny znalost (angl. knowledge) jako schopnost teoretickou a dovednost (angl. skill) oproti tomu jako schopnost praktickou a říká, že: *„Znalosti (vědomosti) jsou to, co lidé objektivně vědí, dovednosti to, co lidé umějí udělat. Dovednosti jsou v jistém smyslu pokračováním znalostí – jsou průmětem znalostí (a zároveň i postojů a vlastností) do praxe.“* Votava ještě dodává (2007, s.50), že v budoucnu spolupráce se společností a spojení mezi školním světem a světem práce bude mnohem více vyzdvížena, než byl a je individuálně orientovaný rozvoj učitele.

Učitelé získávají nejvíce znalostí, kromě vlastního studia, převážně po nástupu do praxe, kde se jejich znalosti prohlubují na každodenní bázi, a to především skrze úkoly a problémy, které musí konstantně řešit. Tím se, ale většinou stávají dobrými a lepšími učiteli. I po 57 letech od vydání průlomové zprávy Jamese S. Colemana „Equality of Educational Opportunity“, která je též známá jako Colemanova zpráva, stále platí, že (In: Goldhaber, 2016) „kvalita učitele je jednou z mála charakteristik, která významně ovlivňuje výkon žáků.“ Ke kvalitnímu učiteli cizích jazyků se dále pojí tyto charakteristiky, jak je ve svém článku uvádí a dále rozvádí Renandya a Jacobs (2021): jazykové znalosti, výše uvedené pedagogické znalosti a dovednosti, pochopení pro žáky/studenty, rovnováha mezi explicitní a implicitní výukou, členství v profesních spolecích, pro mou bakalářskou práci důležitá

charakteristika v podobě účasti na celoživotním vzdělávání, jako další uvádí používání nových technologií, podpora zapojení studentů a vlastní wellbeing.

Z výše uvedeného je jasné, že učitelé, nejen cizích jazyků se musí neustále vzdělávat a rozvíjet, aby udrželi krok se společností, ve které žijí a kterou se snaží vzdělávat.

## 1.5 Vzdělávací potřeby

*„Vzdělávací potřebou rozumíme deficit, případně potenciál (provázený tendencí k sebenaplnění) k rozvoji vědomostí, dovedností, schopností, návyků či způsobů jednání“* uvádí Rogers (Šedřová a Novotný, 2006, s. 142).

*„Jestliže se analyzují potřeby vzdělávání na úrovni jednotlivců, je možné identifikovat některé společné potřeby vzdělávání, které je možné uspokojovat na úrovni skupin“* (Armstrong, 2015, s. 354).

Z výše uvedeného plyne, že pokud se budeme zajímat o vzdělávací potřeby jednotlivců, může se nám podařit identifikovat vzdělávací potřeby pro určité skupiny, například učitelů cizích jazyků, či případně na konkrétní skupiny učitelů jednotlivých cizích jazyků. Vzdělávací potřeby učitelů anglického jazyka se budou jistě lišit od potřeb učitelů španělského jazyka. Při správné analýze vzdělávacích potřeb může vedení škol přistoupit k uspokojování těchto potřeb v rámci plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, aby bylo co nejefektivnější a přínosné pro jednotlivé pedagogy s návazností na jejich profesní výkon, rozšíření kompetencí a v neposlední řadě by uspokojení takových potřeb bylo přínosem pro školu, pokud budou tyto potřeby v souladu s potřebami školského zařízení, i pro samotné žáky/studenty. Lazarová zmiňuje jako společné oblasti, kde rezonují vzdělávací potřeby u pedagogických pracovníků, didaktiku, management třídy i jednotlivců a samozřejmě témata, která se váží k jednotlivým předmětům (Lazarová, 2006, s. 68).

Lazarová ve své publikaci shrnula a rozdělila vzdělávací potřeby učitelů takto:

- a) **předmětové/oborové** – transformace poznatků do obsahu vyučovacích hodin, například samostudiem odborné literatury, elektronických médií, aj.;
- b) **didaktické a psychodidaktické** – potřeba těch, kteří se chtějí zdokonalit v užívání nových vyučovacích metod, prostředků a forem, tak aby byl schopen se přizpůsobit potřebám žáka/studenta;

- c) **diagnostické a intervenční** – potřeba těch, kteří se snaží porozumět výchovným a výukovým problémům žáků/studentů a chtějí se naučit řešit konfliktní a krizové situace;
- d) **sociální, psychosociální a komunikativní** – pro ty jež se chtějí zlepšit v jednání a komunikaci s žáky/studenty, kolegy, zákonnými zástupci, ale třeba i s vedením, naučit se vytvořit pozitivní učební klima;
- e) **manažerské a normativní** – se mohou zdát jako potřeby pro vedoucí pedagogické pracovníky, ale v dnešní době i vedoucí předmětových komisí, vedoucí školních družin, jakož i řadoví pedagogové musí disponovat znalostmi z oblasti legislativy, projektový management, ad.;
- f) **osobnostní potřeby a profesní kultivace** – osobnostní rozvoj jedince a můžeme dodat i mimo shrnutí Lazarové, že sem by jistě patřil osobní wellbeing;
- g) **pedagogické** – pedagogické kompetence, prohlubování znalosti výchovně-vzdělávacích cílů a obecné didaktiky (tyto potřeby jsou většinou uspokojeny studiem pedagogiky na vysoké škole) (Lazarová, 2006, s. 66).

## 1.6 Maslowova pyramida potřeb v souvislosti s DVPP a motivací k němu

V souvislosti s potřebami všeobecně můžeme aplikovat i Maslowovu pyramidu potřeb, kterou definoval v roce 1943 Abraham Harold Maslow. Maslowova pyramida potřeb je psychologický koncept, který popisuje hierarchii lidských potřeb. Tento koncept může být aplikován i na motivaci učitelů cizích jazyků pro další vzdělávání.

### *Fyziologické potřeby:*

Fyziologické potřeby zahrnují základní biologické potřeby, jako je potrava, spánek, přístřeší a zdraví. Pro učitele cizích jazyků je důležité zajistit, aby jejich základní fyziologické potřeby byly uspokojeny, aby mohli efektivně pracovat a být motivováni k dalšímu vzdělávání.

### *Potřeby bezpečí:*

Potřeby bezpečí se týkají pocitu fyzického a emocionálního bezpečí. Učitelé cizích jazyků potřebují mít jistotu a stabilitu ve svém pracovním prostředí, aby se mohli plně soustředit na svou profesní práci a rozvoj. Bezpečné prostředí může zvýšit jejich motivaci k dalšímu vzdělávání.

### *Sociální potřeby:*

Sociální potřeby se týkají interakce a příslušnosti ke skupině. Učitelé cizích jazyků potřebují pozitivní vztahy se svými kolegy, žáky a rodiči, aby se cítili podporováni a motivováni k dalšímu vzdělávání. Spolupráce, sdílení zkušeností a podpora kolegů mohou přispět ke zvýšení jejich motivace.

### *Potřeby uznání:*

Potřeby uznání zahrnují ocenění, pochvalu a respekt. Učitelé cizích jazyků potřebují být uznáváni za svou práci, snahu a přínos ve vzdělávání žáků. Uznání a ocenění mohou působit jako motivace k dalšímu vzdělávání a profesnímu rozvoji.

### *Seberealizace:*

Seberealizace se týká dosažení plného potenciálu a naplnění vlastních cílů a zájmů. Učitelé cizích jazyků, kteří se cítí naplňováni ve své práci a mají možnost rozvíjet se v oblasti vzdělávání, mohou dosáhnout vyšší úrovně seberealizace a získat mnoho přínosů. Prvním přínosem je osobní růst a uspokojení z dosažení vlastního potenciálu. Když mají učitelé možnost se dále vzdělávat, rozšiřovat své znalosti a dovednosti, mohou se stát odborníky ve svém oboru. Tím získávají nejenom větší sebevědomí, ale také se stávají příkladem pro své studenty. Dalším přínosem seberealizace učitelů je zlepšení kvality výuky. Díky jejich snaze stále se zdokonalovat a používat nejnovější pedagogické metody a postupy mohou lépe přizpůsobit výuku individuálním potřebám a preferencím studentů. Tím vytvářejí lepší prostředí pro učení a podporují rozvoj jazykových dovedností svých studentů. Učitelé, kteří se seberealizují a aktivně se podílejí na svém vlastním vzdělávání, také přinášejí novou energii a inovaci do výuky. Jsou schopni přinést nové nápady, materiály a aktivity, které obohacují výuku a udržují ji zajímavou a atraktivní pro studenty. Jejich nadšení a zájem o vzdělávání se také projevuje v jejich pedagogickém přístupu a komunikaci s žáky, což vede ke zlepšení studijních výsledků a motivace studentů. Celkově lze říci, že seberealizace učitelů cizích jazyků je klíčovým faktorem pro jejich profesní růst a pro vytváření kvalitního vzdělávacího prostředí. Když mají učitelé možnost rozvíjet se a naplňovat své cíle a zájmy, nejenže prospívají sami sobě, ale také přinášejí prospěch svým studentům a celému vzdělávacímu systému. Podpora seberealizace učitelů by měla být proto prioritou, která povede k zlepšení kvality výuky a dosažení vynikajících výsledků ve vzdělávání.



## 1.7 Další vzdělávání

Průcha s Veteškou (2014) se v Andragogickém slovníku shodují na definici dalšího vzdělávání s Veteškou a Tureckiovou (2008) v publikaci *Kompetence ve vzdělávání*, tedy že další vzdělávání začíná probíhat až po dosažení jistého formálního stupně vzdělání, či po prvním vstupu na pracovní trh. Průcha s Veteškou ještě přidávají, že další vzdělání probíhá i po opuštění vzdělávacího systému. Andragogický slovník uvádí: *„Je zaměřeno na různorodé spektrum vědomostí, dovedností a kompetencí důležitých pro uplatnění se jedince v osobním, občanském a pracovním/profesionálním životě. Člení se na profesní vzdělávání, zájmové vzdělávání a občanské vzdělávání. Významnost dalšího vzdělávání pro rozvoj jednotlivce a společnosti je vysoká, porto je toto vzdělávání legislativně zakotveno, zejména v zákonu č.179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání“* (Průcha a Veteška, 2014, s. 72).

Stejně rozdělení do tří typů dalšího vzdělávání přebíral Veteška i do své další publikace *Přehled andragogiky* (Veteška, 2016, s. 107).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je tak významné, že je zakotveno v zákonné normě České republiky, jak bylo řečeno výše. Zmiňují a definují jej i organizace působící celosvětově, například UNESCO uvádí tuto definici (angl. In-service Teacher Training, Continuing professional teacher development): *„Proces, kterým se učitelé zapojují do dalšího vzdělávání nebo školení, aby si obnovili, nebo zdokonalili své odborné znalosti, dovednosti a postupy v průběhu zaměstnání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je právem i povinností a může zahrnovat formální, neformální vzdělávání i samostudium“* (UNESCO, 2019, s. 121).

## 2 Legislativní rámec

Čerství absolventi, kteří nastupují do svého prvního zaměstnání ve školství si potřebují upevňovat nabitě dovednosti z univerzity, učitelé s dlouholetou praxí potřebují držet tempo s dobou a obnovovat či doplňovat stávající znalosti. Učení je jejich celoživotním posláním, a to ve smyslu výuky druhých, jakož i učení jich samotných. Učitelé jsou ti, kdo mají být pilíři společnosti a formovat nové generace. I z těchto důvodů jsou na učitele kladeny vysoké nároky, co se týče dalšího vzdělávání. Tyto nároky se propisují i do zákonných ustanovení, vyhlášek, kurikulárních dokumentů a strategických dokumentů školství.

Právní předpisy:

- Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon)
- Zákon č.563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č.262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č.179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)
- Zákon č.18/2004 Sb., o uznání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznání odborné kvalifikace)
- Nařízení vlády č.75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích
- Vyhláška č.317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č.263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

## **2.1 Zákon č.561/2004 Sb. (školský zákon)**

Zákon, který upravuje školský systém, kromě vysokých škol, jejichž fungování spravuje zvláštní zákon. Pro potřeby této práce je důležitá definice pedagogického pracovníka, který zákon předkládá, a která je zmíněná v kapitole 1.1. Tento zákon nám také říká o typech školských zařízení určených pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a o financování dalšího vzdělávání. Dále v §164 (1) *Ředitel školy a školského zařízení e) vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a pro práci školské rady, pokud se podle tohoto zákona zřizuje* (MŠMT ČR, 2023a). Vzhledem k tomu, že tento §164 hovoří i o povinnosti ředitele za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb, lze říci, že ředitel školy má zodpovědnost za další vzdělávání pedagogických pracovníků.

## **2.2 Zákon č.563/2004 Sb.**

**Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.** Tento zákon opět definuje pedagogického pracovníka a říká, kdo může vykonávat přímou pedagogickou činnost, udává předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka, přičemž v Hlavě II §12 specifikuje požadavky na učitele cizích jazyků. Zajímavostí je, že tento paragraf zmiňuje jazykovou zkoušku z příslušného cizího jazyka, minimálně na úrovni C1, dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, ale neříká nic o tom, ze kterých zařízení tato zkouška platí. Dále zákon definuje pracovní dobu pedagogických pracovníků, která v §24 odst.7 říká: *K dalšímu vzdělávání uvedenému v odstavci 4 písm. b) pedagogických pracovníkům přísluší volno v rozsahu 12 pracovních dnů ve školním roce; dobu čerpání volna určuje ředitel.* (MŠMT ČR, ©2023) další vzdělávání, akreditace a kariérní systém pedagogických pracovníků.

## **2.3 Vyhláška č.317/2005 Sb.**

**Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků,** která popisuje druhy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, požadavky na splnění a formu zakončení takového vzdělávání. Dále se zabývá akreditací, je zde uveden a rozveden kariérní systém pedagogických pracovníků, který se řídí zvláštní platovou tabulkou a jako zajímavost v dalších ustanoveních je přesně časově vymezena vyučovací hodina, která trvá 45 minut a je zde

specifikována pro účely přepočítání časové dotace na další vzdělávání pedagogických pracovníků (MŠMT ČR, ©2023).

## **2.4 Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+**

Aktivní strategický dokument, který nahradil Strategii vzdělávací politiky 2020. Vláda České republiky přijala dokument Strategie vzdělávání do roku 2030+ v říjnu 2020. Tento dokument přináší dva strategické cíle, které si vláda vytyčila pro změnu v českém školství. V rámci dokumentu připravila pro období 2020 až 2023 1. implementační kartu, která stanoví cíle a jejich zdůvodnění, tj. popisují chtěné změny ve školství a jak těchto změn dosáhnout při použití nástrojů popsanych v tomto dokumentu/implementační kartě. Další implementační období započne rokem 2024.

Dva strategické cíle jsou:

- 1) získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život,
- 2) snížení nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnění maximálního rozvoje potenciálu dětí, žáků a studentů.

Pět implementačních karet pak popisuje, k jakým změnám by mělo dojít a jak těchto změn dosáhnout za použití navrhovaných nástrojů.

Karty jsou následující:

- podpora předškolního vzdělávání,
- revize RVP (rámcové vzdělávací programy) ZV a metodická podpora školám,
- podpora a řízení škol,
- inovace oborové soustavy,
- disparity.

V dokumentu lze najít pět strategických linií:

- 1) Proměna obsahu, způsobu a hodnocení vzdělávání.
- 2) Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání.
- 3) Podpora pedagogických pracovníků.
- 4) Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce.
- 5) Zvýšení financování a zajištění jeho stability.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je mimo další, předmětem Strategické linie 3: Podpora pedagogických pracovníků. Zde se hovoří o tom, že je nutné, aby školy byly vedeny jako učící se organizace a k tomu je potřeba mít nejen schopné ředitele, ale i dobře připravené a motivované učitele. Bez nich by efektivní a spravedlivé vzdělávání nebylo myslitelné. Apeluje se zde na nutnou a žádoucí podporu pedagogům, a to i skrze další vzdělávání. Mělo by být dosaženo profesionalizačního kontinua. V této strategické linii se přímo uvádí: *„Další vzdělávání pedagogických pracovníků významným způsobem zaměří pozornost na metodickou podporu proměny škol v učící se organizace a efektivní formy vzdělávání pedagogických týmů, jakými jsou vzájemné profesní sdílení, podpora realizovaná průběžně přímo ve školách, jejich součinnost a spolupráce škol v územích“* (Fryč et al., 2020, s. 53). Dále z tohoto strategického dokumentu vyplývá, že by měly být zohledněny nástroje usnadňující krátkodobé zastupování pedagogů, tak aby se mohli zúčastňovat v programech dalšího vzdělávání (Fryč et al., 2020, s. 54).

## **2.5 Karierní řád**

V roce 2017 byla připravena novela Zákona č.563/2004 Sb., která obsahovala karierní řád, který předpokládal, že pedagogové budou rozděleni do tří stupňů, od začínajících přes samostatné po vynikající. Dle tohoto zařazení měli být také odměňováni. Jedním z předpokladů pro prokázání příslušného stupně bylo i prokázání absolvování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Bohužel tato novela nebyla přijata a pedagogičtí pracovníci jsou tak stále bez svého karierního řádu, jako jedni z mála v Evropské unii. Znovu se otevírá tato otázka a mnohé skupiny volají po zavedení karierního řádu, především pro zatraktivnění profese učitele. Například předsedkyně Učitelské platformy (profesní sdružení učitelek a učitelů MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ a ZUŠ) Mazancová k tomu dodává, že s karierním řádem, by se ředitelé nemuseli spoléhat pouze na platové stupně, ale mohli by ohodnotit ty, kteří jsou vzorem a podporou ostatním kolegům (Učitelská platforma, 2022).

## **2.6 Akreditace institucí zajišťujících DVPP**

Dle zákona č.563/2004 Sb. jsou akreditovány instituce které nabízejí různé formy vzdělávání pro pedagogické pracovníky a podají si žádost o akreditaci u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Ministerstvo eviduje všechny žadatele o akreditaci a vede jejich seznam. V případě, že akreditační komise ministerstva tuto udělí, pak je instituce a její programy,

schválené akreditační komisí vedeny jako oficiálně akreditované. Žadatelé mohou na webových stránkách MŠMT též nalézt doporučení a standardy, které je vhodné dodržet při žádosti o akreditaci.

Dne 1. září 2023 nabývá účinnosti novela zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v jejímž důsledku *dochází zejména ke zrušení akreditací vzdělávacích programů průběžného vzdělávání* (studium k prohloubení odborné kvalifikace dle § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb.) Nic se nemění na tom, že pedagogičtí pracovníci jsou i nadále povinni si obnovovat, udržovat a doplňovat kvalifikaci. Tyto prohlubující či průběžné vzdělávací programy tak budou i nadále součástí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a zůstanou důležitou složkou jejich profesního rozvoje (MŠMT ČR, 2023).

## 2.7 Druhy DVPP

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků jasně stanovuje následující druhy DVPP:

- studium ke splnění kvalifikačních předpokladů,
- studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů,
- studium k prohlubování odborné kvalifikace.

## 2.8 Financování DVPP

Financování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v České republice může být realizováno různými způsoby a prostřednictvím různých zdrojů. Zde uvádím několik možných způsobů, které se v praxi využívají:

**Státní rozpočet:** Vláda může vyčlenit finanční prostředky ze státního rozpočtu na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato finanční podpora může být poskytnuta formou grantů, stipendií nebo přímého financování vzdělávacích programů.

**Fondy EU:** Česká republika může využívat prostředky z evropských fondů, jako je například Evropský sociální fond, který je zaměřen na podporu vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů.

Prostřednictvím těchto fondů lze financovat projekty zaměřené na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

**Regionální a místní samospráva:** Kraje, obce a města mohou vyčleňovat své vlastní rozpočty na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato finanční podpora může být poskytnuta například prostřednictvím grantových programů, stipendií nebo spolufinancováním vzdělávacích kurzů.

**Spolupráce s neziskovými organizacemi a nadacemi:** Často existují neziskové organizace a nadace, které se zaměřují na podporu vzdělávání a rozvoj pedagogických pracovníků. Tyto organizace mohou poskytovat finanční granty nebo organizovat speciální vzdělávací programy pro pedagogy.

**Soukromé zdroje:** Pedagogičtí pracovníci se mohou rozhodnout financovat své další vzdělávání z vlastních zdrojů, například prostřednictvím osobních úspor nebo půjček. Také existují společnosti a firmy, které nabízejí stipendia nebo sponzorství pedagogickým pracovníkům.

Je důležité, aby byla veřejná politika zaměřena na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a aby byly vytvořeny dostatečné finanční zdroje pro tuto oblast. Investice do vzdělávání pedagogů přináší dlouhodobé výhody, jako je zvýšení kvality výuky, profesního růstu pedagogů a lepšího vzdělání žáků.

Kohnová ve své publikaci k možným zdrojům financování uvádí toto:

- 1) příspěvek od státu,
- 2) poplatky účastníků,
- 3) dotace nevládních institucí,
- 4) podpora z mezinárodních programů,
- 5) podnikatelská a výrobní sféra,
- 6) jiné zdroje (Kohnová, 2004, s. 181).

### 3 PRAKTICKÁ ČÁST

#### **Charakteristika zkoumané problematiky na základě odborné literatury**

Další vzdělávání učitelů je nedílnou součástí učitelské praxe a rozvoje profesních kompetencí. Přestože je celoživotní vzdělávání učitele jeho právem i povinností, je potřeba jej v dalším vzdělávání vhodně podporovat a motivovat. I při motivaci dospělých je však nutné brát ohled na individuální možnosti každého jedince a hledat vztahy mezi obecně platnými teoriemi motivace a konkrétními motivačními faktory jednotlivce (Veteška a Vacínová, 2011).

#### **Metodologie výzkumu**

Praktická část bakalářské práce se řídila publikací od Miroslava Chrásky, *Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu* (2007). Je zde popsán výzkumný problém, cíl, jsou zde stanoveny výzkumné otázky a hypotéza, výzkumný soubor, výběr techniky sběru dat potřebných pro výzkum a popsána samotná realizace výzkumu.

#### **Výzkumný problém, cíl, otázky a hypotézy**

Motivace lidí jsou velmi různorodé a jsou ovlivněny mnoha faktory, například geografickými, sociálními, demografickými a jinými. Abraham Harold Maslow vytvořil teorii motivace lidských potřeby již v roce 1943 a představil tzv. Maslowovu pyramidu potřeb, jejímž nejvyšším stupněm je potřeba seberealizace, který by mohl reprezentovat právě potřebu dalšího vzdělávání a tím seberealizace v pracovním, ale i osobním životě, tedy osobní rozvoj. Někdy by potřeba dalšího vzdělávání mohla být zařazena i do druhého stupně potřeby jistoty, kdy nám další vzdělávání může zajistit jistotu zaměstnání a tím příjmů a přístupu ke zdrojům k životu a jako další možnost se jeví i čtvrtý stupeň potřeby úcty a uznání od okolí, společnosti. Získáním nových dovedností můžeme dojít uznání od vedení školy, kolegů a případně i žáků.

Role vyučujících cizích jazyků na základních školách je velmi pestrá. Nejedná se pouze o výuku samotného jazyka, ale patří k tomu i rozšiřování obzorů kulturních, geografických, dějepisných a jiných. Vyučující se snaží vyjít potřebám žáků, které je budou provázet po zbytek života a aby mohli motivovat své žáky k naplnění těchto potřeb, musí mít sami motivaci a uspokojovat své potřeby, například v oblasti dalšího vzdělávání pro potřeby



zvyšování kvalifikace, rozšiřování svých znalostí a kompetencí v profesním i osobním životě. Výzkumný problém byl tedy stanoven takto: *Jaké je motivace vyučujících cizích jazyků na základních školách k dalšímu profesnímu vzdělávání. jedná se spíše o vnitřní stimuly, či vnější stimuly a co ve zkoumaném vzorku respondentů převládá.*

### **Výzkumný cíl**

Dle metody, kterou uvádí Chráska ve své knize je před samotným šetřením nutné si stanovit výzkumný cíl. *Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit na vzorku respondentů z řad vyučujících cizích jazyků na základních školách, jaký druh motivace, zda vnější či vnitřní, u nich převažuje.*

### *Výzkumné otázky*

Výzkum se zaměřil především na motivaci k dalšímu vzdělávání vyučujících cizích jazyků na základních školách napříč regiony České republiky. Cíle dosáhneme tak, že jsem se pokusila zodpovědět výzkumné otázky, které jsem si stanovila na základě definování výzkumného problému.

Hlavní výzkumná otázka:

*Jaká je motivace mezi učiteli cizích jazyků na základních školách k dalšímu profesnímu vzdělávání?*

Díličí výzkumné otázky:

- 1) Jaká je motivace učitelů cizích jazyků na ZŠ k DVPP?
- 2) Jaký přínos má DVPP pro učitele cizích jazyků na ZŠ?
- 3) Je finančně DVPP podporováno ze strany školských zařízení?
- 4) Mají učitelé cizích jazyků potřebný čas k DVPP?
- 5) Chtějí učitelé cizích jazyků na ZŠ prohlubovat své znalosti v oblasti jazyků skrze DVPP?

### *Metodologie výzkumu*

V praktické části byla použita metoda kvantitativního výzkumu získávání informací – dotazníkové šetření pro učitele cizích jazyků na ZŠ. „Osoba, která vyplňuje dotazník, se nazývá respondent. Jednotlivé prvky dotazníku se nazývají otázky“ (Gavora, 2010, s. 121). Dále Gavora ve své publikaci říká, že kvantitativní metoda zpracovává výsledky na bázi matematiky a dle obsahu, tedy „vyjadřuje pořadí, stupeň a frekvenci“ (Gavora, 2010, s. 143).

Chráska uvádí, že „samotný dotazník je soustava předem připravených a pečlivě formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba (respondent) odpovídá písemně“ (Chráska, 2007, s. 158). Tedy zvolená forma dotazníku, který byl anonymní se ukázala jako metoda, která v přípravné fázi dotazníku zabrala čas na promyšlení a formulování otázek, ale s hotovým dotazníkem již bylo získávání informací rychlé a ekonomicky nenáročné.

#### *Technika sběru dat*

Dotazník:

Při této technice sbíráme data pomocí písemného dotazování. Může být náročné správně naformulovat dotazy/otázky, tak aby byly jednoduché a srozumitelné danému okruhu respondentů, pro který je dotazník připravován. Text otázek nesmí být dlouhý a i samotný dotazník by neměl být příliš dlouhý, aby byla udržena pozornost respondentů při jeho vyplňování. Sběr dat pomocí dotazníku je možné ústně, telefonicky, zasláním (pošta, nebo e-mail) či pomocí internetu. Přesto, že stavba dotazníku může zabrat čas následné použití dotazníku je nenáročné na čas a jeho finanční náročnost je také nízká v porovnání s jinými technikami. Výzkum může být proveden na velkém vzorku respondentů, kteří se mohou cítit více komfortně s vyšší mírou anonymity a časové nenáročnosti. Dotazník lze použít opakovaně pro srovnávací výzkum a odpovědi z něj jdou dobře analyzovat.

Na základě výzkumných otázek byl vytvořen dotazník, jež obsahoval 25 otázek.

Otázkám předcházela úvod, který vysvětlil účel výzkumu, dále ujištění o anonymitě a důvěrnosti odpovědí a zároveň byla podána informace o dobrovolnosti účasti v dotazníkové šetření. Dále byly použity sociodemografické otázky týkající se respondentů, jako je pohlaví, věk, vzdělání v oblasti cizích jazyků, velikost obce, kde respondent učí na základní škole, ad. Otázky, které se zabývají motivací a možnostmi DVPP pro učitele cizích jazyků.

V dotazníku byly použity otázky typu uzavřeného (včetně dichotomických otázek), na které lze odpovídat vybráním jedné či více možností, dále otázky typu polouzavřeného, kdy mimo pevných odpovědí jako u uzavřených otázek, měli respondenti ještě na výběr i otevřenou možnost v podobě *Jiné (napíšte jaké)*. Poslední typ otázek byl škálový typ otázek. Jak uvádí Gavora „Škála poskytuje odstupňované hodnocení jevu“ (Gavora, 2010, s. 104).

Dotazník byl vytvořen pomocí on-line platformy SURVIO, která poskytuje potřebné nástroje právě pro dotazníková šetření. SURVIO nabízí řadu předpřipravených šablon pro dotazníky, pro různé situace, prostředí a výzkumy. Je zde i možnost tvorby vlastního dotazníku, který jsem pro svůj výzkum zvolila já. Kombinovala jsem několik typů otázek, kde jsem se snažila o jejich srozumitelnost, stručnost a jasnou formulaci. Důležitým prvkem je ochota respondentů dotazník vyplnit a proto je nutné hledět i na časovou náročnost vyplnění dotazníků. Čím více času musí respondenti strávit nad odpověďmi do dotazníku, tím více klesá jejich ochota k úplnému vyplnění dotazníku. Případně dotazník ani nezačnou vyplňovat, pokud je hned na začátku zřejmé, že otázek je příliš mnoho, jsou dlouhé a čas strávený nad dotazníkem se protáhne.

### **Etapy výzkumu**

Etapy výzkumu se řídily odbornou literaturou, která navrhuje, dle Gavory, fázi předvýzkumu a samotného výzkumu.

#### **Předvýzkum**

Předvýzkum v dotazníkovém šetření je proces, který se provádí před samotným sběrem dat s cílem získat užitečné informace a připravit dotazník pro hlavní výzkum. Zde jsou některé z hlavních charakteristik a úkolů předvýzkumu v dotazníkovém šetření:

- 1) Identifikace cílové skupiny: Předvýzkum pomáhá identifikovat a specifikovat cílovou skupinu respondentů, kteří jsou relevantní pro výzkumnou otázku. To zahrnuje definování demografických charakteristik, profesních profilů nebo jiných relevantních kritérií. V našem případě se jedná o učitele cizích jazyků na základních školách.
- 2) Výběr vhodných otázek: Předvýzkum zahrnuje výběr otázek, které jsou relevantní pro výzkumné téma a odpovídají cílům výzkumu. Pomáhá se také zamyslet nad přesnou formulací otázek, aby byly srozumitelné a přesné pro respondenty.
- 3) Testování dotazníku: Předvýzkum zahrnuje testování dotazníku na malé skupině respondentů. V případě mého dotazníku to byla skupina 10 respondentů ze 3 základních škol. Tím se zjišťuje srozumitelnost otázek, přesnost měření, plynulost dotazníku a další potenciální problémy. Testování může odhalit nejasnosti, nesprávné formulace nebo nevhodný postup vyplnění dotazníku. Všechny připomínky od testované skupiny byly zapracovány do finální podoby dotazníku.

- 4) Validita a spolehlivost: Předvýzkum se zaměřuje také na zajištění validity a spolehlivosti dotazníku. Zkoumá se, zda dotazník skutečně měří to, co má měřit, a zda je konzistentní v měření stejných aspektů.
- 5) Časová a logistická organizace: Předvýzkum také pomáhá plánovat časový harmonogram a logistické aspekty výzkumu. Určuje se, kolik času bude trvat dotazníkové šetření, jaký bude rozsah a jaká bude strategie sběru dat.
- 6) Pilování dotazníku: Na základě výsledků předvýzkumu se dotazník upravuje a ladí, aby byl co nejefektivnější a přesný pro hlavní výzkum. Tím se snižuje pravděpodobnost chyb nebo nedorozumění.

Předvýzkum v dotazníkovém šetření je klíčovou fází, která pomáhá optimalizovat dotazník a zajistit kvalitu sbíraných dat. Poskytuje předběžné informace a zpětnou vazbu, která umožňuje zlepšit dotazník a zvýšit jeho validitu a spolehlivost.

### **Vlastní realizace výzkumu**

Dotazník byl rozeslán jednak s průvodním emailem a hypertextovým odkazem na stránku on-line platformy SURVIO ([www.survio.com](http://www.survio.com)) do tří konkrétních základních škol v Praze a do jedné ZŠ v Nasavrkách s žádostí o vyplnění. Dále byl rozeslán přímý odkaz na dotazník na platformě SURVIO s žádostí o vyplnění přes sociální média do konkrétních uzavřených skupin určených pro vyučující cizích jazyků. Na konci výzkumu byl hypertextový odkaz zasílán osobně vytipovaným vyučujícím cizích jazyků na základních školách. Sběr dat probíhal v období 23.5.2023 – 19.6.2023. Z celkového počtu 234 oslovených respondentů se vrátil kompletně vyplněný dotazník od 160 respondentů. Musel být vyřazen 1 dotazník, který systém vyhodnotil, jako vhodný ke zpětnému odeslání, nicméně respondent v něm ponechal otázky bez odpovědí. Všechny byly vyplněny řádně až na 1 dotazník, který systém SURVIO ovšem vyhodnotil, jak správně zaslaný dotazník zpět. Návratnost dotazníků je důležitým faktorem při vyhodnocování výsledků, avšak neexistuje žádná přesná hranice v procentech, která by určovala, zda jsou výsledky relevantní. Optimální návratnost se liší v závislosti na povaze výzkumu, cílové skupině respondentů a dalších kontextových faktorech. Obecně platí, že vyšší návratnost dotazníků vede ke spolehlivějším výsledkům, protože se zvyšuje reprezentativnost vzorku a snižuje se riziko zkreslení výsledků. Nicméně, přesný požadovaný minimální procentuální počet návratnosti se může lišit v závislosti na konkrétní situaci a výzkumných cílech. V některých případech se považuje za přijatelnou návratnost mezi 50 % a 70 %. Vyšší návratnost, jako je 70 %

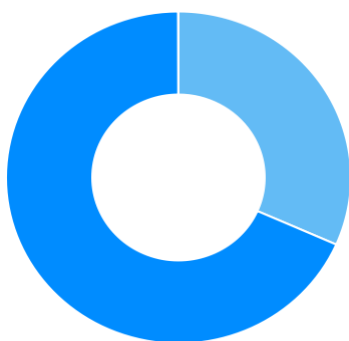
a vyšší, je obecně považována za velmi dobrou. Nicméně, i nižší návratnost může poskytnout užitečné informace a relevantní výsledky, zejména pokud je vzorek dobře reprezentativní a odpovědi jsou dostatečně rozmanité. Ohledně ideální průměrné návratnosti například Chráska (Chráska, 2007, s.175) uvádí, že by se měla pohybovat ideálně alespoň v rozmezí 30–60 %. Zatímco Gavora ve své knize podotýká, že nikdy nelze z různých důvodů dosáhnout 100 % návratnosti, velmi dobrá a validní návratnost pro výzkum je 75 % vrácených a vyplněných dotazníků (Gavora, 2000, str.107). Je také důležité brát v úvahu, že návratnost může být ovlivněna různými faktory, jako je délka dotazníku, motivace respondentů, způsob sběru dat a další. Proto je důležité mít realistická očekávání a přizpůsobit strategie pro získání co nejvyšší návratnosti, jak je to možné. Návratnost dotazníku byla 68 % z celkového počtu rozeslaných dotazníků. Z tohoto pohledu čerpaného z odborné literatury můžeme konstatovat, že dosažená hodnota 68 % je dobrá a dostačující pro účely výzkumu.

Data vzešlá z dotazníku byla roztríděna, tabulky k jednotlivým otázkám vytvořeny a zpracováno grafické znázornění výsledků dotazníku se stručným popisem každé otázky a interpretace výsledků. Závěry jsou zpracovány na konci praktické části výzkumu.

### ***Analýza dat***

Z celkového počtu 234 rozeslaných dotazníků mezi učitele cizích jazyků, bylo zpět vráceno 160 dotazníků, z toho 1 byl vyřazen pro nekompletnost, které byly kompletně vyplněné a tudíž použitelné pro analýzu dat. Návratnost dotazníku se tady dostala na 68 %, což je výsledek uspokojivý pro relevantní práci s daty. Všechny dotazníky byly zaslány pro vyplnění přes hypertextový odkaz <https://www.surveio.com/survey/d/K6T9F8H7D6N6G6V4I>. Po rozkliknutí se otevřel dotazník respondentovi a ten jej vyplnil a odeslal také elektronicky. Z 234 potenciálních respondentů se rozhodlo dotazník zobrazit, ale nevyplnit 74 osob (31,6 %). 159 respondentů, kteří dotazník vyplnili a odeslali zpět, tvoří většinu (68 %). Ačkoli byla v dotazníku nastavena nutnost odpovědět na otázku, aby se respondent mohl dostat na další otázku, 1 respondentovi se podařilo toto obejít. Předpoklad je, že toto byl jediný respondent, který dotazník vyplňoval více jak hodinu.

### Množství dotazníků



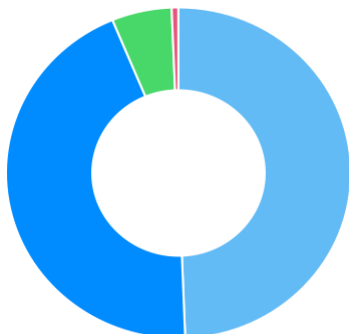
- Pouze zobrazeno (31.6 %)
- Dokončeno a odesláno zpět (68. %)
- Nedokončeno a odesláno zpět (0.4 %)

Graf č. 1: Množství dotazníků

Zdroj: Vlastní

Respondenti odpovídáním na 25 otázek dotazníku strávili průměrně dobu 2–10 minut.

### Průměrný čas vyplňování dotazníku



- 2–5 min.; 79 respondentů (49.4 %)
- 5–10 min.; 71 respondentů (44.4 %)
- 10–30 min.; 9 respondentů (5.6 %)
- >60 min.; 1 respondent (0.6 %)

Graf č. 2: Průměrný čas strávený vyplňováním dotazníku

Zdroj: Vlastní

## 4 Výsledky výzkumného šetření

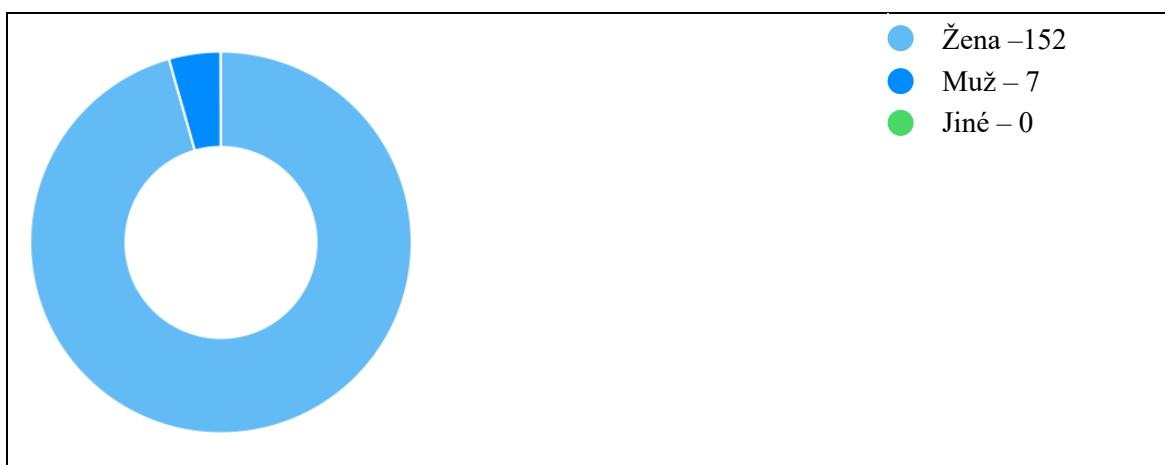
Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány do grafů a tabulek dle jednotlivých odpovědí respondentů. Každá otázka a odpovědi na ni byly hodnoceny samostatně pro zachování srozumitelnosti a přehlednosti.

### Otázka č.1 – Pohlaví respondentů

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
žena	152	95.6 %
muž	7	4.4 %
jiné	0	0.0 %

Tabulka č. 1: Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní



Graf č. 3: Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní

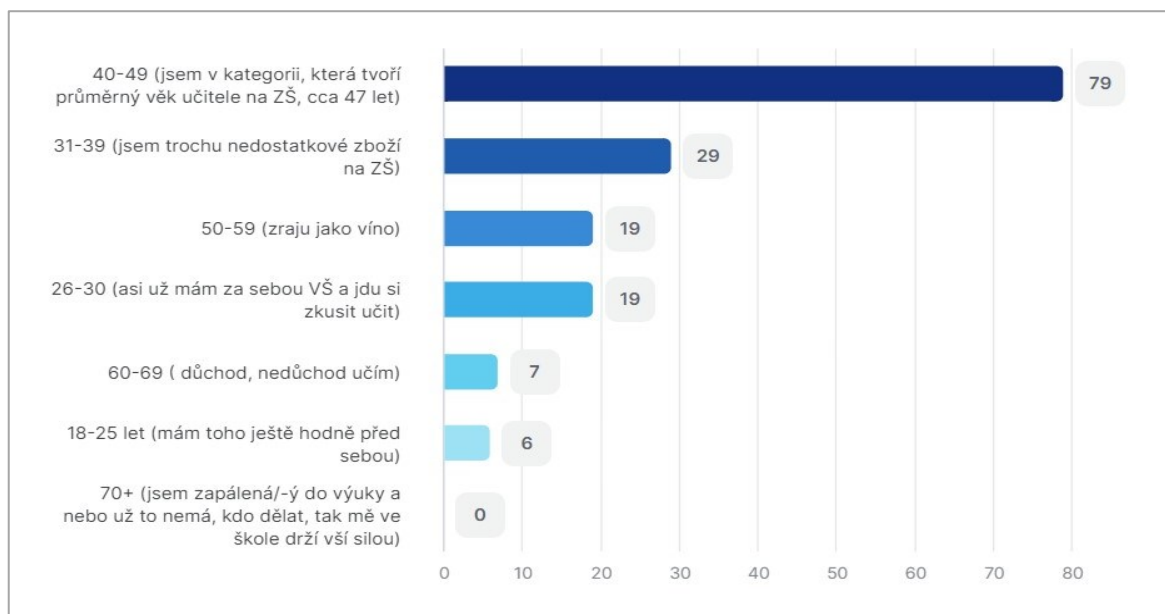
Do výzkumného šetření se zapojilo 159 validních respondentů a většinu z nich tvořily ženy, kterých bylo 152, tj. 95,6 %. Mužů bylo pouze 7 a utvořili malou skupinu s pouhým 4,4 % zapojením do dotazníkového šetření. Mohli bychom tedy dovodit, že feminizace v základním školství stále přetrvává.

## Otázka č.2 – Věk respondentů

Věková kategorie	Žena	Muž	Absolutní četnost	Relativní četnost
18–25 let	5	1	6	3.8 %
26–30	18	1	19	11.9 %
31–39	26	3	29	18.2 %
40–49	77	2	79	49.7 %
50–59	19	0	19	11.9 %
60–69	7	0	7	4.4 %
70+	0	0	0	0.0 %

Tabulka č. 2: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní



Graf č. 4: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní

Nejsilnější věkovou kategorií respondentů byla kategorie čtyřicátníků, kteří tvořili téměř 50 % ze všech odpovídajících. Konkrétně 49,7 %. Tato skutečnost tedy odráží aktuální průměrný věk učitele na základní škole, který je dle zpráv Českého statistického úřadu 47,5 let a dle šetření TALIS z roku 2018 45,1 let.. Druhou nejpočetnější skupinou jsou třicátníci s počtem 29 respondentů (18,2 %). Ostatní skupiny nepřesáhly 12 % zastoupení z celkového počtu respondentů. Nejméně početnou skupinou jsou respondenti ve věkové skupině 18–25 let.

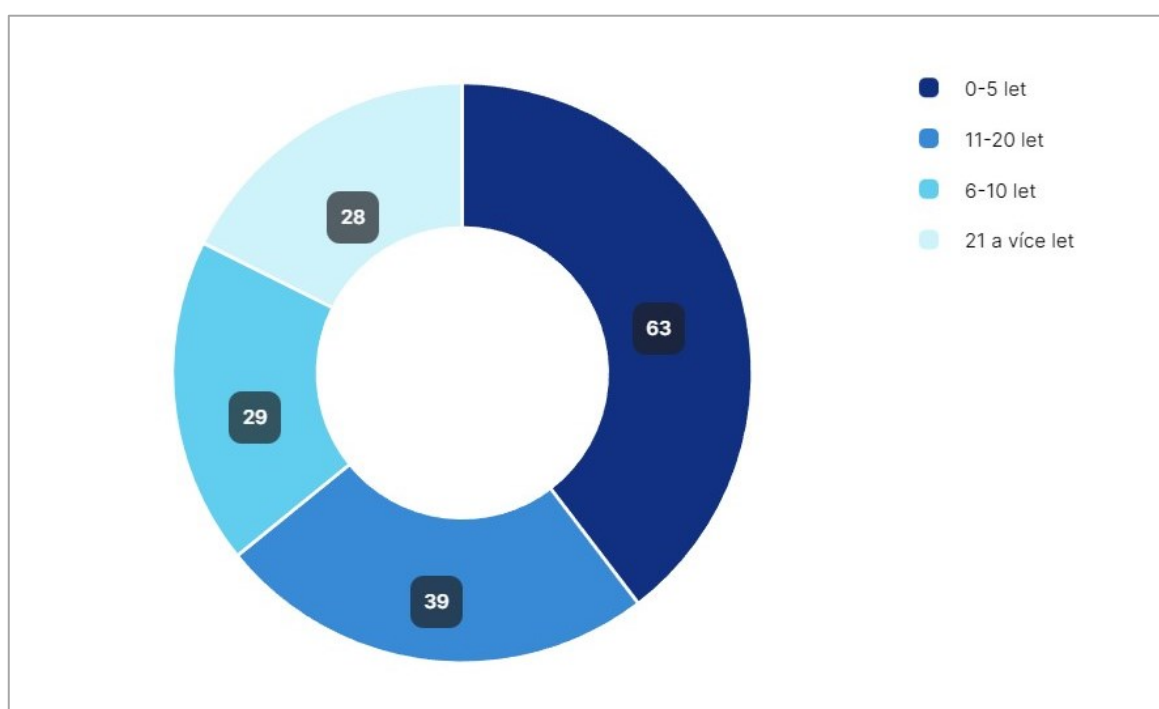


### Otázka č.3 – Jak dlouho pracujete na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ?

Délka praxe	Žena	Muž	Absolutní četnost	Relativní četnost
0–5 let	58	5	63	39.6 %
6–10 let	29	0	29	18.2 %
11–20 let	37	2	39	24.5 %
21 a více let	28	0	28	17.6 %

Tabulka č. 3: Délka praxe na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ

Zdroj: Vlastní



Graf č. 5: Délka pedagogické praxe na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ

Zdroj: Vlastní

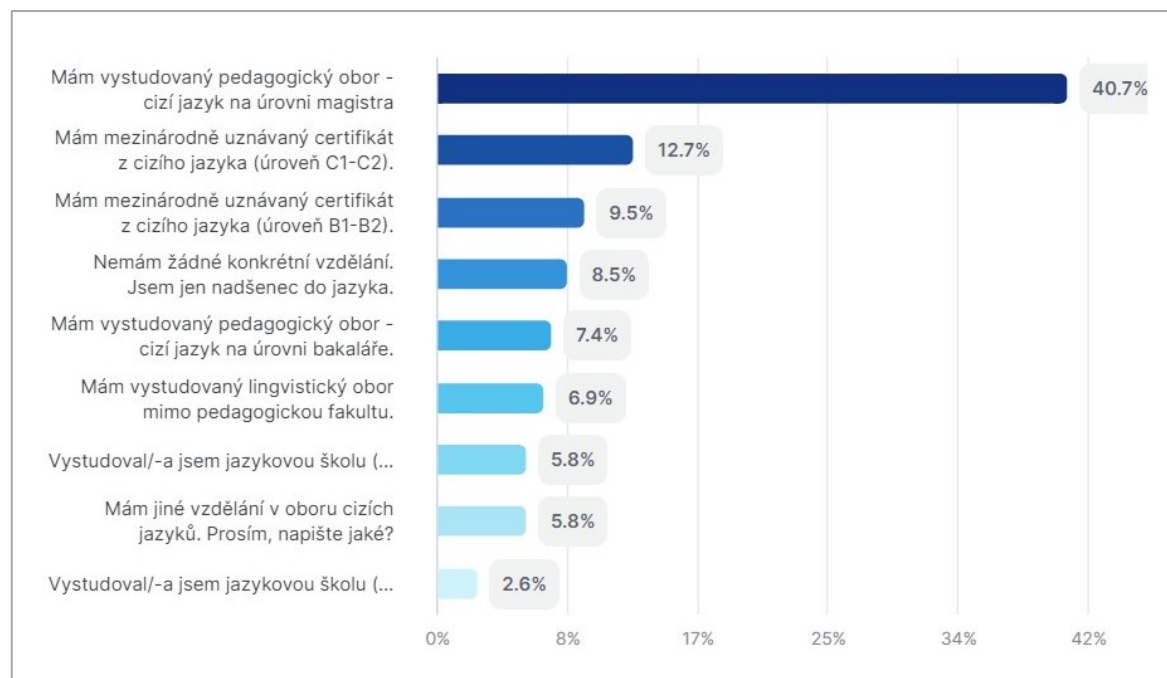
Nejčastější délkou praxe vyučujících cizích jazyků na základních školách je 0 – 5 let, kterou uvedlo 63 respondentů (39,6 %). V této skupině bylo zastoupeno nejvíce mužů i žen. Druhou nejvíce uváděnou délkou praxe je 11–20 let , které odpovídá 24,5 % zastoupení. Zbývající dvě kategorie 6–10 let a 21 let a více se téměř shodují v počtu respondentů s těmito délkami praxe.

#### Otázka č.4 Jaké je Vaše vzdělání v oblasti cizích jazyků

Druh vzdělání učitelů cizích jazyků na ZŠ	Absolutní četnost	Relativní četnost
Nemám žádné konkrétní vzdělání. Jsem jen nadšenec do jazyka.	16	8,5 %
Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku základní.	11	5,8 %
Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku všeobecnou.	5	2,6 %
Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň B1–B2).	18	9,5 %
Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň C1–C2).	24	12,7 %
Mám vystudovaný pedagogický obor – cizí jazyk na úrovni bakaláře.	14	7,4 %
Mám vystudovaný pedagogický obor – cizí jazyk na úrovni magistra	77	40,7 %
Mám vystudovaný lingvistický obor mimo pedagogickou fakultu.	13	6,9 %
Mám jiné vzdělání v oboru cizích jazyků. Prosím, napište jaké?	11	5,8 %

Tabulka č. 4: Vzdělání v oblasti cizích jazyků (možnost výběru více možností)

Zdroj: Vlastní



Graf č. 6: Druh vzdělání učitelů cizích jazyků na ZŠ

Zdroj: Vlastní

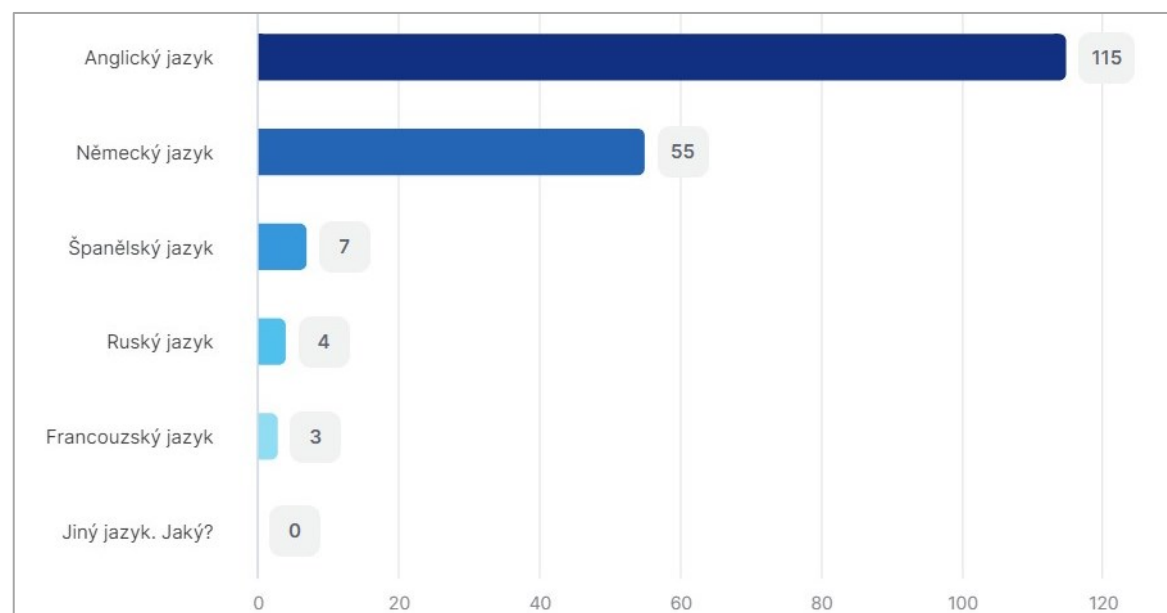
Respondenti měli možnost vybrat více eventualit v oblasti svého vzdělání se zaměřením na cizí jazyk. Nejvíce respondentů uvedlo ukončené vzdělání na úrovni magistra pedagogického lingvistického oboru, který je opravňuje cizí jazyk vyučovat na základní škole. Takových respondentů bylo 77 (40,7 %). Druhým typem vzdělání, které respondenti uvedli, bylo získání mezinárodně uznávaného certifikátu z cizího jazyka na úrovni C1 – C2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (CEFR) – 24 respondentů (12,7 %). Zajímavé je, že na čtvrté pozici se umístili respondenti, kteří uvedli, že nemají žádné vzdělání v oblasti cizích jazyků a to konkrétně 16 respondentů (8,5 %). Ostatní druhy vzdělání nepřekročily 10% hranici. Respondenti, kteří uvedli, že mají jiné vzdělání ve většině případů uvedli, že studují Doplňující didaktické studium cizího jazyka na univerzitě.

#### Otázka č. 5 Jaký cizí jazyk učíte na ZŠ v rámci povinné výuky?

Vyučovaný cizí jazyk	Absolutní četnost	Relativní četnost
Anglický jazyk	115	72.3 %
Německý jazyk	55	34.6 %
Francouzský jazyk	3	1.9 %
Španělský jazyk	7	4.4 %
Ruský jazyk	4	2.5 %
Jiný jazyk. Jaký?	0	0.0 %

Tabulka č. 5: Vyučovaný cizí jazyk (možnost více odpovědí)

Zdroj: Vlastní



Graf č. 7: Vyučovaný cizí jazyk v rámci úvazku na ZŠ

Zdroj: Vlastní

Dle zprávy Českého statistického úřadu z roku 2018 se jeden či více cizích jazyků učilo na základních školách v ČR 86,4 % žáků z celkového počtu žáků na ZŠ. Primárním cizím jazykem byla angličtina, kterou se ve škole učilo 99,4 % žáků, kteří se učili cizí jazyk, následoval německý jazyk, který volilo 22,9 % žáků, dále následovala ruština, kterou se učilo 6,7 % dětí a necelé procento získala španělština (0,9 %) a francouzština (0,8 %) (Český statistický úřad, 2018).

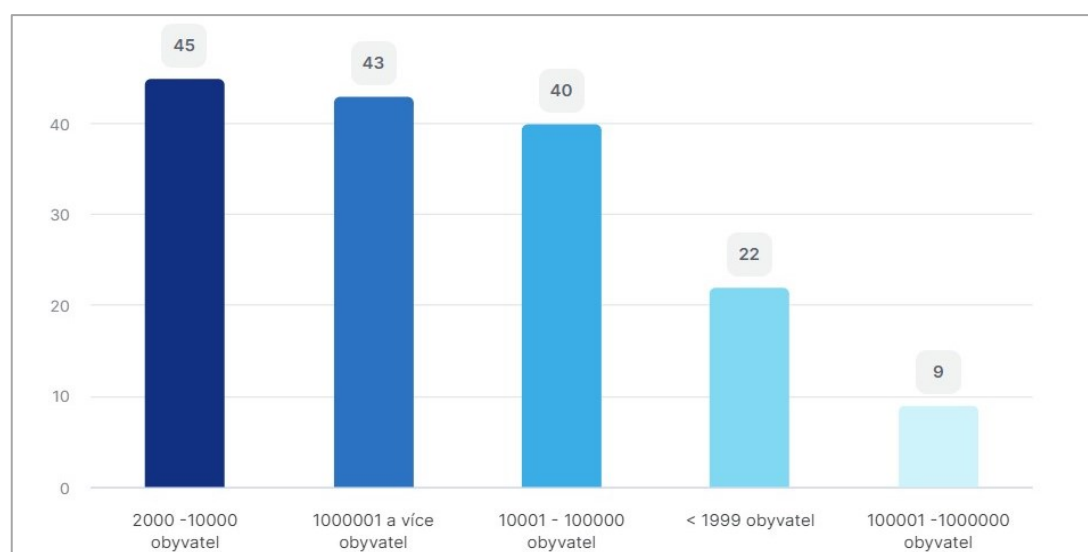
Nejčastěji odpovídali respondenti, kteří vyučují anglický jazyk, který je primárním cizím jazykem vyučovaným na základních školách i dle výše zmíněné zprávy Českého statistického úřadu. 22 respondentů (13,8 %) učilo více než jeden cizí jazyk a jejich nejčastější kombinací byl anglický a německý jazyk. Žádný z respondentů neučil 3 a více cizích jazyků.

#### Otázka č.6 Vaše základní škola se nachází v sídle s počtem obyvatel ... ?

Velikost sídla, kde respondent působí na ZŠ	Žena	Muž	Absolutní četnost	Relativní četnost
< 1999 obyvatel	21	1	22	13.8 %
2000 –10000 obyvatel	41	4	45	28.3 %
10001 – 100000 obyvatel	38	2	40	25.2 %
100001 –1000000 obyvatel	9	0	9	5.7 %
1000001 a více obyvatel	43	0	43	27.0 %

Tabulka č. 6: Velikost sídla, kde se nachází ZŠ respondenta s přihlédnutím k pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní



Graf č. 8: Velikost sídla, kde se nachází základní škola respondenta

Zdroj: Vlastní

Nejvíce respondentů učilo v maloměstech (2000 – 10000 obyvatel), následování respondenty, kteří učili v hlavním městě ČR Praze, jež je jediným světovým velkoměstem s obyvateli nad 1000000 na našem území. Nejmenší zastoupení měli vyučující z velkoměst. V nejmladší kategorii respondentů (18–25 let) vyučovali nejčastěji v Praze (3), následovala města (10001 – 100000 obyvatel) (2) a 1 respondent učil na vesnici. V nejstarší kategorii (60–69 let) učil shodný počet 3 pedagogů v Praze a na maloměstě (2000 – 10000 obyvatel) a 1 respondent z této věkové kategorie učil ve městě.

### Otázka č. 7 Jaký je Váš pracovní úvazek na ZŠ?

Typ pracovního úvazku	Žena	Muž	Absolutní četnost	Relativní četnost
Plný pracovní úvazek (22 vyučovacích hodin)	82	6	88	55.3 %
Nadúvazek (nad 22 vyučovacích hodin)	28	0	28	17.6 %
Částečný pracovní úvazek	39	1	40	25.2 %
Jiný. Jaký?	3	0	3	1.9 %

Tabulka č. 7: Typ pracovního úvazku

Zdroj: Vlastní



Graf č. 9: Typ pracovního úvazku

Zdroj: Vlastní

Více jak polovina respondentů (55,3 %) má plný pracovní úvazek, tj. 22 vyučovacích jednotek za týden. Následuje částečný pracovní úvazek a dále nadúvazek. 3 respondenti, kteří odpověděli, že mají jiný typ úvazku popsali svůj úvazek takto:

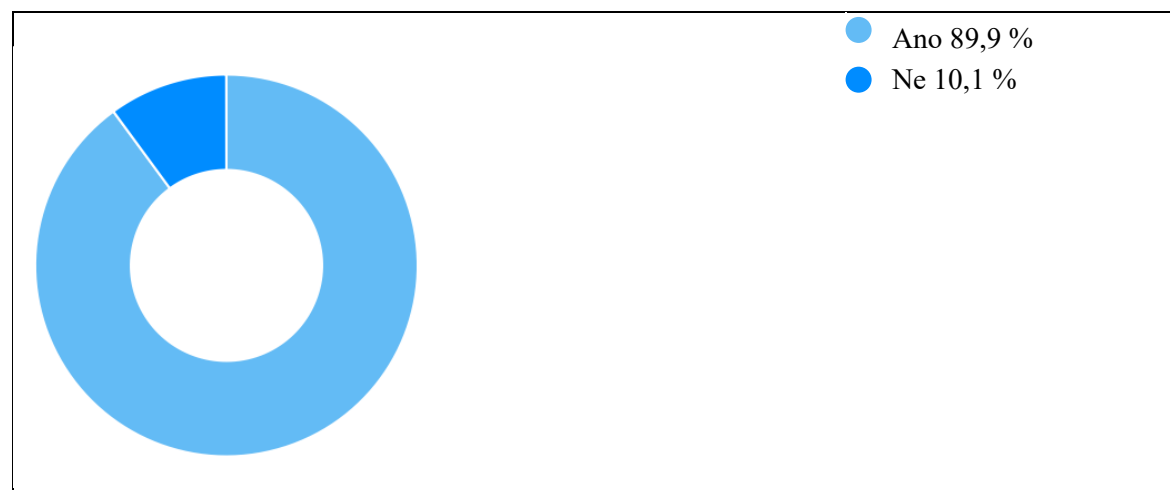
- 1) Žena, 40–49let, praxe 6–10 let ve školství učila na ½ úvazku anglický jazyk a na druhou půlku úvazku působila jako školní asistent.
- 2) Žena, 40–49 let, praxe 11–20 let ve školství učila 23 hodin, ale placena byla jako při plném úvazku 22 vyučovacích hodin
- 3) Žena, 40–49 let, praxe 21 a více let ve školství byla zaměstnána jako zástupkyně ředitele a měla snížený úvazek 15 hodin přímé pedagogické práce.

**Otázka č. 8 Máte zájem zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?**

Zájem o zlepšení jazykových znalostí prostřednictvím DVPP	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	143	89,9 %
Ne	16	10,1 %

Tabulka č. 8: Zájem o zlepšení jazykových znalostí a dovedností prostřednictvím DVPP.

Zdroj: Vlastní



Graf č. 10: Zájem o zlepšení jazykových znalostí a dovedností prostřednictvím DVPP

Zdroj: Vlastní

Velikost sídla, kde se nachází ZŠ	Zájem o zlepšení		
	ANO	NE	Celkem
< 1999 obyvatel	21	1	22
2000 –10000 obyvatel	40	5	45
10001 – 100000 obyvatel	35	5	40
100001 –1000000 obyvatel	8	1	9
1000001 a více obyvatel	39	4	43
<b>Celkem</b>	<b>143</b>	<b>16</b>	<b>159</b>

Tabulka č. 9: Zájem o zlepšení jazykových dovedností a znalostí prostřednictvím DVPP na základě velikost sídla, kde se nachází ZŠ respondenta.

Zdroj: Vlastní

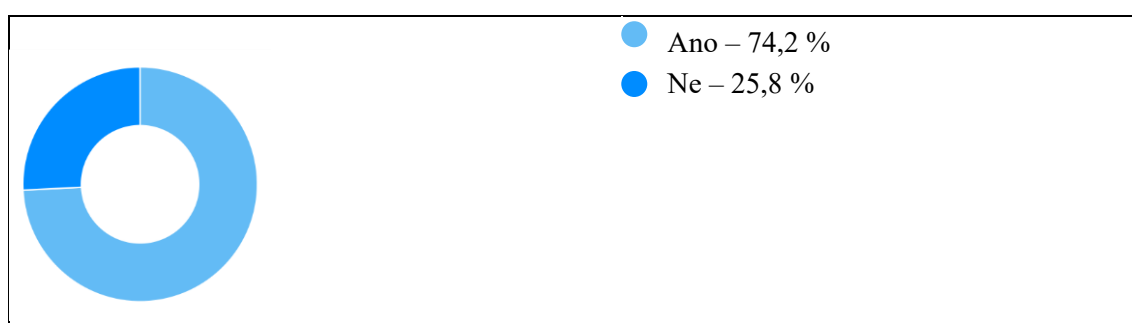
Většina respondentů (143) si přeje zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti prostřednictvím DVPP. Největší vůli ke zlepšení mají vyučující z vesnických škol (< 1999 obyvatel), kde by si rádo zlepšilo své jazykové znalosti 95,4 % učitelů. Následují je učitelé, kteří učí na pražských základních školách s 90,6 %. Nejmenší ochotu si zlepšit své znalosti mají respondenti z měst (10001 – 100000), kde kladně odpovědělo 87,5 % respondentů.

**Otázka č.9 Absolvoval/-a jste již v minulosti nějaké relevantní DVPP pro učitele cizích jazyků?**

Absolvování relevantního DVPP v minulosti	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	118	74.2 %
Ne	41	25.8 %

Tabulka č. 10: Absolvoování relevantního DVPP pro učitele cizích jazyků v minulosti

Zdroj: Vlastní



Graf č. 11: Absolvoování relevantního DVPP pro učitele cizích jazyků v minulosti

Zdroj: Vlastní

Věk	Absolvování DVPP		
	Ano	Ne	Celkem
18–25 let	1	5	6
26–30 let	9	10	19
31–39 let	21	8	29
40–49 let	65	14	79
50–59 let	15	4	19
60–69 let	7	0	7
70+ let	0	0	0
<b>Celkem</b>	<b>118</b>	<b>41</b>	<b>159</b>

Tabulka č. 11: Absolvoování relevantního DVPP učitelů cizích jazyků dle věkové skupiny v minulosti

Zdroj: Vlastní

Celá čtvrtina respondentů doposud neabsolvovala žádnou formu DVPP vztahující se k cizím jazykům. Největší věkovou skupinou bez zkušenosti s účastí na DVPP pro učitele cizích jazyků je skupina 18–25 let, kde 83,5 % respondentů nikdy takovéto DVPP neabsolvovalo. Další skupinou je věková kategorie 26 – 30 let, kde 52,6 % respondentů nemá zkušenost s DVPP pro učitele cizích jazyků. Pouze ve věkové kategorii 60–69 let mají všichni respondenti zkušenost s relevantním DVPP zaměřeným na vyučující cizích jazyků.

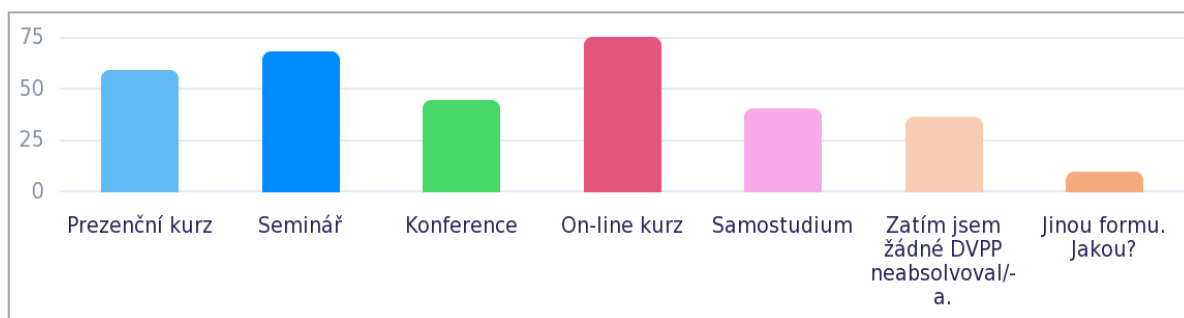


**Otázka č.10 Pokud jste již absolvovali v minulosti DVPP v oblasti cizích jazyků, jakou formou?**

Forma DVPP	Absolutní četnost	Relativní četnost
Prezenční kurz	60	37.7 %
Seminář	69	43.4 %
Konference	45	28.3 %
On-line kurz	76	47.8 %
Samostudium	41	25.8 %
Zatím jsem žádné DVPP neabsolvoval/-a.	37	23.3 %
Jinou formu.	10	6.3 %

Tabulka č. 12: Forma absolvování DVPP pro učitele cizích jazyků (možnost více odpovědí)

Zdroj: Vlastní



Graf č. 12: Forma absolvování DVPP pro učitele cizích jazyků (možnost více odpovědí).

Zdroj: Vlastní

Dle dotazníkového šetření byla nejužívanější forma DVPP v podobě on-line kurzu (47,8 %), které v nedávné minulosti nahrávala zejména pandemická situace a tzv. lockdown, kdy bylo mnoho prezenčních aktivit omezeno, či zrušeno a jako vhodnou náhradou se ukázali právě aktivity, které mohly probíhat v on-line prostředí bez přímého kontaktu účastníků. Mimo tuto skutečnost jsou on-line kurzy také nenáročné na přesuny do místa konání a lze je v podstatě absolvovat odkudkoli, kde je možno se připojit k internetu. Dále se umístily formy semináře (43,4 %) a prezenčního kurzu (37,7 %). V případě 10 jiných forem absolvování DVPP byl jmenován zejména program pro učitele Erasmus+ (4) a dále webinář (3), tj. on-line seminář, letní škola pro vyučující cizích jazyků (2) a studijní pobyt v Anglii (1).

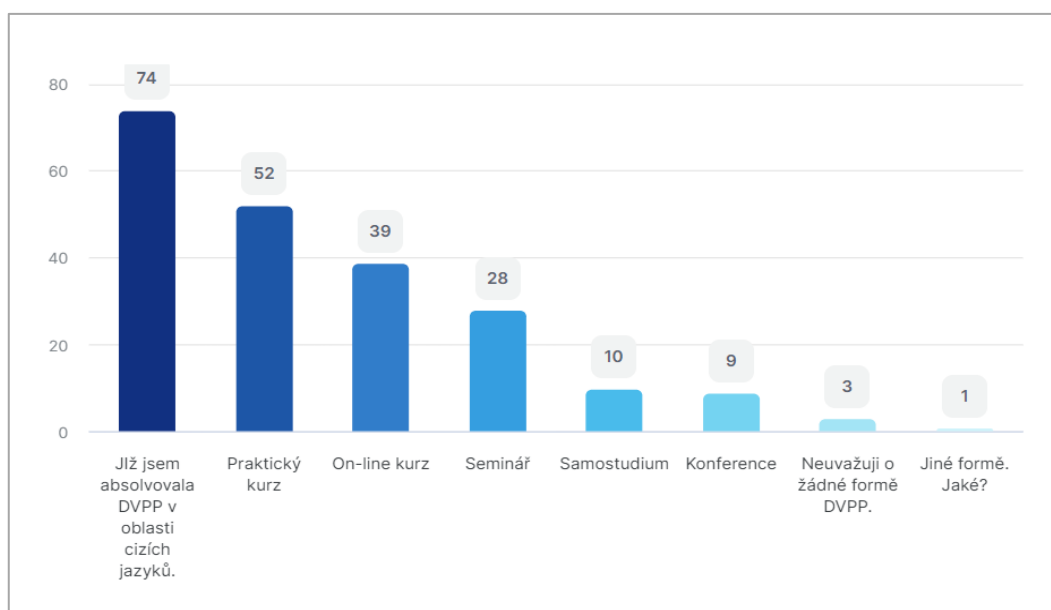
V otázce č.10 uvedlo 41 respondentů, že neabsolvovali žádné relevantní DVPP pro učitele cizích jazyků. K otázce č. 11 uvedlo stejnou skutečnost pouze 37 respondentů.

**Otázka č.11 Pokud jste neabsolvovali žádnou formu DVPP v oblasti cizích jazyků, jaké formě byste dali přednost?**

Forma DVPP v oblasti cizích jazyků, jež byste chtěli absolvovat	Absolutní četnost	Relativní četnost
Praktický kurz	52	32.7 %
Seminář	28	17.6 %
Konference	9	5.7 %
On-line kurz	39	24.5 %
Samostudium	10	6.3 %
Neuvažuji o žádné formě DVPP.	3	1.9 %
Již jsem absolvovala DVPP v oblasti cizích jazyků.	74	46.5 %
Jiné formě. Jaké?	1	0.6 %

Tabulka č. 13: Forma DVPP, kterou by chtěli absolvovat respondenti, jež prozatím neabsolvovali DVPP v oblasti cizích jazyků (možnost více odpovědí).

Zdroj: Vlastní



Graf č. 13: Forma DVPP, kterou by chtěli absolvovat respondenti, jež prozatím neabsolvovali DVPP v oblasti cizích jazyků

Zdroj: Vlastní

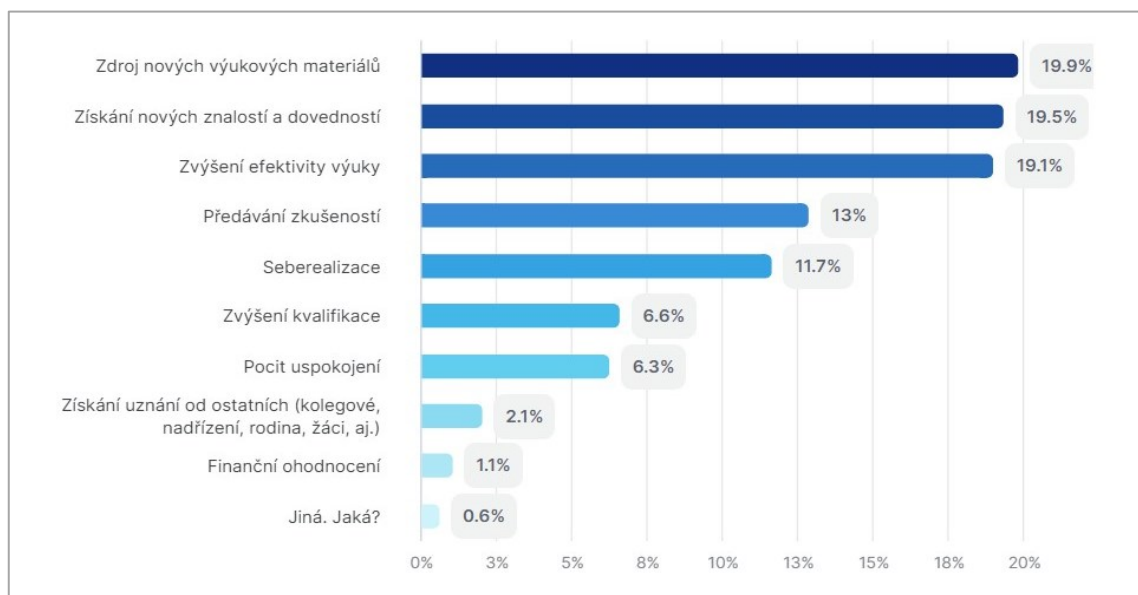
Respondenti, kteří prozatím neabsolvovali žádnou formu DVPP v oblasti cizích jazyků by nejvíce dávali přednost Praktickému kurzu (32,7 %), dále On-line kurz (24,5 %) a na třetím místě se umístila forma semináře (17,6 %). Na posledním místě se umístila Jiná forma (0,6 %), kdy jeden respondent by dal přednost jazykovému kurzu v zahraničí.

## Otázka č.12 Jaké jsou Vaše největší motivace pro DVPP v oblasti cizích jazyků?

Nejsilnější faktory motivace pro absolvování DVPP	Absolutní četnost	Relativní četnost
Získání nových znalostí a dovedností	123	77.4 %
Zvýšení kvalifikace	42	26.4 %
Finanční ohodnocení	7	4.4 %
Zdroj nových výukových materiálů	126	79.2 %
Předávání zkušeností	82	51.6 %
Zvýšení efektivity výuky	121	76.1 %
Pocit uspokojení	40	25.2 %
Seberealizace	74	46.5 %
Získání uznání od ostatních (kolegové, nadřízení, rodina, žáci, aj.)	13	8.2 %
Jiná. Jaká?	4	2.5 %

Tabulka č. 14: Nejsilnější motivační faktory pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků (možnost více odpovědí).

Zdroj: Vlastní



Graf č. 14: Nejsilnější motivační faktory pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků.

Zdroj: Vlastní

Nejsilnějším motivačním faktorem pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků byla možnost získání nových výukových materiálů (19,9 %) pro své hodiny. Druhým nejčastěji uváděným motivačním faktorem bylo získání nových znalostí a dovedností (19,5 %)

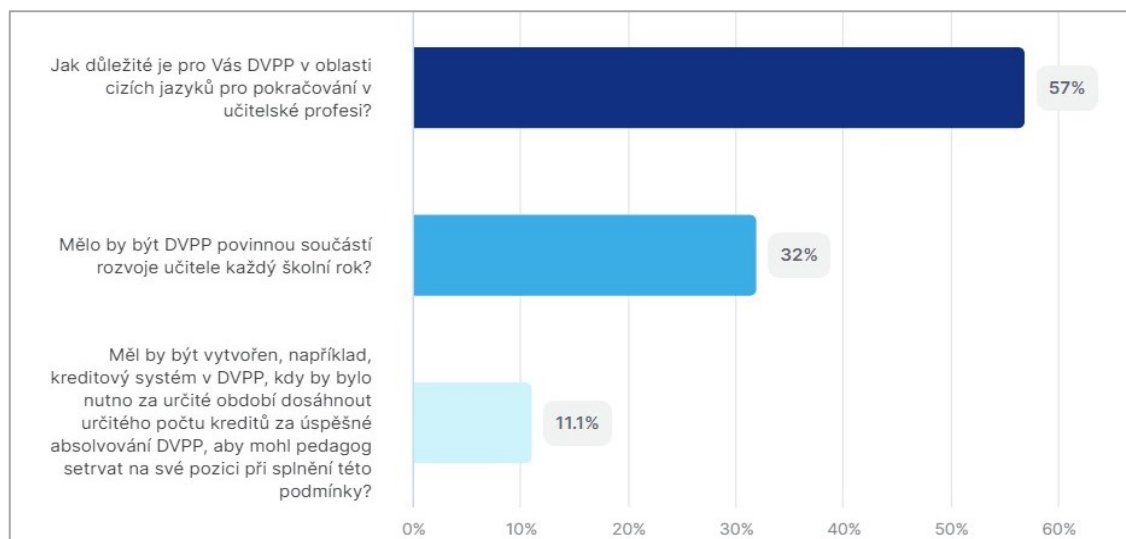
a s téměř totožným procentem se na dalším místě umístila motivace ke zvýšení efektivity výuky (19,1 %). Finanční ohodnocení se neukázalo jako příliš silný motivační faktor k dalšímu vzdělávání. 4 respondenti uváděli jiný faktor. 2 z nich by rádi udržovali kontakty s kolegy z jiných škol, 1 respondent uvedl, že by si rád „osvěžil“ znalosti z dřívějšíka a 1 respondent uvedl jako motivaci, že nemusí jít v den účasti na DVPP do práce.

**Otázka č.13 Vyberte na škále od 0 bodů (nesouhlas) do 100 bodů (souhlas) s následujícími otázkami.**

Otázky k vyjádření “nesouhlas – souhlas” (0 – 100 bodů)	Relativní četnost	Celkový počet bodů
Jak důležité je pro Vás DVPP v oblasti cizích jazyků pro pokračování v učitelské profesi?	56.6	9059
Mělo by být DVPP povinnou součástí rozvoje učitele každý školní rok?	31.8	5081
Měl by být vytvořen, například, kreditový systém v DVPP, kdy by bylo nutno za určité období dosáhnout určitého počtu kreditů za úspěšné absolvování DVPP, aby mohl pedagog setrvat na své pozici při splnění této podmínky?	11.0	1760

Tabulka č. 15: Vyjádření nesouhlasu – souhlasu (0 – 100 bodů) s odpověďmi na návrhy v otázkách z dotazníkového šetření.

Zdroj: Vlastní



Graf č. 15: Vyjádření nesouhlasu – souhlasu s návrhy v otázce č.13

Zdroj: Vlastní

Nad 50 bodů, tedy více směrem k souhlasu byla kvalifikována pouze odpověď na 1.otázku, zda by bylo pro respondenty důležité DVPP v oblasti cizích jazyků pro pokračování

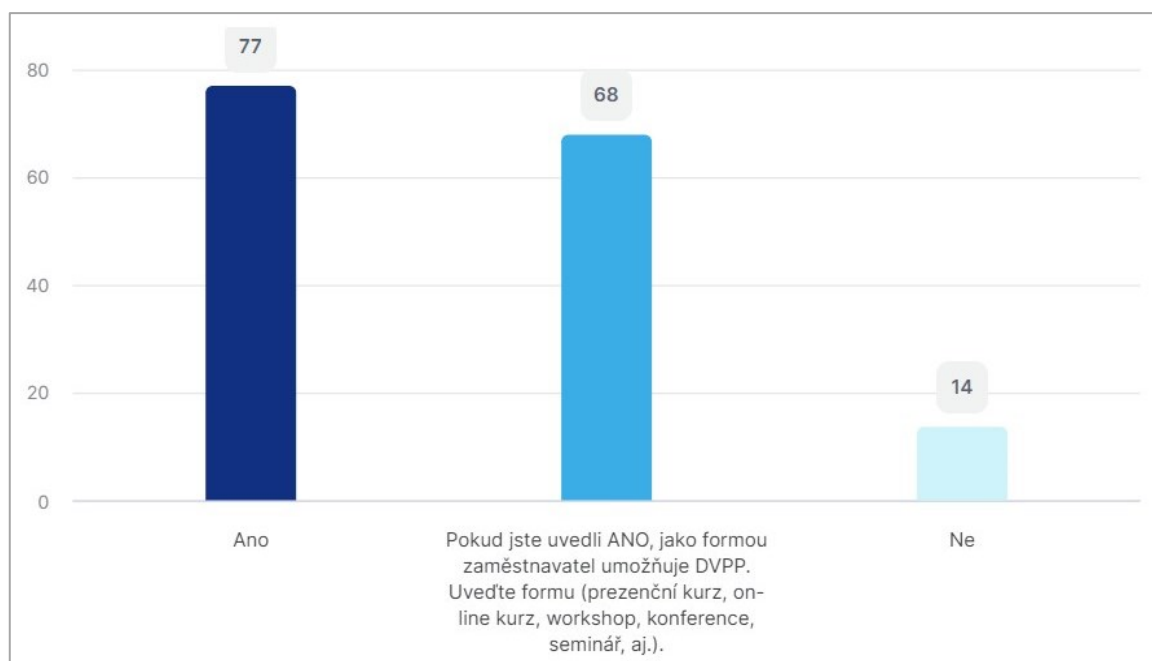
v učitelské profesy. Tedy můžeme usuzovat, že nadpoloviční většina respondentů by se ráda účastnila nějaké formy DVPP pro učitele cizích jazyků a toto by jim pomohlo při rozhodování, zda setrvat v učitelské profesi. Další otázka směřovala na povinnost učitele absolvovat DVPP každý školní rok a zde se respondenti přikláněli k variantě nesouhlasné. Vyslovený nesouhlas zaznamenala otázka č. 3, která navrhovala zavedení kreditového systému. Za úspěšné absolvování DVPP v časově omezeném období by učitelé získávali kredity a dosažení určitého počtu kreditů by bylo podmínkou pro setrvání na pozici pedagoga.

#### Otázka č. 14 Umožňuje Vám zaměstnavatel absolvovat DVPP?

Umožňuje zaměstnavatel absolvovat DVPP	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	77	48.4 %
Ne	14	8.8 %
Pokud jste uvedli ANO, jako formou zaměstnavatel umožňuje DVPP. Uveďte formu (prezenční kurz, on-line kurz, workshop, konference, seminář, aj.).	68	42.8 %

Tabulka č. 16: Umožňuje zaměstnavatel absolvovat DVPP?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 16: Umožňuje zaměstnavatel absolvovat DVPP?

Zdroj: Vlastní

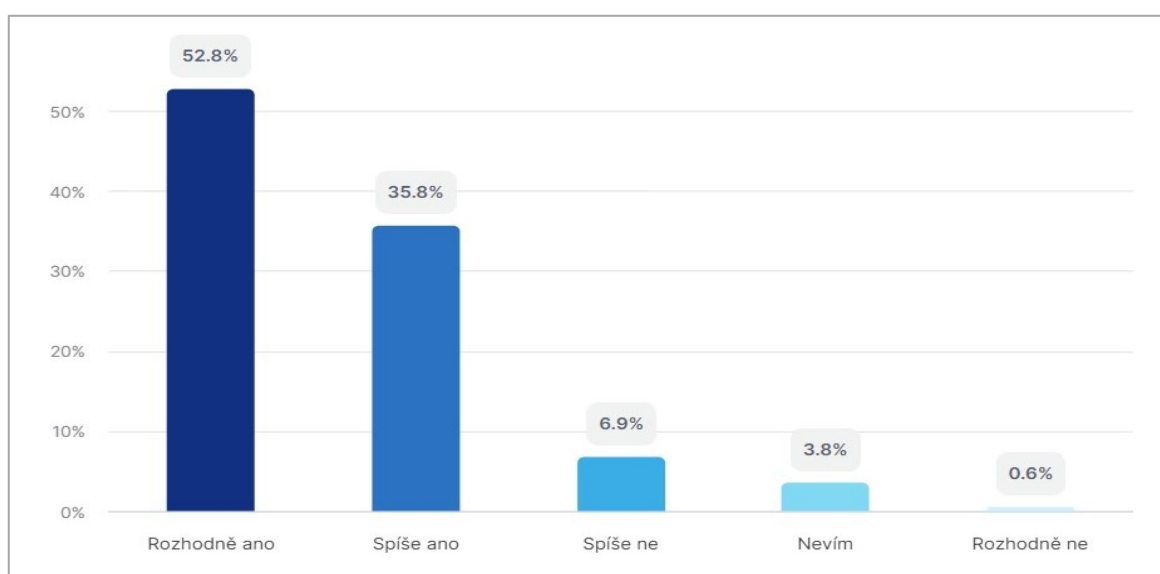
Z odpovědí respondentů vyplývá, že pouze v menšině případů (8,8 %) zaměstnavatel neumožňuje absolvovat DVPP svým zaměstnancům na pozici učitele cizích jazyků. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že ti již mají povoleno absolvovat DVPP a přidali k odpovědi i formu DVPP, jaká je zaměstnavatelem podporována, nejčastěji mohou volit jakoukoli formu, kterou si sami zvolí a obhájí. Na dalším místě se umístila konkrétní forma on-line semináře (webináře) a dále prezenční kurz. Pouze minimum respondentů uvedlo, že zaměstnavatel umožňuje pouze účast na konferencích (5 respondentů). V konkrétních odpovědích se objevila i skutečnost, že respondenti mohou absolvovat DVPP pokud je zdarma a škola nemusí nést náklady na DVPP, případně, když se DVPP uskutečňuje mimo pracovní hodiny.

**Otázka č.15 Pokud by Vás zaměstnavatel nepodporoval v DVPP, vzdělával/-a byste se i tak sám/sama (např. v kurzu, semináři, on-line, atp.)?**

Vzdělával/-a byste se sám/sama bez podpory zaměstnavatele	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	84	52.8 %
Spíše ano	57	35.8 %
Rozhodně ne	1	0.6 %
Spíše ne	11	6.9 %
Nevím	6	3.8 %

Tabulka č. 17: DVPP bez podpory zaměstnavatele

Zdroj: Vlastní



Graf č. 17: Vzdělával/-a byste se sám/sama bez podpory zaměstnavatele?

Zdroj: Vlastní

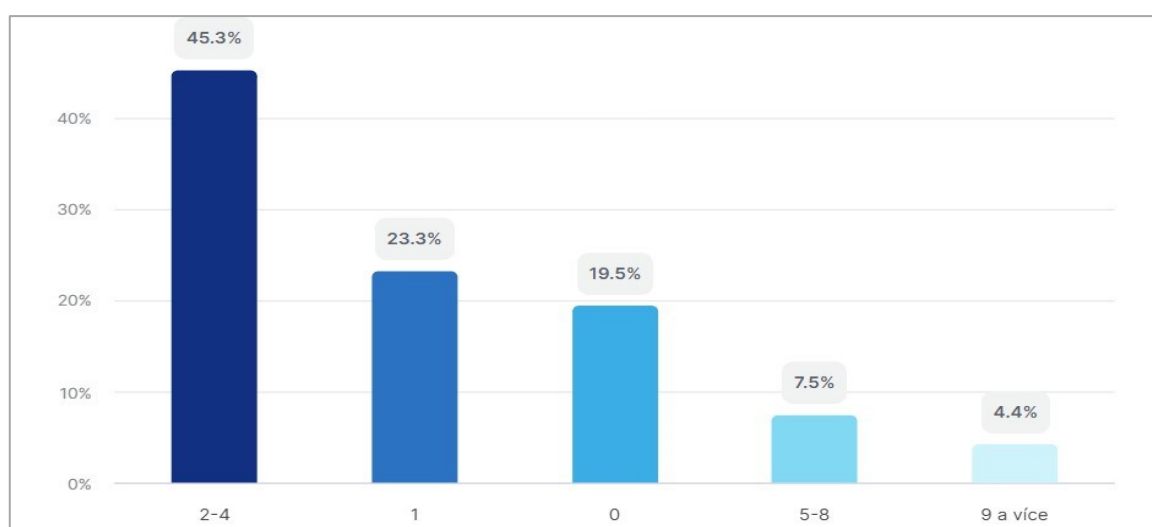
Z odpovědí na výše uvedenou otázku vyplývá, že většina respondentů (88,6 %) by se ráda vzdělávala, i v případě, že by je zaměstnavatel v DVPP nepodporoval. Pouze 12 respondentů (7,5 %) se přiklonilo k záporné odpovědi, tj. nevzdělávali by se bez podpory zaměstnavatele a 11 respondentů nebylo rozhodnutých, zda by se vzdělávali, či ne bez podpory školského zařízení, kde pracují.

**Otázka č. 16 Jak často absolvujete DVPP v oblasti cizích jazyků v rámci jednoho školního roku?**

Jak často se účastníte DVPP v oblasti cizích jazyků ve školním roce?	Absolutní četnost	Relativní četnost
0	31	19.5 %
1	37	23.3 %
2–4	72	45.3 %
5–8	12	7.5 %
9 a více	7	4.4 %

Tabulka č. 18: Četnost účasti na DVPP v oblasti cizích jazyků během školního roku.

Zdroj: Vlastní



Graf č. 18: Četnost účasti na DVPP v oblasti cizích jazyků během školního roku.

Zdroj: Vlastní

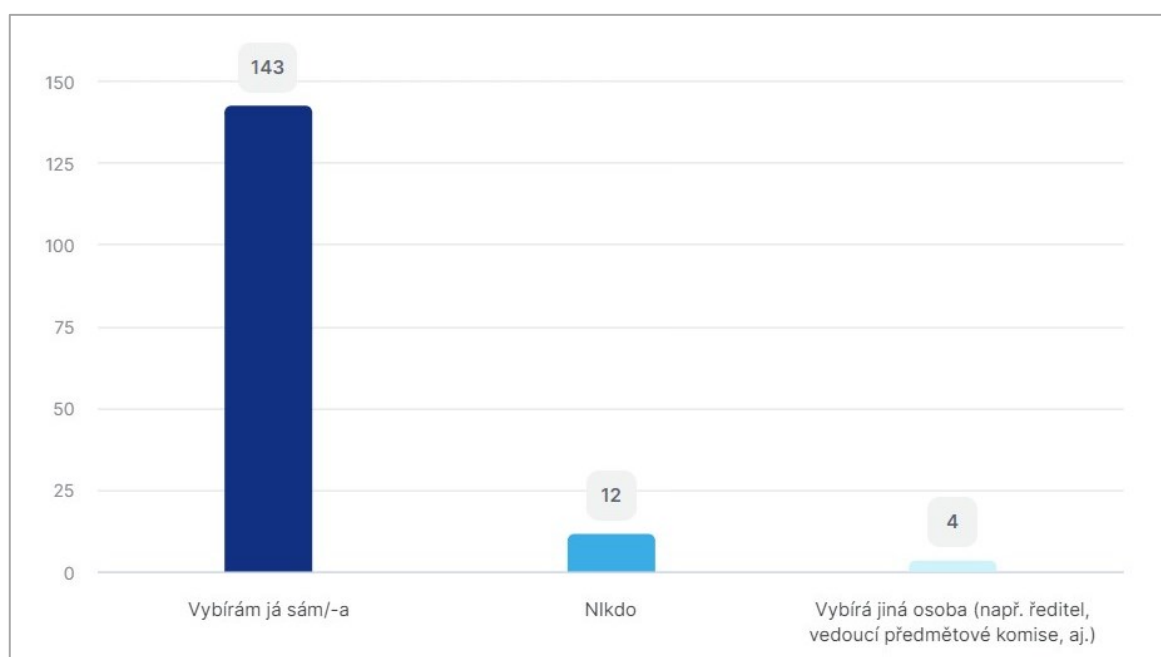
Nejvíce respondentů (45,3 %) odpovědělo, že se účastní DVPP v oblasti cizích jazyků 2–4x za školní rok. V této skupině pak převažují především respondenti, kteří působí na dané pozici 0–5 let. (27 respondentů). Na druhém místě se umístila četnost 1x za školní rok (23,3 %). Pouze 7 respondentů (4,4 %) odpovědělo, že se účastní DVPP 9x a vícekrát během školního roku.

**Otázka č. 17 Vzdělávací kurzy, semináře, workshopy a další typy DVPP pro mě vybírá především?**

Kdo vám vybírá DVPP?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Vybírám já sám/-a	143	89.9 %
Vybírá jiná osoba (např. ředitel, vedoucí předmětové komise, aj.)	4	2.5 %
Nikdo	12	7.5 %

Tabulka č. 19: Kdo Vám vybírá vzdělávání v rámci DVPP?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 19: Kdo Vám vybírá vzdělávání přes DVPP?

Zdroj: Vlastní

Z odpovědí na tuto otázku vyplynulo, že většina respondentů (89,8 %) si vybírá DVPP sama, dle vlastních potřeb. Pouze 4 respondenti odpověděli, že jim vybírá DVPP někdo jiný, například z vedení školy.

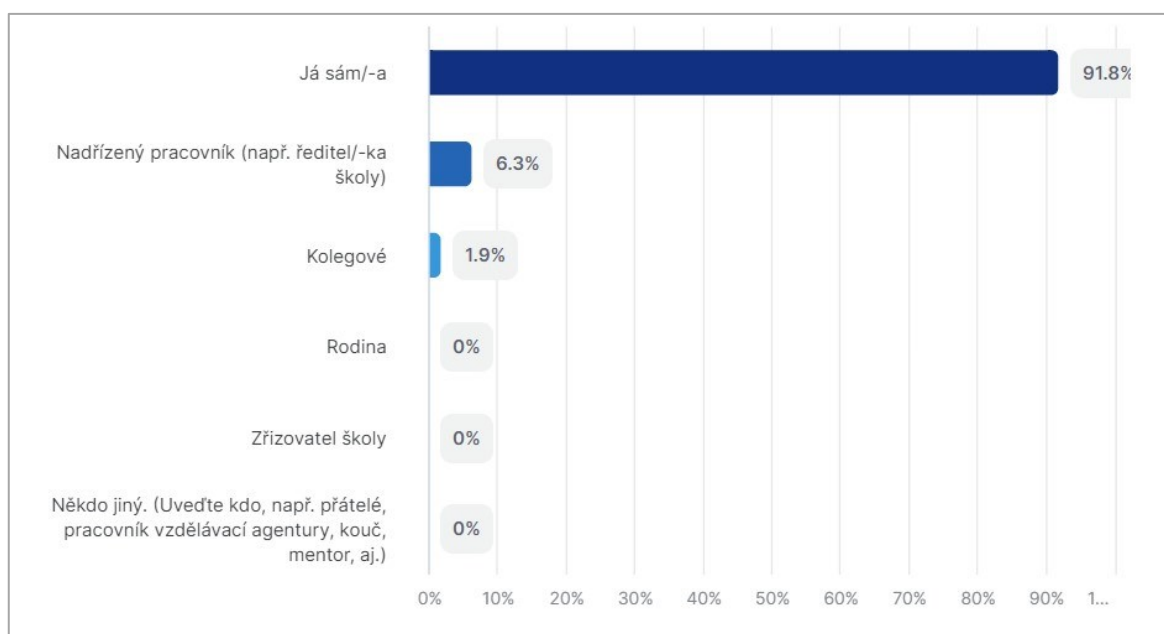


### Otázka č.18 Kdo Vás nejvíce motivuje k DVPP?

Kdo vás nejvíce motivuje k DVPP?	Absolutní četnost	Relativní četnost
Já sám/-a	146	91.8 %
Kolegové	3	1.9 %
Nadřízený pracovník (např. ředitel/-ka školy)	10	6.3 %
Zřizovatel školy	0	0.0 %
Rodina	0	0.0 %
Někdo jiný. (Uveďte kdo, např. přátelé, pracovník vzdělávací agentury, kouč, mentor, aj.)	0	0.0 %

Tabulka č. 20: Kdo je nejsilnějším motivátorem k DVPP?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 20: Kdo je nejsilnějším motivátorem k DVPP?

Zdroj: Vlastní

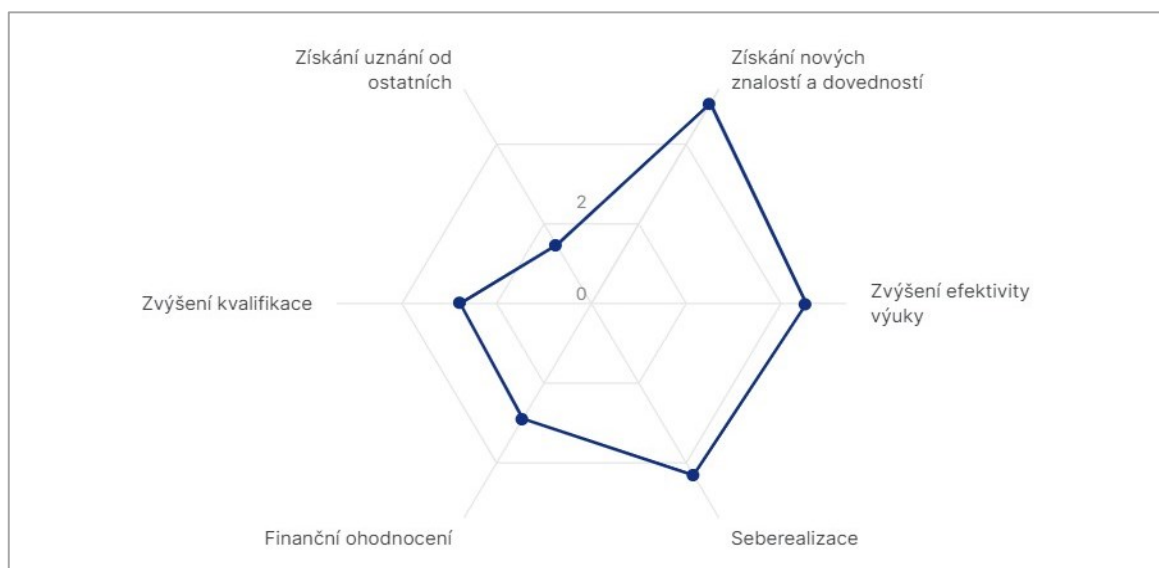
Nejsilnějším hnacím motorem motivace jsou sami respondenti (91,8 %). Další osobou, která nejvíce motivuje respondenty je nadřízený pracovník (6,3 %) a 3 respondenti (1,9 %) uvedli jako motivátora kolegy v práci. Nikoho z respondentů nemotivoval zřizovatel, někdo z rodiny, případně kouč, mentor či přátelé.

**Otázka č. 19 Které motivační faktory pro DVPP v oblasti cizích jazyků jsou pro Vás nejdůležitější?**

Motivační faktory pro DVPP	Důležitost
Finanční ohodnocení	2.9
Seberealizace	4.3
Získání nových znalostí a dovedností	5.0
Zvýšení efektivity výuky	4.5
Získání uznání od ostatních	1.5
Zvýšení kvalifikace	2.8

Tabulka č. 21: Důležitost motivačních faktorů od 5 (nejdůležitější) po 1 (nejméně důležité).

Zdroj: Vlastní



Graf č. 21: Důležitost motivačních faktorů od 5 (nejdůležitější) po 1 (nejméně důležité).

Zdroj: Vlastní

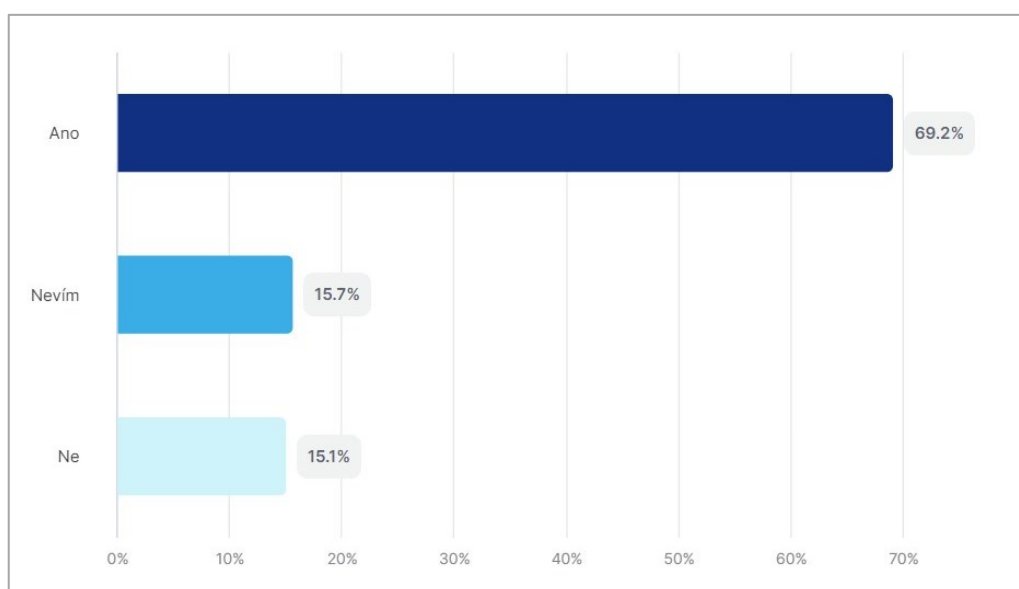
Respondenti v této otázce měli posunutím faktorů od nejdůležitějšího po nejméně důležitý zhodnotit jejich motivační význam k DVPP pro učitele cizích jazyků. Nejsilnějším motivačním faktorem bylo získání nových znalostí a dovedností (5), následováno zvýšením efektivity výuky (4,5) a dále seberealizace (4,3). Zvýšení kvalifikace a finanční ohodnocení měly téměř shodný význam pro respondenty (2,8–2,9). Nejslabším motivátorem bylo získání uznání od ostatních (1,5).

**Otázka č. 20 Máte dostatek podpory od vaší instituce pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků?**

Dostatek podpory od zaměstnavatele k DVPP v oblasti cizích jazyků	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	110	69.2 %
Ne	24	15.1 %
Nevím	25	15.7 %

Tabulka č. 22: Dostává se Vám dostatek podpory k DVPP od vaší instituce?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 22: Dostává se Vám dostatek podpory k DVPP od vaší instituce?

Zdroj: Vlastní

Délka praxe	Podpora od ZŠ			
	Ano	Ne	Nevím	Celkem
0–5 let	44	9	10	63
6–10 let	16	6	7	29
11–20 let	27	7	5	39
21 a více let	23	2	3	28
Celkem	110	24	25	159

Tabulka č. 23: Podpora k absolvování DVPP s přihlédnutím k délce praxe na pozici učitele cizích jazyků

Zdroj: Vlastní

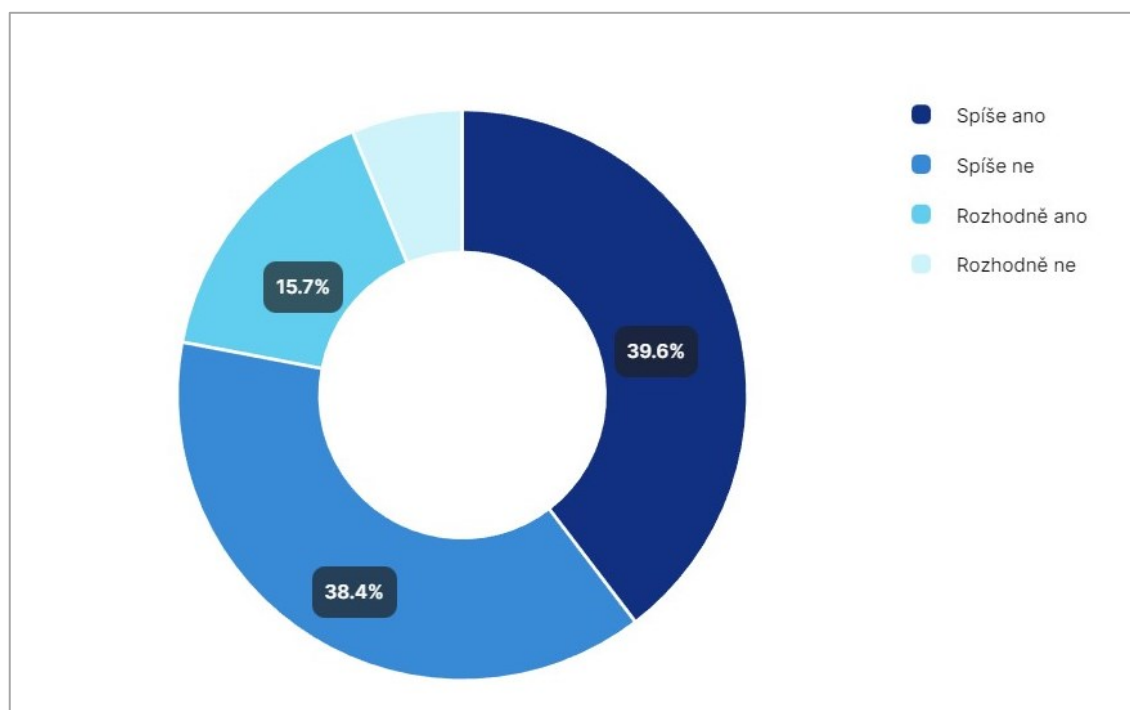
Většina respondentů uvedla, že je základní škola, ve které pracují podporuje v DVPP pro zvýšení znalostí a dovedností v oblasti cizích jazyků. Nejvyšší podpoře se těší skupina vyučujících, kteří mají praxi 21 a více let (82,1 %), téměř shodně podporují ZŠ své zaměstnance s délkou praxe 0–5 let (69,8 %) a 11–20 let (69,2 %). Nejnižší podporu mají respondenti s délkou praxe 6–10 let (55,1 %).

**Otázka č. 21 Vnímáte finanční náklady na DVPP jako překážku k jeho absolvování?**

Jsou finanční náklady na DVPP překážkou pro jeho absolvování	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	25	15.7 %
Spíše ano	63	39.6 %
Spíše ne	61	38.4 %
Rozhodně ne	10	6.3 %

Tabulka č. 24: Vnímání finančních nákladů jako překážky pro DVPP

Zdroj: Vlastní



Graf č. 23: Vnímání finančních nákladů jako překážky pro DVPP

Zdroj: Vlastní

Věk	Finance jako překážka DVPP				
	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Celkem
18 – 25 let	1	5	0	0	6
26 – 30 let	1	5	8	5	19
31–39 let	6	12	10	1	29
40–49 let	15	30	33	1	79
50 – 59 let	1	9	7	2	19
60 – 69 let	1	2	3	1	7
70 a více let	0	0	0	0	0
<b>Celkem</b>	<b>25</b>	<b>63</b>	<b>61</b>	<b>10</b>	<b>159</b>

Tabulka č. 25: Vnímání finančních nákladů na DVPP s ohledem na věk

Zdroj: Vlastní

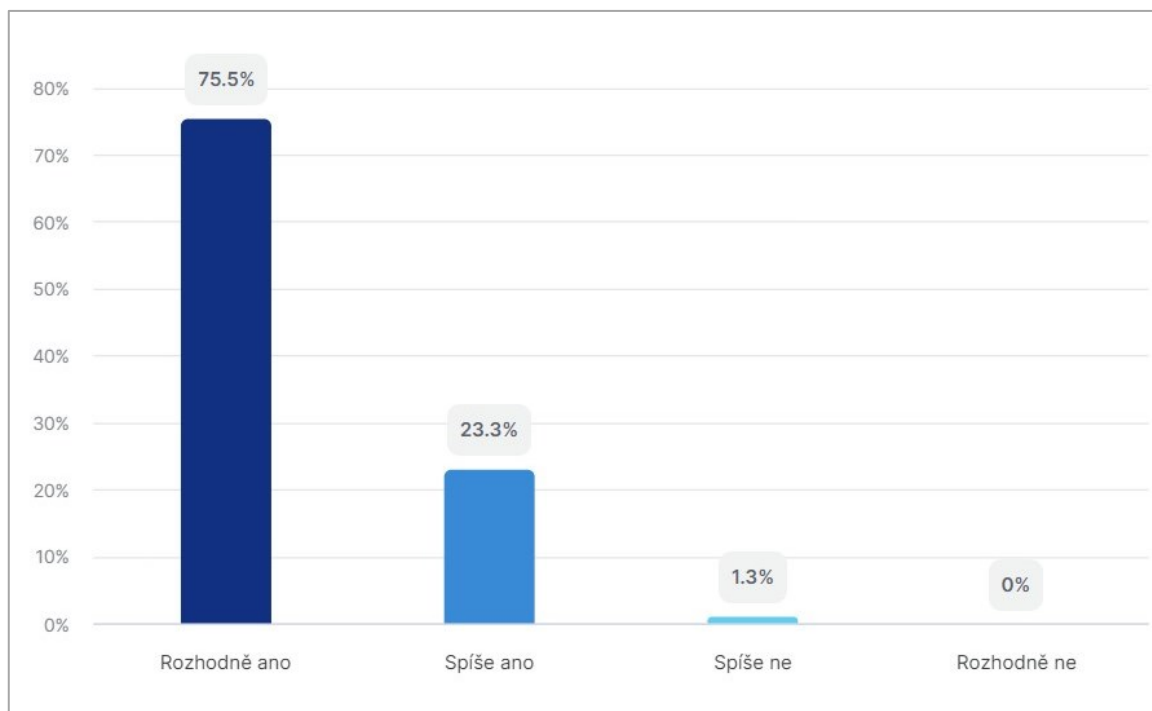
Respondenti se přiklonili k tomu, že finanční náklady, které by nesli oni nebo jejich instituce, vnímají jako překážku pro absolvování DVPP. Toto vnímání je nejsilnější ve věkové kategorii 18–25 let, kde se jedná o 100 % respondentů. Naopak nejnižší procento vnímání finanční zátěže jako překážky pro absolvování DVPP bylo ve skupině 26–30 let (31,5 %). Dále ve skupinách 31–39 let (62 %), 40–49 let (57 %) a 50–59 let (52,6 %) vnímali respondenti finanční zátěž spíše jako překážku pro absolvování DVPP. Stejně jako věková skupina 26–30 let i respondenti z věkové skupiny 60–69 let (42,85 %) vnímají finanční zátěž opačně. Nebyla by pro ně důvodem k neabsolvování DVPP.

**Otázka č. 22 Cítíte, že je důležité sledovat aktuální trendy a novinky v oblasti cizích jazyků a aplikovat je ve výuce?**

Důležitost sledování vývoje v oblasti cizích jazyků a aplikace novinek a trendů do výuky	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rozhodně ano	120	75.5 %
Spíše ano	37	23.3 %
Spíše ne	2	1.3 %
Rozhodně ne	0	0.0 %

Tabulka č. 26: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů ve výuce cizích jazyků a jejich aplikace do výuky.

Zdroj: Vlastní



Graf č. 24: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů ve výuce cizích jazyků a jejich aplikace do výuky.

Zdroj: Vlastní

Věk	Sledování novinek a jejich aplikace do výuky				
	<i>Rozhodně ano</i>	<i>Spíše ano</i>	<i>Spíše ne</i>	<i>Rozhodně ne</i>	<i>Celkem</i>
18–25 let	5	1	0	0	6
26–30 let	10	8	1	0	19
31–39 let	23	6	0	0	29
40–49 let	64	14	1	0	79
50–59 let	13	6	0	0	19
60–69 let	5	2	0	0	7
70 a více let	0	0	0	0	0
<i>Celkem</i>	<i>120</i>	<i>37</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>159</i>

Tabulka č. 27: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů, včetně znalostí nabytých z DVPP a jejich aplikace do výuky dle věku respondentů.

Zdroj: Vlastní

Je potešující, že většina respondentů zcela souhlasila s výrokem, že je důležité sledovat novinky a aktuální trendy v oblasti cizích jazyků a tyto nabitě poznatky aplikovat do výuky a to 75,5 % respondentů. Premianty v tomto trendu jsou učitelé ve věku 18–25 let, kdy

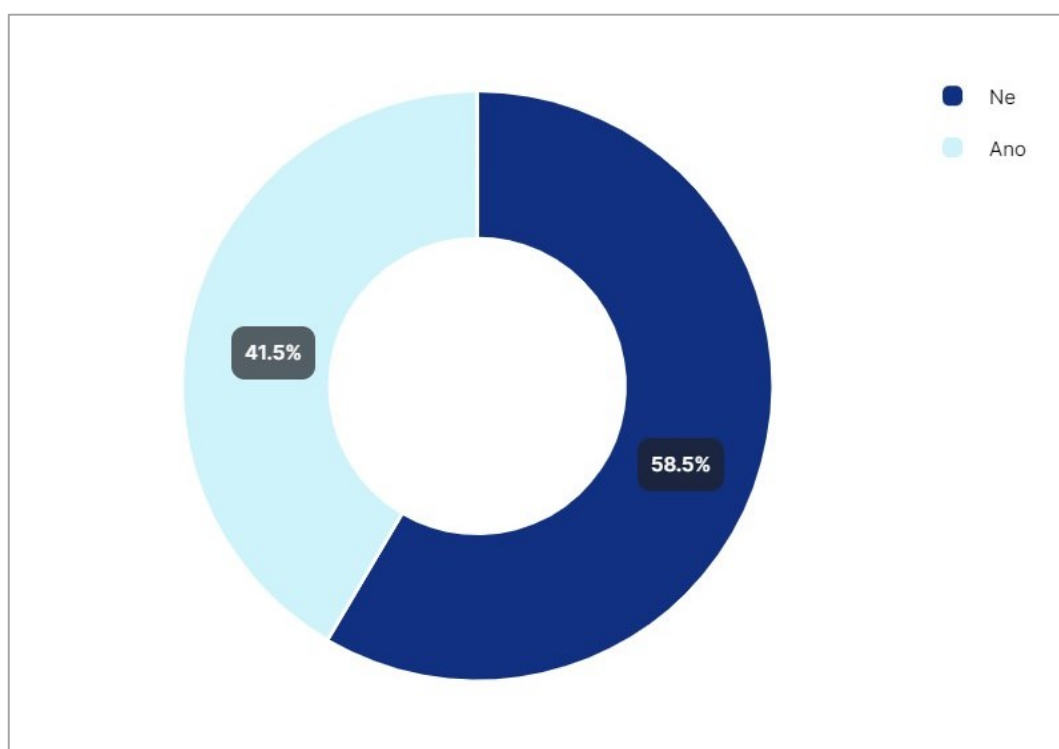
83,3 % z této věkové kategorie rozhodně souhlasí s důležitostí sledování trendů a jejich aplikace do výuky. Na druhé pozici se umístila věková kategorie 40–49 let (81 %), těsně následována věkovou kategorií 31–39 let (79,3 %). Na posledním místě je věková kategorie 26–30 let, kdy jen 52,6 % respondentů rozhodně souhlasí s důležitostí a aplikací do výuky.

**Otázka č. 23 Myslíte si, že máte dostatek času na absolvování DVPP?**

Máte dostatek času na DVPP	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	66	41.5 %
Ne	93	58.5 %

Tabulka č. 28: Máte dostatek času na DVPP?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 25: Máte dostatek času na DVPP?

Zdroj: Vlastní

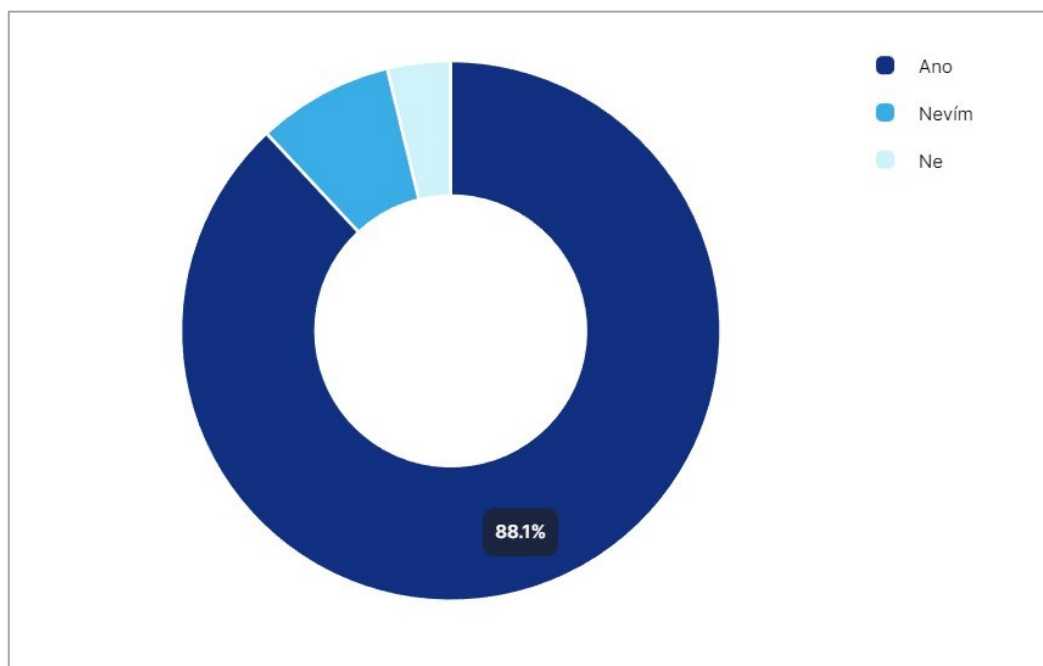
V této otázce respondenti odpovídali zda mají dostatečné množství času na absolvování DVPP a nadpoloviční většina respondentů (58,5 %) uvedla, že čas na jakoukoli formu DVPP nemají. 59,8 % žen si myslí, že nemá na DVPP čas, zatímco mužů jen 28,5 %.

**Otázka č. 24 Cítíte, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro Váš profesní růst?**

DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro profesní růst	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	140	88.1 %
Ne	6	3.8 %
Nevím	13	8.2 %

Tabulka č. 29: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro profesní růst učitele cizích jazyků?

Zdroj: Vlastní



Graf č. 26: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro profesní růst učitele cizích jazyků?

Zdroj: Vlastní

Z odpovědí na tuto otázku, zda je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro profesní růst a vývoj učitele cizích jazyků, kteří byli respondenty dotazníkového výzkumu, jasně vyplynulo, že je pro ně další vzdělávání důležité. Většina z respondentů (88,1 %) odpověděla kladně ohledně důležitosti DVPP.

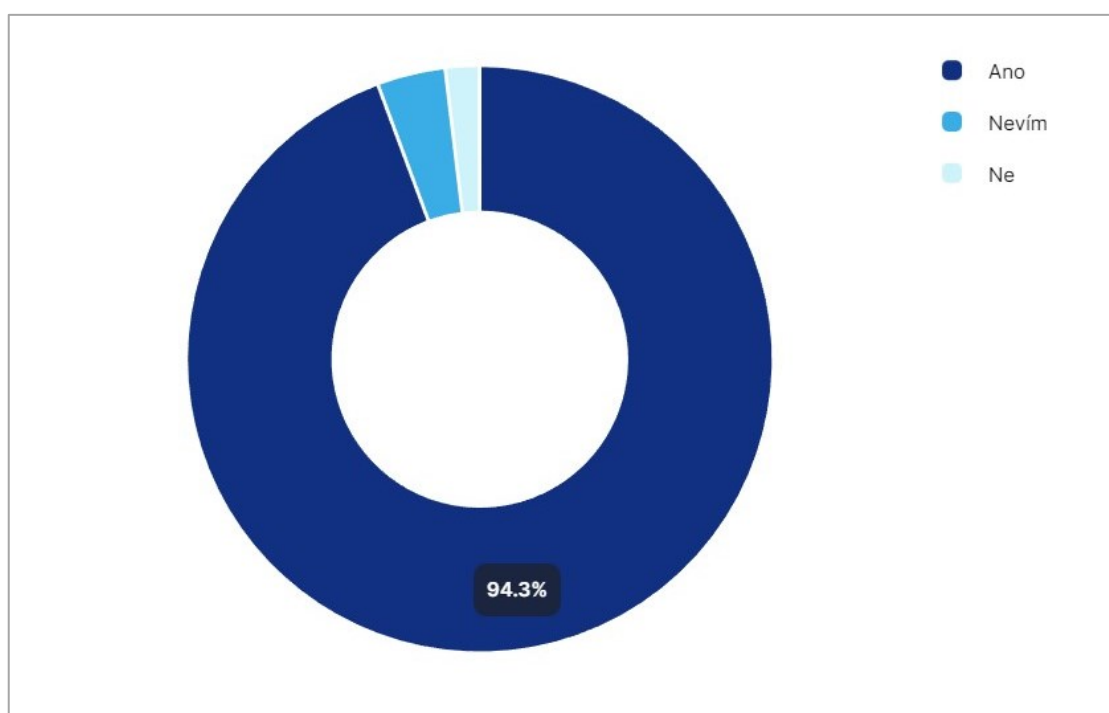


**Otázka č. 25 Myslíte si, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky?**

DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	150	94.3 %
Ne	3	1.9 %
Nevím	6	3.8 %

Tabulka č. 30: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro zlepšení kvality výuky

Zdroj: Vlastní



Graf č. 27: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro zlepšení kvality výuky

Zdroj: Vlastní

Podle získaných dat je zřejmé, že významná většina respondentů, konkrétně 94.3 %, souhlasí s tím, že Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky. Tento výsledek naznačuje, že učitelé cizích jazyků na základních školách si uvědomují význam kontinuálního profesního rozvoje a jeho přínosu pro jejich pedagogickou práci. Naopak pouze 1.9 % respondentů odpovědělo záporně s "Ne" na tuto otázku, což naznačuje, že malá menšina učitelů nevidí význam DVPP v oblasti cizích jazyků pro zlepšení kvality výuky. Je však důležité brát v úvahu, že tato skupina respondentů tvoří pouze malý podíl celkového vzorku. Dále, 3.8 % respondentů odpovědělo "Nevím",

což signalizuje, že tito respondenti buď nemají dostatečné informace o DVPP v oblasti cizích jazyků, nebo nemají jasné stanovisko k této problematice. Celkově lze říci, že většina respondentů vyjadřuje pozitivní postoj k DVPP v oblasti cizích jazyků a vnímá ho jako klíčový prvek pro zlepšení kvality výuky. Tato data poskytují důležitý přehled o postojích učitelů a mohou být použita pro podporu a další rozvoj DVPP v oblasti cizích jazyků na základních školách.

### **Shrnutí výzkumného šetření**

Výzkumného šetření se zúčastnilo 159 respondentů, kteří byli učiteli cizích jazyků na základních školách. Nijak nebylo zkoumáno o jaký typ základní školy se jednalo. Výzkum se zaměřil na tyto výzkumné otázky:

- Jaká je motivace učitelů cizích jazyků na ZŠ k DVPP?
- Jaký přínos má DVPP pro učitele cizích jazyků na ZŠ?
- Je finančně DVPP podporováno ze strany školských zařízení?
- Mají učitelé cizích jazyků potřebný čas k DVPP?
- Chtějí učitelé cizích jazyků na ZŠ prohlubovat své znalosti v oblasti jazyků skrze DVPP?

Výzkumné šetření probíhalo formou elektronického dotazníku, jehož přímý link byl rozeslán potenciálním respondentům – učitelům cizích jazyků na základních školách v České republice. Návratnost dotazníku dosáhla cca 68 %. Převážnou většinu respondentů tvořily ženy zastoupené 95,6 % a muži tvořili pouze 4,4 % respondentů. Tento výsledek ukazuje na mnohokrát poukazovaný fakt feminizace českého základního školství. Dotazníkové šetření také obhájilo data Českého statistického úřadu, jakož i mezinárodního šetření TALIS ohledně průměrného věku českého učitele na základní škole, které se pohybuje mezi 45–47 lety věku. Věková skupina respondentů ve věku 40–49 let byla nejvíce zastoupenou skupinou respondentů. Jako zajímavé se z hlediska věku jeví druhá nejpočetnější skupina 31–39 let, kde bylo 18,24 % respondentů a tato věková skupina patří k žádoucímu průměrnému věku na základních školách, ale je všeobecně na základních školách slabá. Můžeme vycházet z toho, že základní školství je velmi feminizováno a právě díky aktuálnímu průměrnému věku prvorodiček (28,8 let v roce 2022) a druhorodiček (31,4 let v roce 2022) mohou ženy v této věkové kategorii chybět, protože odcházejí z dočasně z práce za povinnostmi matek. Nejčastěji učitelé dosáhli vysokoškolského vzdělání pedagogického směru (48,43 %), které je opravňuje k výkonu povolání učitele, na

druhou stranu přes 10 % respondentů nemělo žádné jazykové vzdělání a přesto učili cizí jazyk na základní škole. Dotazníkové šetření také ukázalo, že největší skupinou učitelů cizích jazyků jsou nováčci (39,62 %), kteří uvedli délku praxe 0–5 let. Výuky na školách měla většina respondentů (55,35 %) v rámci plného pracovního úvazku. Na dotazník odpovědělo nejvíce učitelů anglického jazyka (72,33 %), následování učitelů německého jazyka (34,59 %), což jsou čísla, které se shodují se statistikou Českého statistického úřadu, který jako primární cizí jazyk na základních školách uvádí anglický jazyk a na druhém místě, pak jazyk německý. Respondenti z měst s 2000–10000 obyvatel měli nejvyšší zastoupení v dotazníkovém šetření (28,3 %), následování Prahou (27,04 %), nejméně respondentů pocházelo z velkoměst (5,66 %).

Téměř 90 % respondentů uvedlo, že mají zájem zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti, protože je to mimo jiné důležité pro jejich profesní růst, a to i přesto, že by je zaměstnavatel nepodporoval v DVPP. Nejsilnějším motivátorem k DVPP byly sami respondenti (91,8 %). A pouze v menšině je motivoval nadřízený, či kolegové. Nikoho nemotivoval někdo z rodiny a v dnešní době stále populárnější služby koučinku a mentorování také nikoho z respondentů nemotivovali k dalšímu vzdělávání a profesnímu vývoji. Nejsilnějším motivačním prvkem bylo získání nových znalostí a dovedností, jak již bylo zmíněno výše. Velkou roli hraje taktéž snaha o zvýšení efektivity výuky, na dalším místě se umístila seberealizace respondentů. Z šetření vyplynulo dále vyplynulo, že motivace k vyššímu finančnímu ohodnocení jde ruku v ruce se zvýšením kvalifikace prostřednictvím DVPP a úplně nejmenší motivací bylo získání uznání od ostatních. Přesto, že respondenti cítí většinou dostatek podpory od zaměstnavatele k absolvování DVPP zároveň vnímají sníženou finanční podporu ze strany škol. Několik respondentů uvedlo, že DVPP mohou absolvovat pouze v případě, že je zdarma. Zároveň z odpovědí respondentů vyplynulo, že 19,5 % z nich neabsolvuje žádné DVPP v oblasti cizích jazyků během školního roku, zbytek respondentů odpověděl, že se účastní pravidelně alespoň 1x za školní rok DVPP v oblasti cizích jazyků. Přesto, že většina respondentů se pravidelně účastní DVPP pro vyučující cizích jazyků, 58,5 % z nich cítí, že nemá na toto vzdělávání dostatek času. Nedostatek času pociťovaly především ženy (59,8 %) zatímco mužů, kteří měli pocit časové tísně pro absolvování DVPP bylo jen 28,5 %. Respondenti, kteří již absolvovali DVPP v oblasti cizích jazyků jako hlavní důvody uváděli získání nových znalostí a dovedností, jako zajímavá motivace se ukázala potřeba získání nových výukových materiálů, kterou uvedlo 79,2 %, na dalších pozicích se umístilo zvýšení efektivity výuky po absolvování DVPP a předávání

zkušeností v rámci účastníků DVPP. Na poslední pozici jako nejmenší motivační prvek byl uveden „jiné“ a tam mne zaujal především motivační faktor „to, že nemusím ten den učit.“ Mezi respondenty, kteří již DVPP ve zkoumané oblasti absolvovali byla nejpopulárnější forma on-line kurzu, dále respondenti využívali semináře, prezenční kurzy. Nejnižší četnost (10 respondentů) absolvovalo jinou formu DVPP a u těchto respondentů převládla účast v programu Erasmus +.

## **Závěr**

Motivace učitelů cizích jazyků pro další vzdělávání pedagogických pracovníků je klíčovým faktorem pro zajištění kvalitního výukového prostředí a rozvoje jazykových dovedností studentů. Je zřejmé, že motivace učitelů je úzce spjata s jejich osobním růstem, profesním rozvojem a se schopností efektivně přenášet znalosti a dovednosti na studenty.

Prvním důležitým aspektem motivace učitelů je pocit osobního uspokojení z dosahování vlastního vzdělávání. Učitelé cizích jazyků, kteří se sami neustále vzdělávají a rozvíjejí své dovednosti, jsou obecně motivovanější a mají lepší povědomí o nejnovějších metodách a trendech ve výuce. Tato znalost a kompetence se promítá do jejich schopnosti předávat informace studentům efektivně a sebevědomě.

Dalším faktorem motivace je možnost profesního růstu a rozvoje. Učitelé cizích jazyků mají příležitost účastnit se různých kurzů, seminářů a workshopů zaměřených na metodiku výuky, nové technologie a materiály pro výuku jazyků. Tímto způsobem mohou rozšířit své pedagogické dovednosti a získat nové perspektivy, které následně mohou aplikovat ve své výuce. Profesní růst a rozvoj přispívají k vyšší profesionalitě učitelů a vytvářejí pozitivní prostředí pro vzdělávání.

Motivace učitelů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků má také přímý dopad na kvalitu výuky a výsledky studentů. Učitelé, kteří jsou motivováni a mají zájem o své vlastní vzdělávání, jsou schopni lépe reagovat na potřeby svých studentů a přizpůsobit svou výuku jejich individuálním schopnostem a preferencím. Vzdělávání pedagogických pracovníků je tak klíčovým prostředkem pro zajištění kontinuálního zlepšování výuky a dosahování výborných výsledků.

Celkově lze konstatovat, že motivace učitelů cizích jazyků pro další vzdělávání pedagogických pracovníků je nezbytná pro zajištění kvalitního vzdělávání a rozvoje jazykových dovedností studentů. Podpora a investice do jejich motivace jsou investicí do budoucnosti a kvality vzdělávání. Je důležité, aby pedagogické instituce a vzdělávací systémy vytvářely prostředí, které podporuje a motivuje učitele k neustálému vzdělávání a profesnímu rozvoji.

## Seznam použitých informačních zdrojů

ARMSTRONG, M., 2015. *Řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5258-7

Česká školní inspekce, 2019. *Tematická zpráva - Rozvoj jazykové gramotnosti na ZŠ a SŠ ve školním roce 2018/2019* [online]. [cit. 2023-01-21]. Dostupné z:

<https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Tematicka-zprava-Rozvoj-jazykove-gramotnosti-na-ZS>

Český statistický úřad, 2018. *ČESKÉ ŠKOLY V ČÍSLECH* [online]. [cit. 2023-05-08].

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/ceske-skoly-v-cislech>

CHRÁSKA, M., 2007. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788024713694.

COLEMAN, J. S., 1966. Equality of Educational Opportunity (Coleman) Study. 2<sup>nd</sup> ICPSR Version. Office of Education/National Center for Education Statistics (NCES). DOI: 10.3886/ICPSR06389.v3

EDU.cz, 2021. *RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* [online]. [cit. 2023-01-22]. Dostupné z: <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>

FRYČ, J. et al., 2020. *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+*. Praha: MŠMT, ISBN 978-80-87601-47-1.

GAVORA, P., 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.

KOHNOVÁ, J., 2004. *Další vzdělávání učitelů a jejich profesní rozvoj*. Praha: PedF UK. ISBN 80-7290-148-6.

KOLB, D. A. 1984. *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. New Jersey: Prentice-Hall, 41 s. ISBN 0-13-295261-0.

LAZAROVÁ, B., 2006. *Cesty dalšího vzdělávání učitelů*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-114-6.

MŠMT ČR, ©2023. *PRÁVNÍ PŘEDPISY* [online]. [cit. 2023-05-10]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/pravni-predpisy>

- MŠMT ČR, 2023. *ZMĚNY V AKREDITACÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ V SYSTÉMU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ ÚČINNÉ OD 1. ZÁŘÍ 2023* [online]. [cit. 2023-06-16]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/predpokladane-zmeny-v-akreditacich-vzdelavacich-programu-v?highlightWords=akreditace+dvpp>
- MŠMT ČR, 2023. *ŠKOLSKÝ ZÁKON VE ZNĚNÍ ÚČINNÉM OD 1. 2. 2022 DO 30. 6. 2023* [online]. [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-ve-zneni-ucinnem-ode-dne-1-2-2022>
- NÁRODNÍ VZDĚLÁVACÍ FOND, 2000. *Memorandum o celoživotním učení* [online]. [cit. 2023-22-01]. Dostupné z: <http://old.nvf.cz/archiv/memorandum/obsah.htm>
- OECD, 2023. "TALIS Teaching and learning international survey - indicators" [online]. *Education Statistics (database)* [cit. 2023-22-01]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/data-00698-en>. ISSN: 20744102.
- PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA VIII. volební období, 2018. *Návrh poslanců Kateřiny Valachové, Aleny Gajduškové, Petra Dolínka, Lubomíra Zaorálka, Antonína Staňka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2023-05-08]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=135538>
- PLAMÍNEK, J., 2014. *Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatel*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4806-1.
- PRŮCHA, J. a VETEŠKA, J., 2012. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3960-1.
- PRŮCHA, J. a VETEŠKA, J., 2014. *Andragogický slovník*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4748-4.
- RENAYADA, W. A. a JACOBS, G. M., 2021. What makes a good teacher in a changing world?. *Willyrenandya.com* [online]. [cit. 2023-27-01]. Dostupné z: <https://willyrenandya.com/what-makes-a-good-language-teacher-in-a-changing-world/>

ŠEĎOVÁ, K. a NOVOTNÝ, P., 2006. Vzdělávací potřeby ve vztahy k účasti na vzdělávání dospělých. *Pedagogika*, 2(2006), 140-152. Praha, Univerzita Karlova. ISSN 0031-3815.

Učitelská platforma, 2022. *Učitelé: Obnovme odbornou diskuzi o kariérním řádu. Oceňujme dobré učitele za to, jak rozvíjejí své dovednosti* [online]. [cit. 2023-07-08]. Dostupné z: <https://www.ucitelskaplatforma.cz/2022/01/09/ucitele-obnovme-odbornou-diskuzi-o-kariernim-radu-ocenujme-dobre-ucitele-za-to-jak-rozvijejí-sve-dovednosti/>

UNESCO, 1997. *Recommendation concerning the Status of Higher-Education Teaching Personnel* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-concerning-status-higher-education-teaching-personnel>

UNESCO, 2019. *Teacher policy development guide*. Paris: UNESCO. ISBN 978-92-3-100318-9.

UNESCO, 2023. *What you need to know about teachers* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.unesco.org/en/teachers/need-know>

VETEŠKA, J. a TURECKIOVÁ, M., 2008. *Kompetence ve vzdělávání*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-1770-8.

VETEŠKA, J. a VACÍNOVÁ, T., 2011. *Aktuální otázky vzdělávání dospělých: andragogika na prahu 21. století*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-012-9.

VETEŠKA, J., 2016. *Přehled andragogiky: Úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1026-9.

VOTAVA, J., 2008. *Problem solving methods in teachers' professional development*. Praha: Česká zemědělská univerzita. 1 s. ISBN 9788021317864.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů



## Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Pohlaví respondentů.....	31
Tabulka č. 2: Věk respondentů .....	32
Tabulka č. 3: Délka praxe na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ .....	33
Tabulka č. 4: Vzdělání v oblasti cizích jazyků (možnost výběru více možností) .....	34
Tabulka č. 5: Vyučovaný cizí jazyk (možnost více odpovědí).....	35
Tabulka č. 6: Velikost sídla, kde se nachází ZŠ respondenta s přihlédnutím k pohlaví respondentů.....	36
Tabulka č. 7: Typ pracovního úvazku .....	37
Tabulka č. 8: Zájem o zlepšení jazykových znalostí a dovedností prostřednictvím DVPP.	38
Tabulka č. 9: Zájem o zlepšení jazykových dovedností a znalostí prostřednictvím DVPP na základě velikost sídla, kde se nachází ZŠ respondenta.....	39
Tabulka č. 10: Absolvování relevantního DVPP pro učitele cizích jazyků v minulosti .....	40
Tabulka č. 11: Absolvování relevantního DVPP učitelů cizích jazyků dle věkové skupiny v minulosti .....	40
Tabulka č. 12: Forma absolvování DVPP pro učitele cizích jazyků (možnost více odpovědí)	41
Tabulka č. 13: Forma DVPP, kterou by chtěli absolvovat respondenti, jež prozatím neabsolvovali DVPP v oblasti cizích jazyků (možnost více odpovědí). .....	42
Tabulka č. 14: Nejsilnější motivační faktory pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků (možnost více odpovědí).....	43
Tabulka č. 15: Vyjádření nesouhlasu – souhlasu (0 – 100 bodů) s odpověďmi na návrhy v otázkách z dotazníkového šetření. ....	44
Tabulka č. 16: Umožňuje zaměstnavatel absolvovat DVPP?.....	45
Tabulka č. 17: DVPP bez podpory zaměstnavatele .....	46
Tabulka č. 18: Četnost účasti na DVPP v oblasti cizích jazyků během školního roku. ....	47
Tabulka č. 19: Kdo Vám vybírá vzdělávání v rámci DVPP? .....	48
Tabulka č. 20: Kdo je nejsilnějším motivátorem k DVPP? .....	49
Tabulka č. 21: Důležitost motivačních faktorů od 5 (nejdůležitější) po 1 (nejméně důležité)..	50
Tabulka č. 22: Dostává se Vám dostatek podpory k DVPP od vaší instituce?.....	51
Tabulka č. 23: Podpora k absolvování DVPP s přihlédnutím k délce praxe na pozici učitele cizích jazyků .....	51
Tabulka č. 24: Vnímání finančních nákladů jako překážky pro DVPP .....	52

Tabulka č. 25: Vnímání finančních nákladů na DVPP s ohledem na věk .....	53
Tabulka č. 26: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů ve výuce cizích jazyků a jejich aplikace do výuky. ....	53
Tabulka č. 27: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů, včetně znalostí nabytých z DVPP a jejich aplikace do výuky dle věku respondentů. ....	54
Tabulka č. 28: Máte dostatek času na DVPP? .....	55
Tabulka č. 29: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro profesní růst učitele cizích jazyků? .....	56
Tabulka č. 30: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro zlepšení kvality výuky .....	57

## Seznam grafů

Graf č. 1: Množství dotazníků .....	30
Graf č. 2: Průměrný čas strávený vyplňováním dotazníku.....	30
Graf č. 3: Pohlaví respondentů .....	31
Graf č. 4: Věk respondentů.....	32
Graf č. 5: Délka pedagogické praxe na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ.....	33
Graf č. 6: Druh vzdělání učitelů cizích jazyků na ZŠ.....	34
Graf č. 7: Vyučovaný cizí jazyk v rámci úvazku na ZŠ .....	35
Graf č. 8: Velikost sídla, kde se nachází základní škola respondenta .....	36
Graf č. 9: Typ pracovního úvazku .....	37
Graf č. 10: Zájem o zlepšení jazykových znalostí a dovedností prostřednictvím DVPP ....	38
Graf č. 11: Absolvování relevantního DVPP pro učitele cizích jazyků v minulosti .....	40
Graf č. 12: Forma absolvování DVPP pro učitele cizích jazyků (možnost více odpovědí).	41
Graf č. 13: Forma DVPP, kterou by chtěli absolvovat respondenti, jež prozatím neabsolvovali DVPP v oblasti cizích jazyků .....	42
Graf č. 14: Nejsilnější motivační faktory pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků..	43
Graf č. 15: Vyjádření nesouhlasu – souhlasu s návrhy v otázce č.13.....	44
Graf č. 16: Umožňuje zaměstnavatel absolvovat DVPP?.....	45
Graf č. 17: Vzdělával/-a byste se sám/sama bez podpory zaměstnavatele? .....	46
Graf č. 18: Četnost účasti na DVPP v oblasti cizích jazyků během školního roku. ....	47
Graf č. 19: Kdo Vám vybírá vzdělávání přes DVPP? .....	48
Graf č. 20: Kdo je nejsilnějším motivátorem k DVPP?.....	49
Graf č. 21: Důležitost motivačních faktorů od 5 (nejdůležitější) po 1 (nejméně důležité)..	50
Graf č. 22: Dostává se Vám dostatek podpory k DVPP od vaší instituce? .....	51
Graf č. 23: Vnímání finančních nákladů jako překážky pro DVPP.....	52
Graf č. 24: Důležitost sledování novinek a aktuálních trendů ve výuce cizích jazyků a jejich aplikace do výuky. ....	54
Graf č. 25: Máte dostatek času na DVPP?.....	55
Graf č. 26: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro profesní růst učitele cizích jazyků? .	56
Graf č. 27: Je DVPP v oblasti cizích jazyků důležité pro zlepšení kvality výuky.....	57

## **Seznam příloh**

**Příloha č. 1: Motivace (prázdný dotazník)**

**Příloha č. 2: Zpráva k dotazníku Motivace**

# Příloha č. 1: Motivace (prázdný dotazník)

## Motivace - DVPP

Vážený učiteli cizích jazyků,

chápu, že tím jak se blíží prázdniny, chuť dělat něco navíc může klesat, ale i tak bych vás ráda požádala o pomoc při hledání odpovědi: *'jaká je motivace učitelů cizích jazyků na ZŠ pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?'*

Prosim, podpořte mne vyplněním dotazníku k mé bakalářské práci, které **potrvá malou chvíličku**. Dejte si k tomu třeba malou skleničku, aby to šlo lépe.

*Sběr dat je anonymní.*

Předem děkuji.

Tereza Maříková

vyučující Aĵ, studentka PedF UK

tereza.marikova@student.pedf.cuni.cz

### 1 Začneme něčím lehčím, jste... ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- žena  muž  jiné

### 2 Jaká je Vaše věková skupina?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 18-25 let (mám toho ještě hodně před sebou)  26-30 (asi už mám za sebou VŠ a jdu si zkusit učit)  31-39 (jsem trochu nedostatkové zboží na ZŠ)  40-49 (jsem v kategorii, která tvoří průměrný věk učitele na ZŠ, cca 47 let)
- 50-59 (zrajú jako víno)  60-69 (dýchod, nedýchod učím)  70+ (jsem zapálená/-ý do výuky a nebo už to nemá, kdo dělat, tak mě ve škole drží vši silou)

### 3 Jak dlouho pracujete na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 0-5 let  6-10 let  11-20 let  21 a více let

### 4 Jaké je Vaše vzdělání v oblasti cizích jazyků?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu či více možností.*

- |  |  |  |  |
|--|--|--|--|
| <input type="checkbox"/> Nemám žádné konkrétní vzdělání. Jsem jen nadšenec do jazyka.                        | <input type="checkbox"/> Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku základní. | <input type="checkbox"/> Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku všeobecnou. | <input type="checkbox"/> Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň B1-B2). |
| <input type="checkbox"/> Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň C1-C2).                 | <input type="checkbox"/> Mám vystudovaný pedagogický obor - cizí jazyk na úrovni bakaláře.                                     | <input type="checkbox"/> Mám vystudovaný pedagogický obor - cizí jazyk na úrovni magistra  | <input type="checkbox"/> Mám vystudovaný lingvistický obor mimo pedagogickou fakultu.        |
| <input type="checkbox"/> Mám jiné vzdělání v oboru cizích jazyků. Prosim, napište jaké? <input type="text"/> |  |  |  |

5 Jaký cizí jazyk na ZŠ učíte v rámci povinné výuky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Anglický jazyk  
  Německý jazyk  
  Francouzský jazyk  
  Španělský jazyk  
  Ruský jazyk  
 Jiný jazyk. Jaký?

6 Vaše základní škola se nachází v sídle s počtem obyvatel...?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- < 1999 obyvatel  
  2000 -10000 obyvatel  
  10001 - 100000 obyvatel  
  100001 -1000000 obyvatel  
  1000001 a více obyvatel

7 Jaký je Váš pracovní úvazek na ZŠ?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Plný pracovní úvazek (22 vyučovací hodín)  
  Nadúvazek (nad 22 vyučovací hodín)  
  Částečný pracovní úvazek  
 Jiný. Jaký?

8 Máte zájem zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano  
  Ne

9 Absolvoval/-a jste již v minulosti nějaké relevantní DVPP pro učitele cizích jazyků?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano  
  Ne

10 Pokud jste již absolvovali v minulosti DVPP v oblasti cizích jazyků, jakou formou?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Prezenční kurz  
  Seminář  
  Konference  
  On-line kurz  
  Samostudium  
 Zatím jsem žádné DVPP neabsolvoval/-a.  
 Jinou formu. Jakou?

11 Pokud jste neabsolvovali žádnou formu DVPP v oblasti cizích jazyků, jaké formě byste dali přednost?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Praktický kurz  
  Seminář  
  Konference  
  On-line kurz  
  Samostudium  
 Neuvažuji o žádné formě DVPP.  
 Již jsem absolvovala DVPP v oblasti cizích jazyků.  
 Jiné formě. Jaké?

## 12 Jaké jsou Vaše největší motivace pro DVPP v oblasti cizích jazyků?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu či více možností.*

- |   |   |  |   |
|---|---|--|---|
| <input type="checkbox"/> Získání nových znalostí a dovedností                                 | <input type="checkbox"/> Zvýšení kvalifikace      | <input type="checkbox"/> Finanční ohodnocení | <input type="checkbox"/> Zdroj nových výukových materiálů |
| <input type="checkbox"/> Předávání zkušeností   | <input type="checkbox"/> Zvýšení efektivity výuky | <input type="checkbox"/> Pocit uspokojení    | <input type="checkbox"/> Seberealizace                    |
| <input type="checkbox"/> Získání uznání od ostatních (kolegové, nadřízení, rodina, žáci, aj.) |   |  |   |
| <input type="checkbox"/> Jiná. Jaká? <input type="text"/>                                     |   |  |   |

## 13 Vyberte na škále od 0% (nesouhlas) do 100% (souhlas).

Rozdělte: 100 percentage

Jak důležité je pro Vás DVPP v oblasti cizích jazyků pro pokračování v učitelské profesi?

Mělo by být DVPP povinnou součástí rozvoje učitele každý školní rok?

Měl by být vytvořen, například, kreditový systém v DVPP, kdy by bylo nutno za určité období dosáhnout určitého počtu kreditů za úspěšné absolvování DVPP, aby mohl pedagog setrvat na své pozici při splnění této podmínky?

## 14 Umožňuje Vám zaměstnavatel absolvovat DVPP? (vyjma nařízeného domácího samostudia, např. přednáška, kurz, konference, aj.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano

Ne

Pokud jste uvedli ANO, jako formou zaměstnavatel umožňuje DVPP. Uvedte formu (prezenční kurz, on-line kurz, workshop, konference, seminář, aj.).

## 15 Pokud by Vás zaměstnavatel nepodporoval v DVPP, vzdělával/-a byste se i tak sama (např. v kurzu, semináři, on-line, atp.).

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Rozhodně ano

Spíše ano

Rozhodně ne

Spíše ne

Nevím

## 16 Jak často absolvujete DVPP v oblasti cizích jazyků v rámci jednoho školního roku?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

0

1

2-4

5-8

9 a více

## 17 Vzdělávací kurzy, semináře, workshopy a další typy DVPP pro mě vybírá především?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Vybírám já sám/-a

Vybírá jiná osoba (např. ředitel, vedoucí předmětové komise, aj.)

Nikdo

### 18 Kdo Vás nejvíce motivuje k DVPP?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Já sám/-a
  Kolegové
  Nadřízený pracovník (např. ředitel/-ka školy)
  Zřizovatel školy
- Rodina
- Někdo jiný. (Uveďte kdo, např. přítel, pracovník vzdělávací agentury, kouč, mentor, aj.)

### 19 Které motivační faktory pro DVPP v oblasti cizích jazyků jsou pro Vás nejdůležitější?

Nápověda k otázce: *Hodnoťte posunutím faktorů od nejdůležitějšího k nejméně důležitému.*

Finanční ohodnocení	<input type="text"/>
Seberealizace	<input type="text"/>
Získání nových znalostí a dovedností	<input type="text"/>
Zvýšení efektivity výuky	<input type="text"/>
Získání uznání od ostatních	<input type="text"/>
Zvýšení kvalifikace	<input type="text"/>

### 20 Máte dostatek podpory od vaší instituce pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
  Ne
  Nevím

### 21 Vnímáte finanční náklady na DVPP jako překážku?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Rozhodně ano
  Spíše ano
  Spíše ne
  Rozhodně ne

### 22 Cítíte, že je důležité sledovat aktuální trendy a novinky v oblasti cizích jazyků a aplikovat je ve výuce?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Rozhodně ano
  Spíše ano
  Spíše ne
  Rozhodně ne

### 23 Myslíte si, že máte dostatek času na absolvování DVPP?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
  Ne



24 Cítíte, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro Váš profesní růst?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano  Ne  Nevím

25 Myslíte si, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano  Ne  Nevím

## **Příloha č. 2: Zpráva k dotazníku Motivace**

### **Motivace - DVPP**

## General

 Survey name	Motivace - DVPP
 Author	
 Survey language	 Czech
 Survey URL	<a href="https://www.surveio.com/survey/d/K6T9F8H7D6N6G6V4I">https://www.surveio.com/survey/d/K6T9F8H7D6N6G6V4I</a>
 First response	05/23/2023
 Last response	06/19/2023
 Duration	28 days

## Survey visits

234

Total visits

160

Total completed

0

Total unfinished

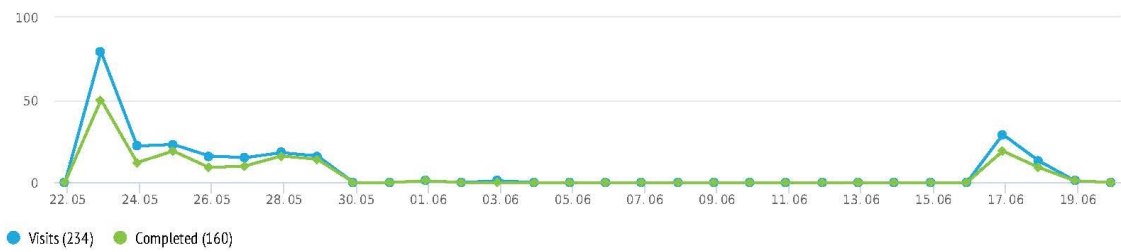
74

Displayed only

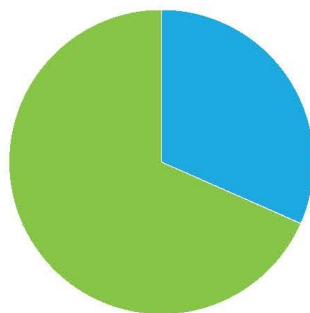
68.4%

Overall completion rate

### Visit History (05/23/2023 – 06/19/2023)

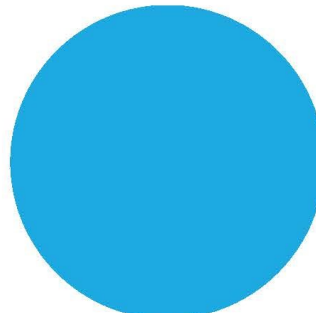


Total Hits



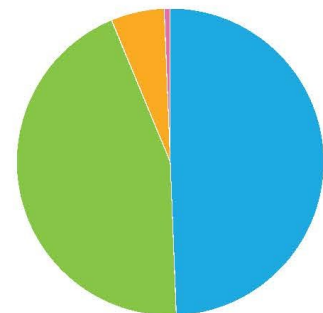
● Displayed only (31.6 %)  
● Completed (68.4 %)  
● Unfinished (0.0 %)

Visit Sources



● Direct link (100.0 %)

Average Time of Completion

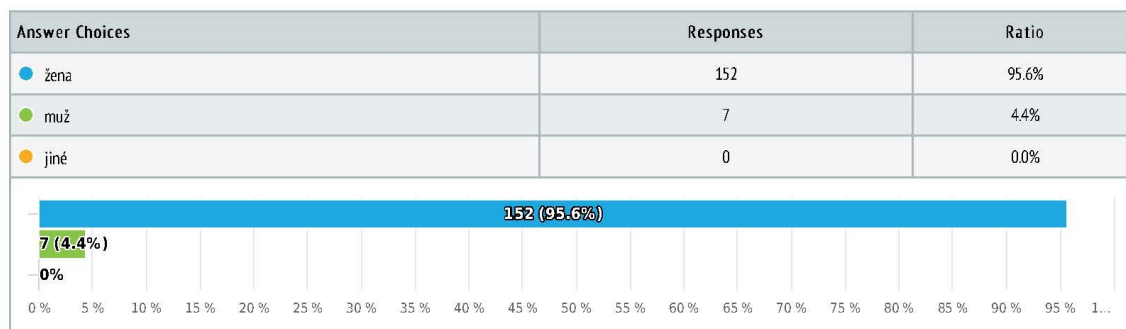


● 2-5 min. (49.4 %)  
● 5-10 min. (44.4 %)  
● 10-30 min. (5.6 %)  
● >60 min. (0.6 %)

## Results

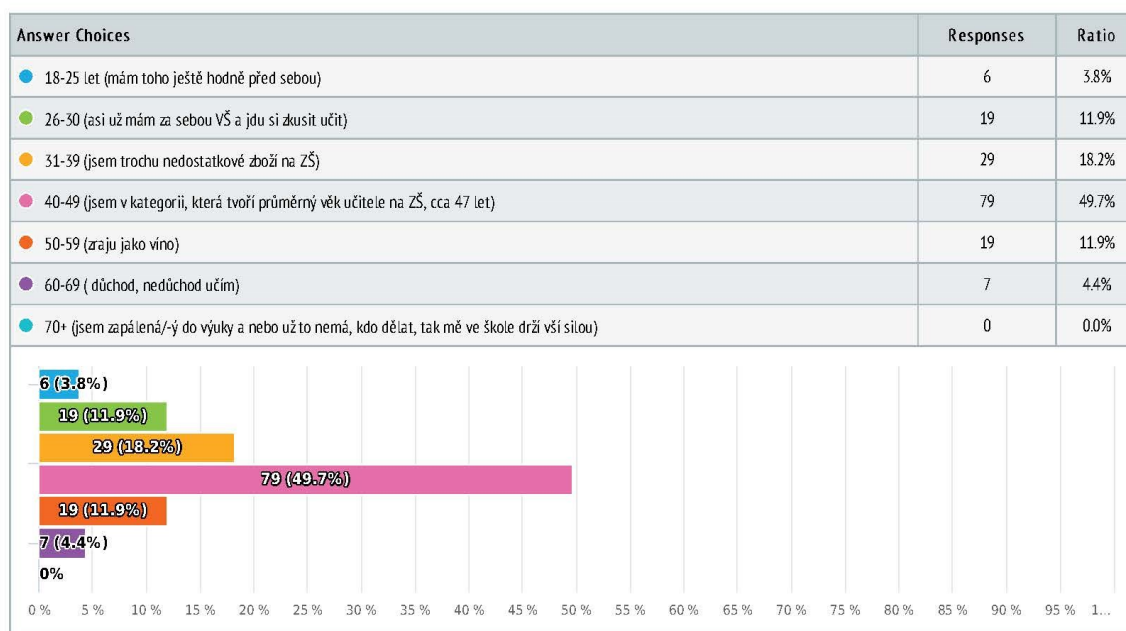
### 1 Začneme něčím lehčím, jste... ?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



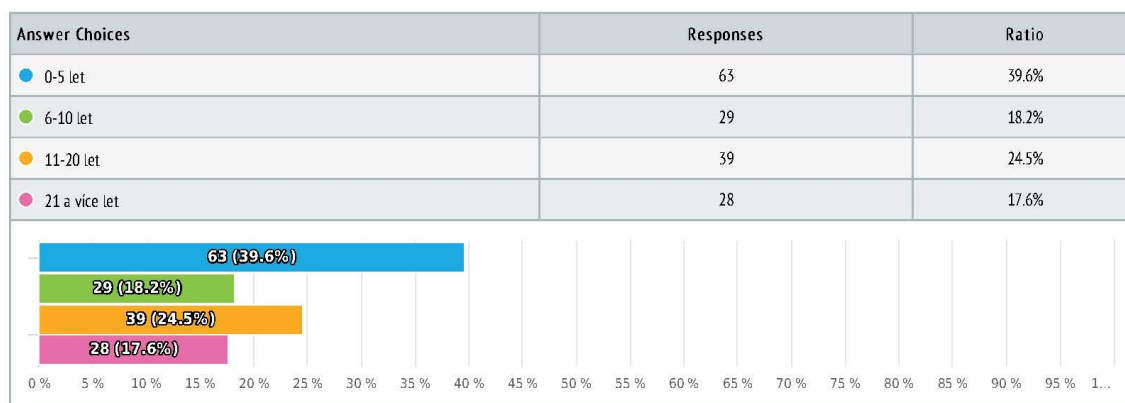
### 2 Jaká je Vaše věková skupina?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



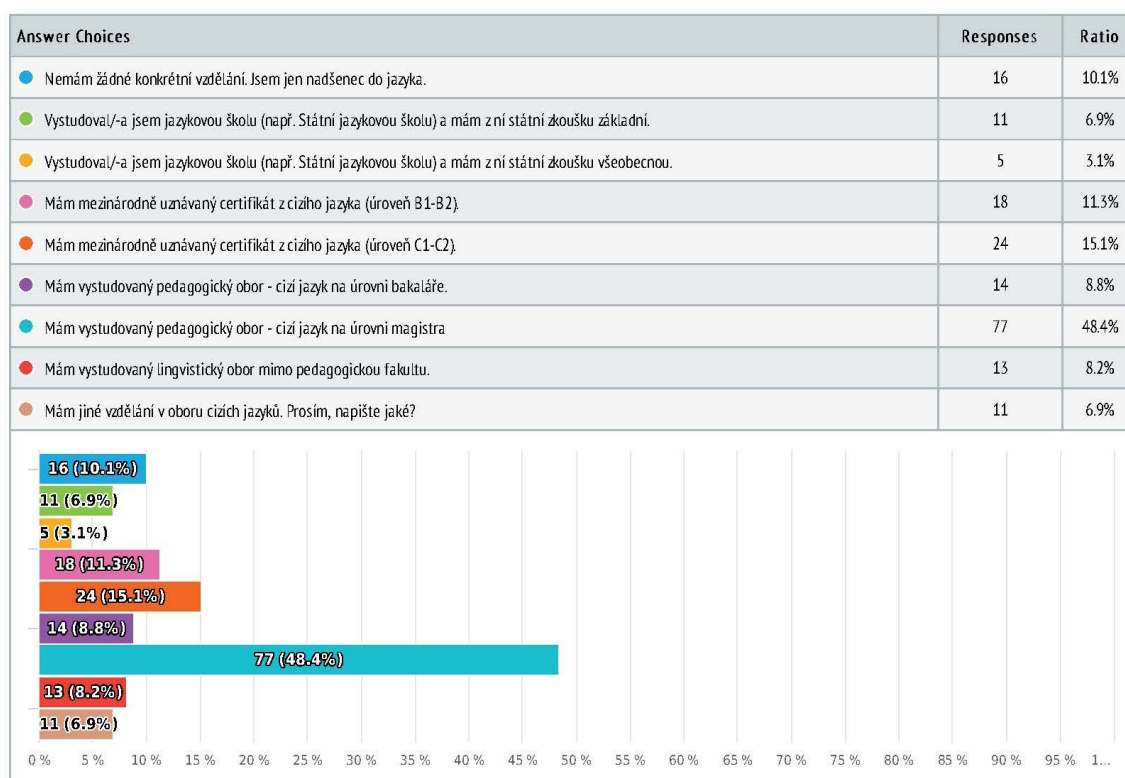
### 3 Jak dlouho pracujete na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



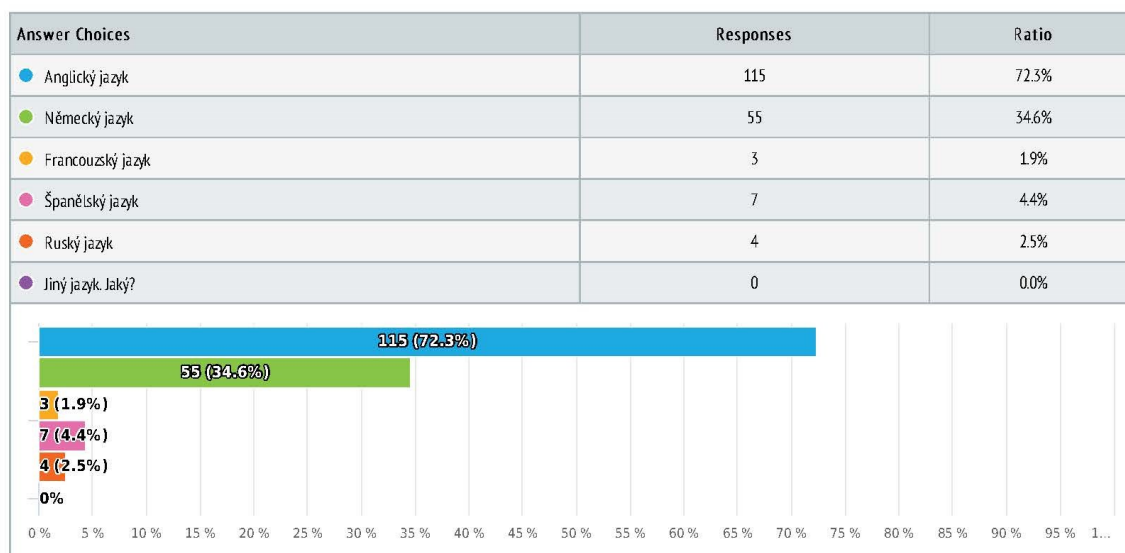
### 4 Jaké je Vaše vzdělání v oblasti cizích jazyků?

Multiple choice, answers 159 x, unanswered 1 x



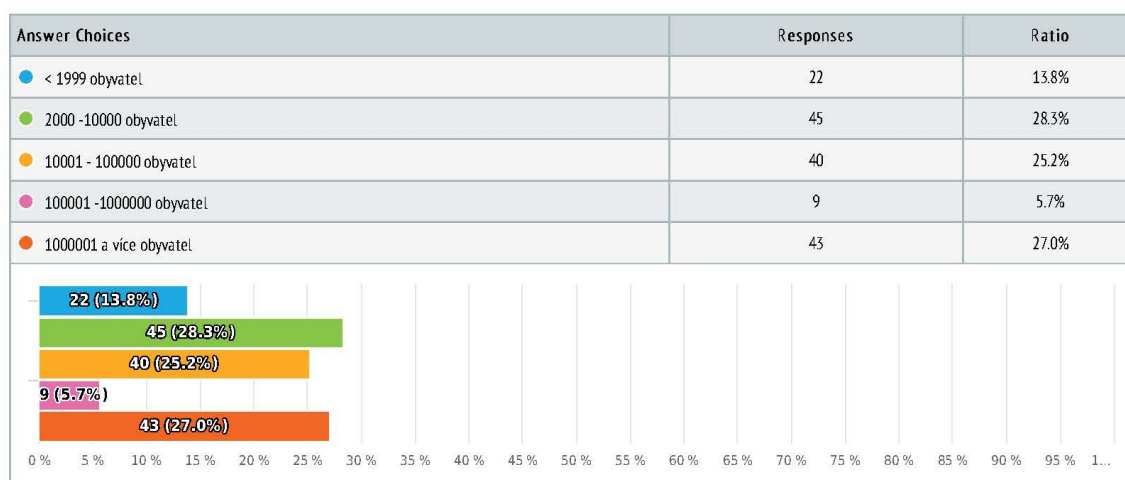
### 5 Jaký cizí jazyk na ZŠ učíte v rámci povinné výuky?

Multiple choice, answers 159 x, unanswered 1 x



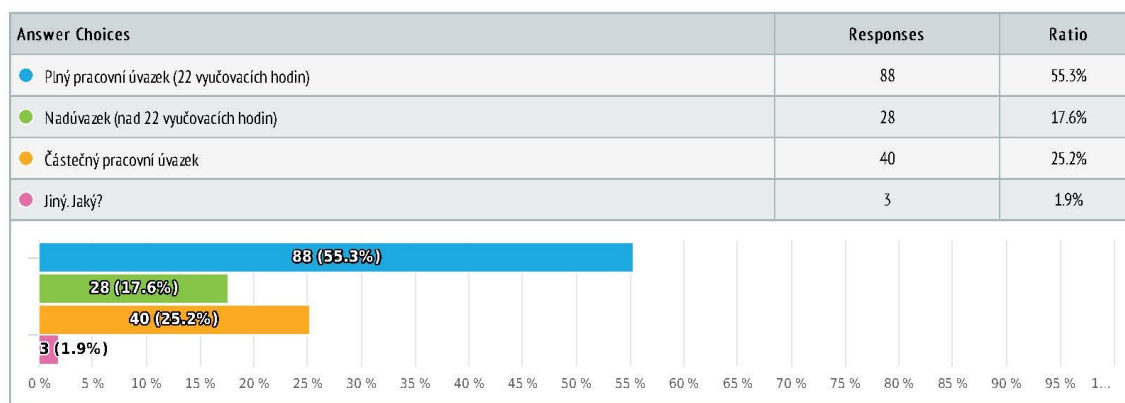
### 6 Vaše základní škola se nachází v sídle s počtem obyvatel...?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



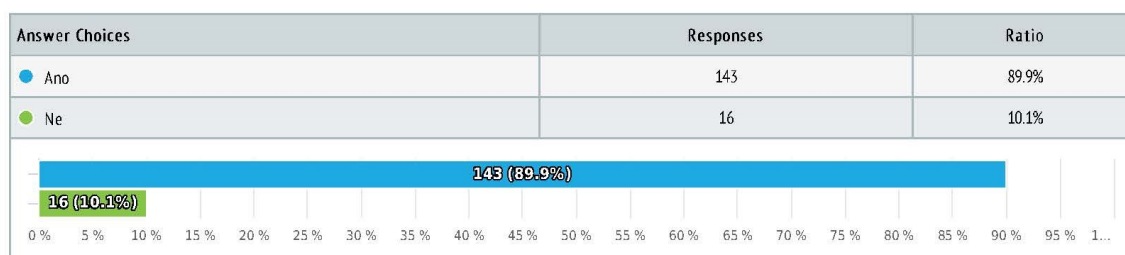
## 7 Jaký je Váš pracovní úvazek na ZŠ?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



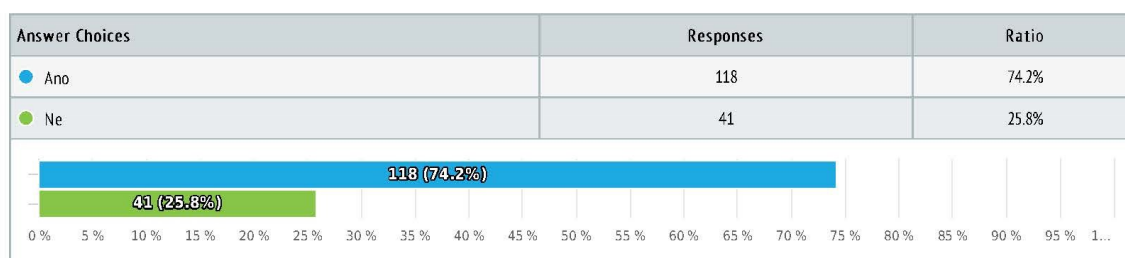
## 8 Máte zájem zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



## 9 Absolvoval/-a jste již v minulosti nějaké relevantní DVPP pro učitele cizích jazyků?

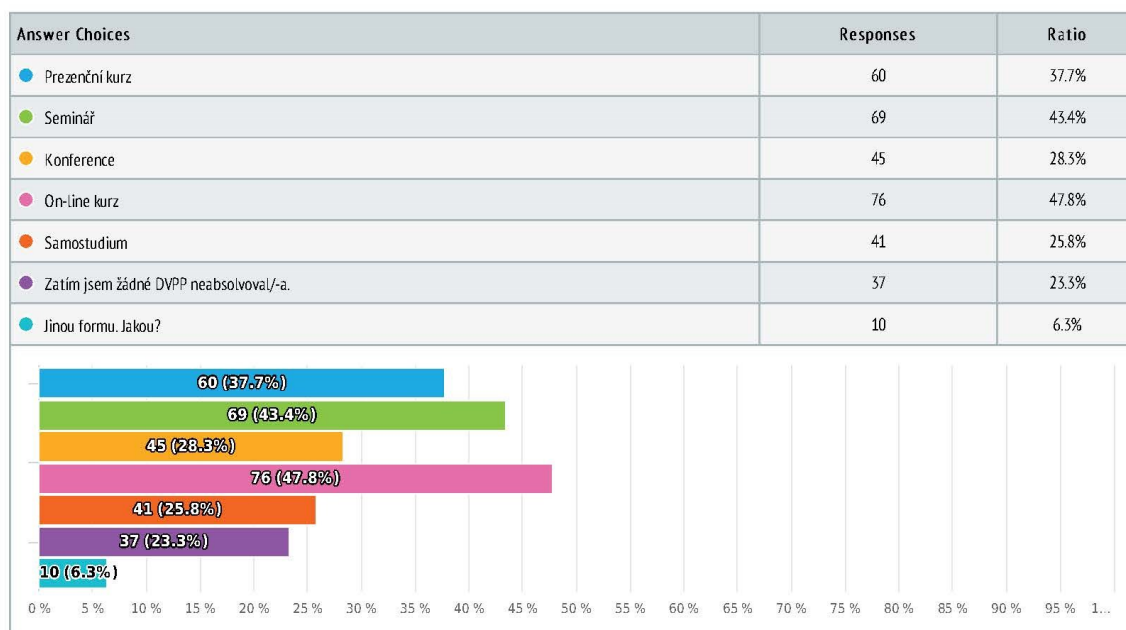
Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x





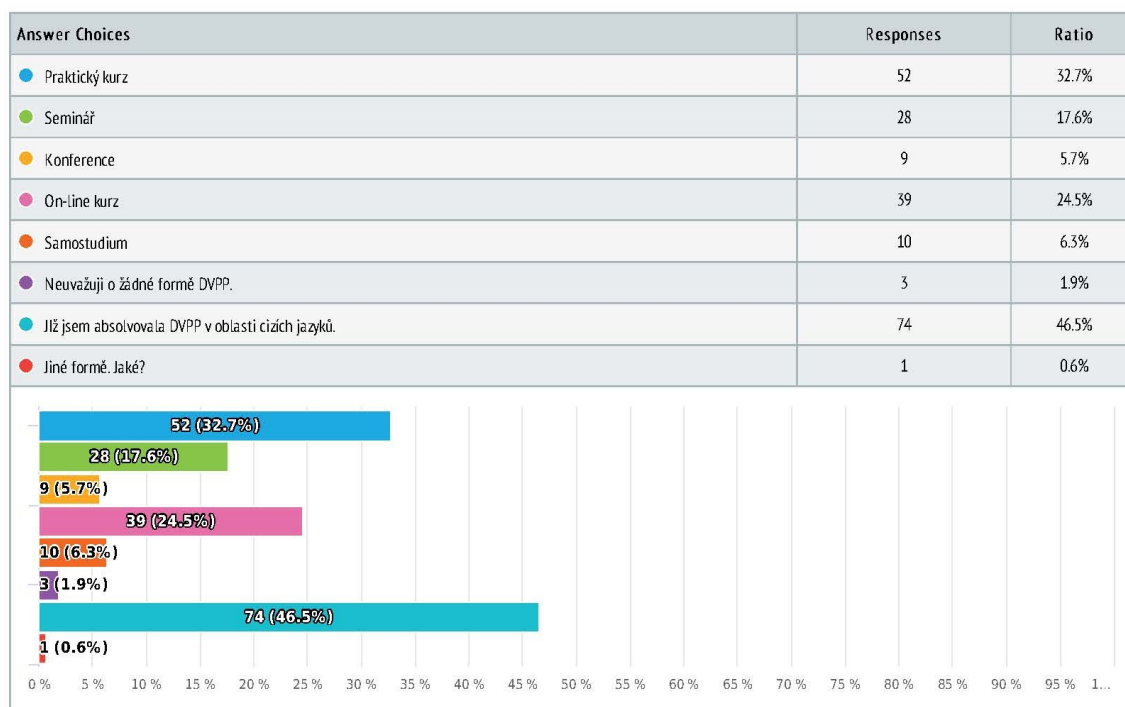
## 10 Pokud jste již absolvovali v minulosti DVPP v oblasti cizích jazyků, jakou formou?

Multiple choice, answers 159 x, unanswered 1 x



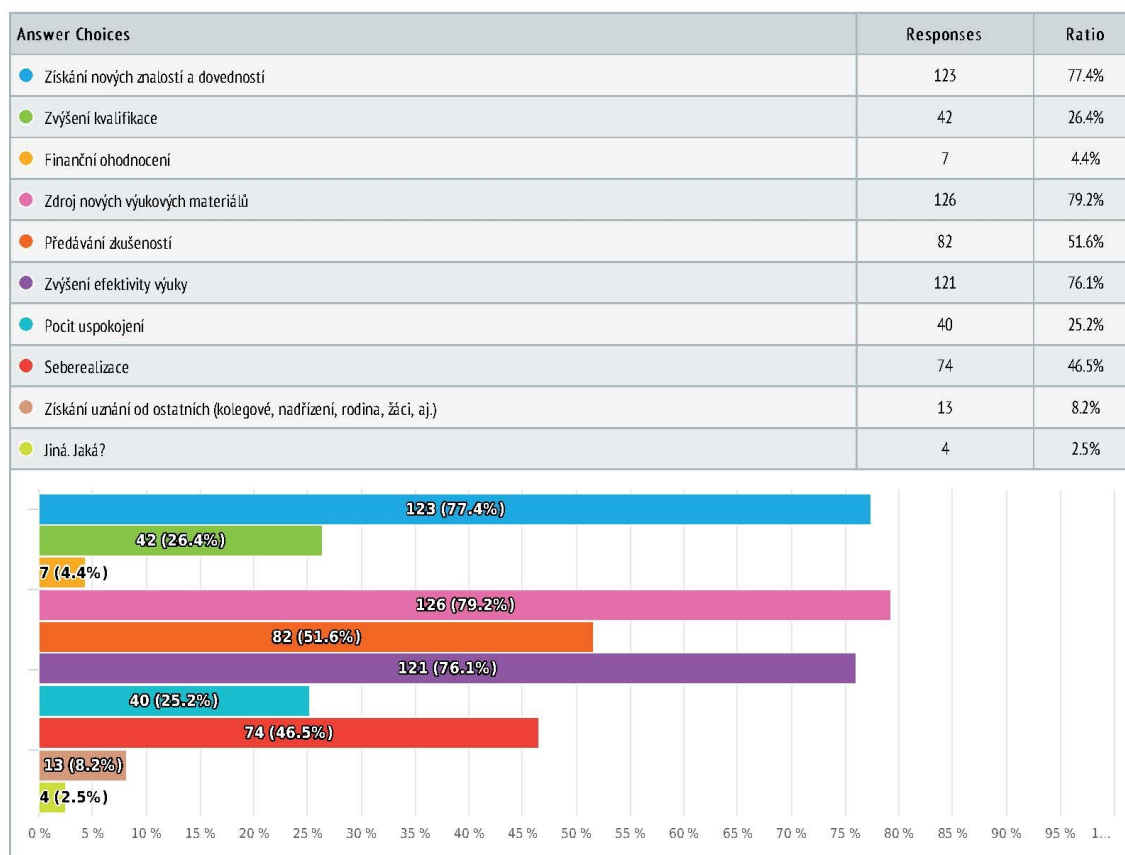
## 11 Pokud jste neabsolvovali žádnou formu DVPP v oblasti cizích jazyků, jaké formě byste dali přednost?

Multiple choice , answers 159 x, unanswered 1 x



## 12 Jaké jsou Vaše největší motivace pro DVPP v oblasti cizích jazyků?

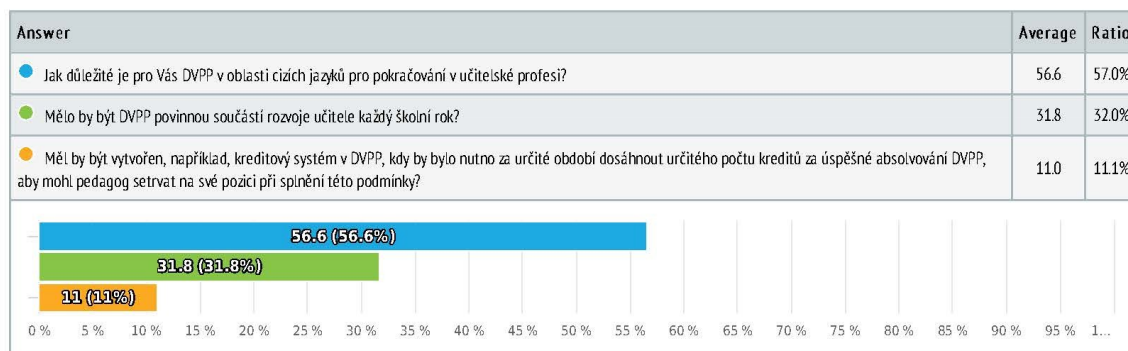
Multiple choice, answers 159 x, unanswered 1 x



### 13 Vyberte na škále od 0% (nesouhlas) do 100% (souhlas).

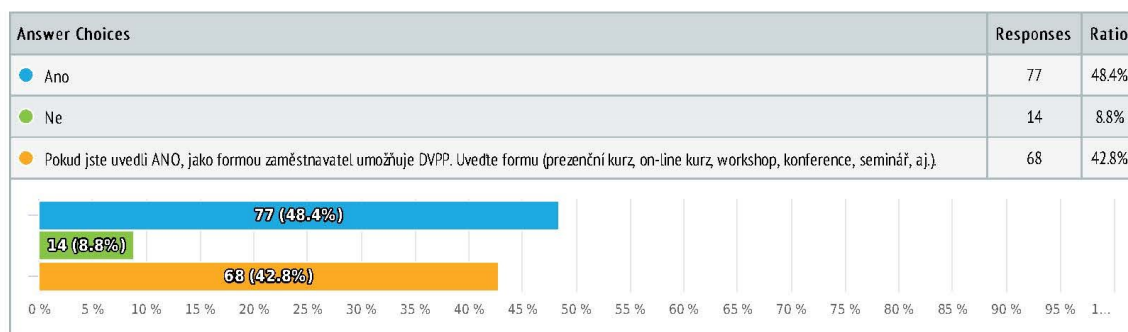
Rating scale, answers 160 x, unanswered 0 x

Assign: 100 percentage



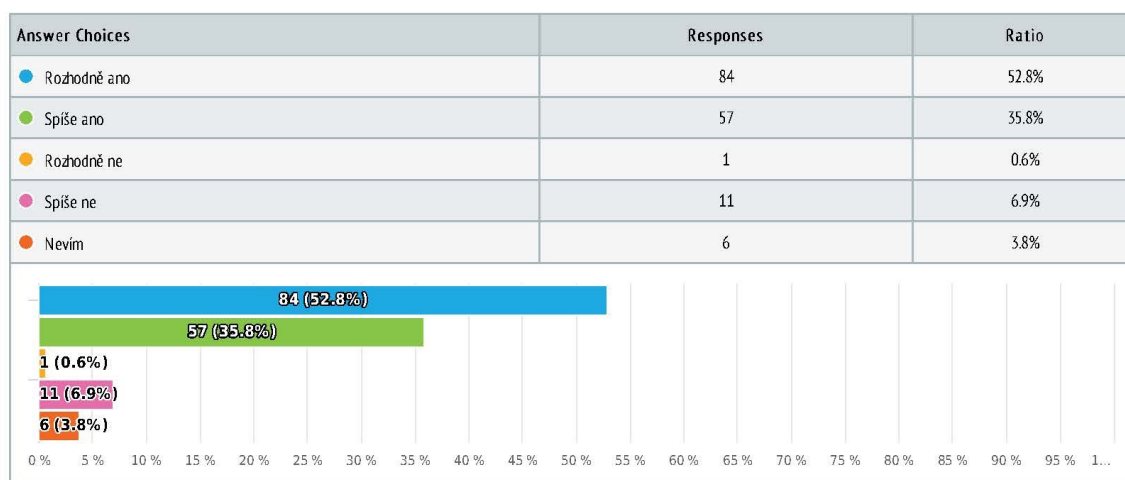
### 14 Umožňuje Vám zaměstnavatel absolvovat DVPP? (vyjma nařízeného domácího samostudia, např. přednáška, kurz, konference, aj.)

Single choice, answers 139 x, unanswered 1 x



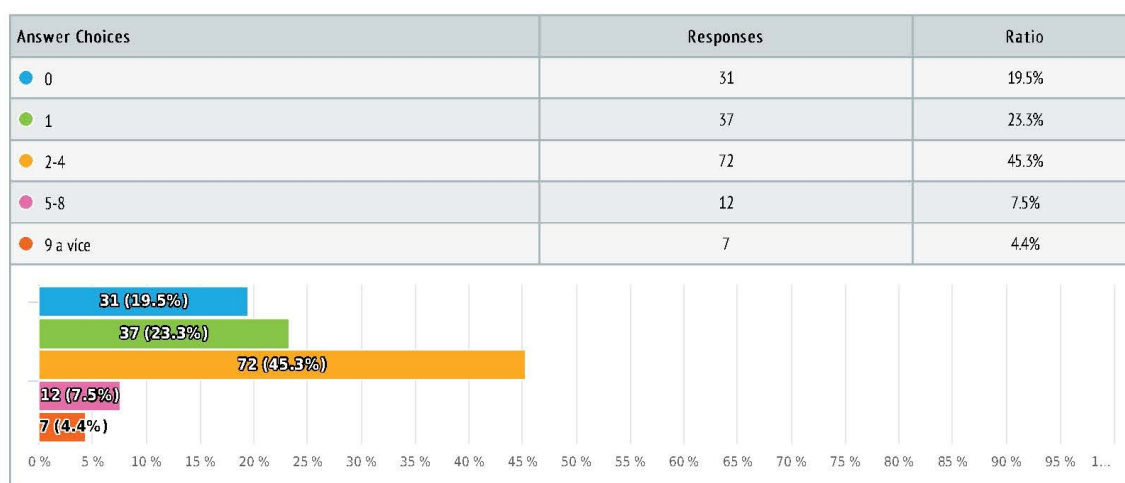
15 Pokud by Vás zaměstnavatel nepodporoval v DVPP, vzdělával/-a byste se i tak sama (např. v kurzu, semináři, on-line, atp.).

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



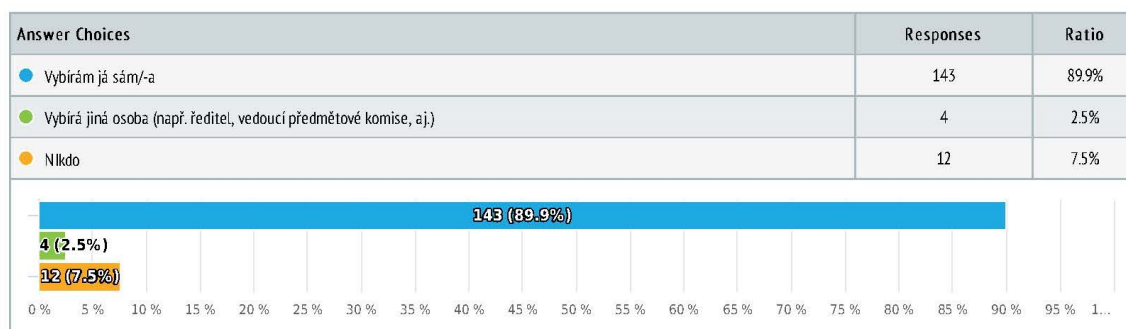
16 Jak často absolvujete DVPP v oblasti cizích jazyků v rámci jednoho školního roku?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



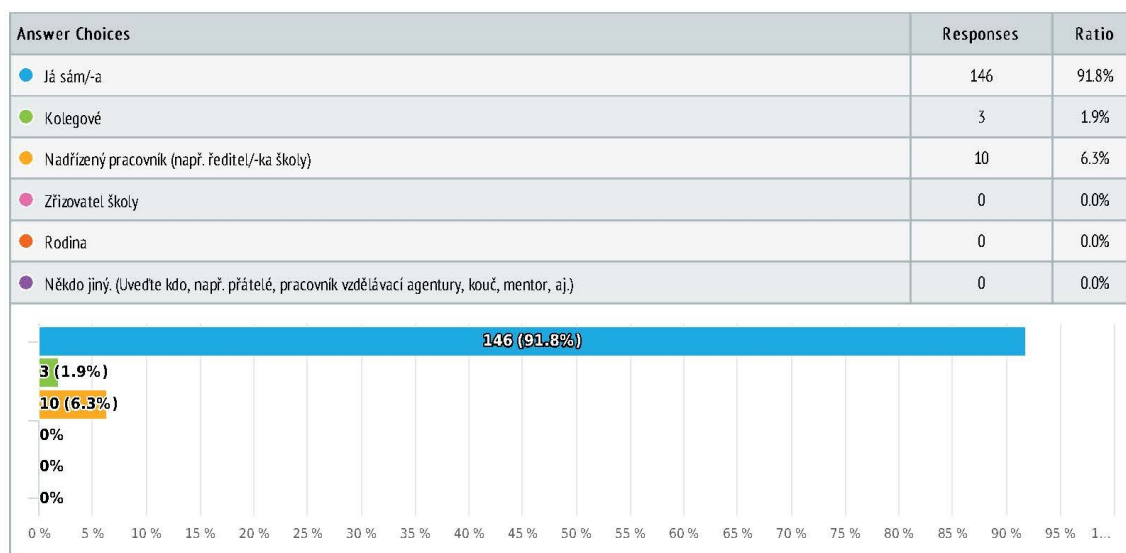
### 17 Vzdělávací kurzy, semináře, workshopy a další typy DVPP pro mě vybírá především?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



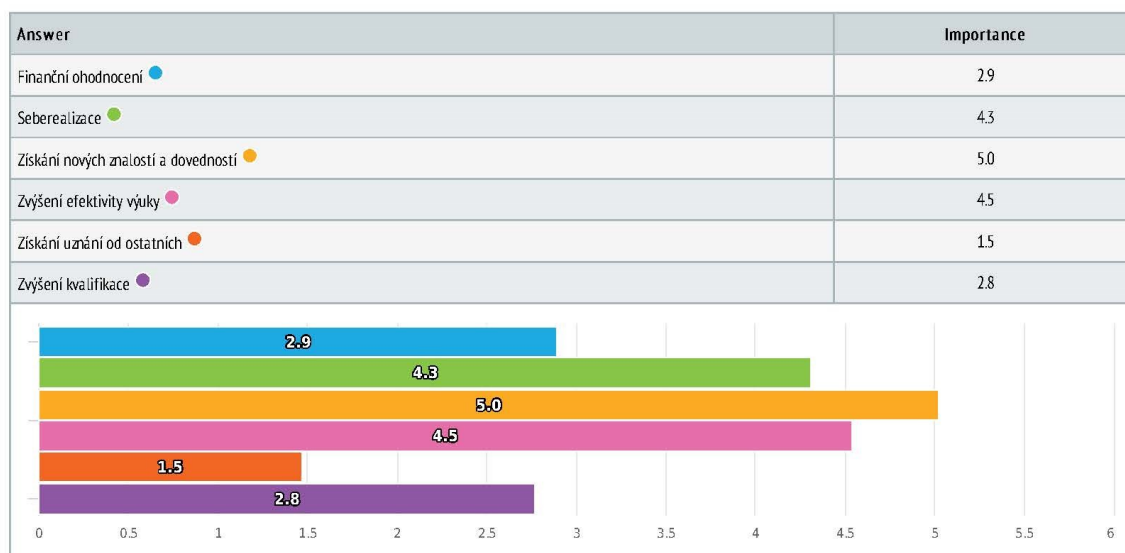
### 18 Kdo Vás nejvíce motivuje k DVPP?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



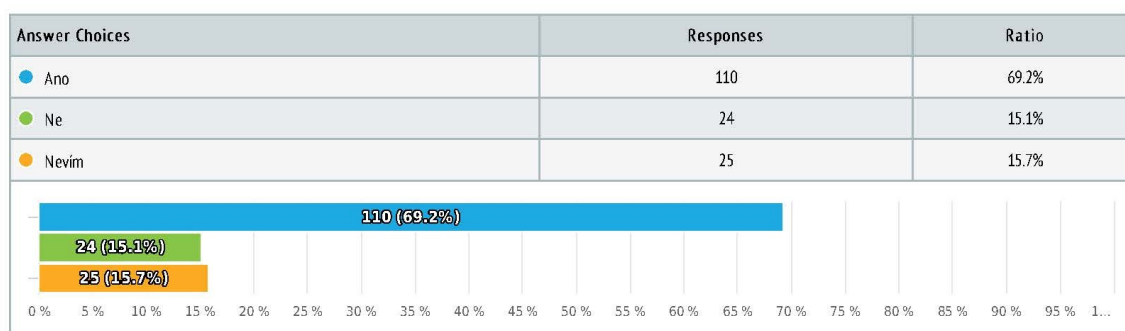
### 19 Které motivační faktory pro DVPP v oblasti cizích jazyků jsou pro Vás nejdůležitější?

Preference order arrangement, answers 160 x, unanswered 0 x



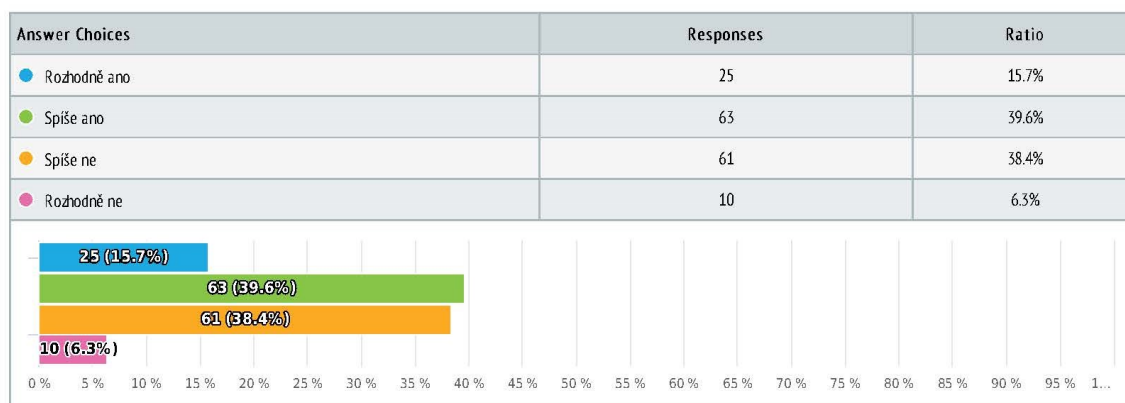
### 20 Máte dostatek podpory od vaší instituce pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



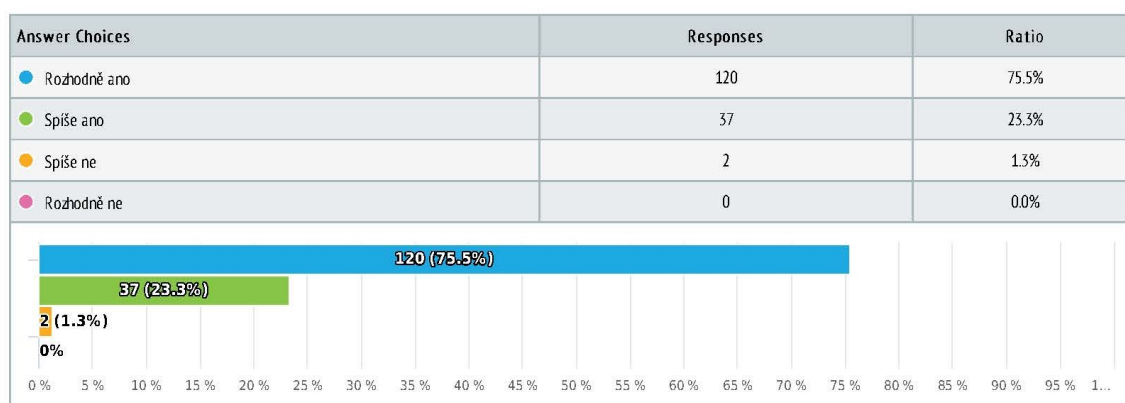
## 21 Vnímáte finanční náklady na DVPP jako překážku?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



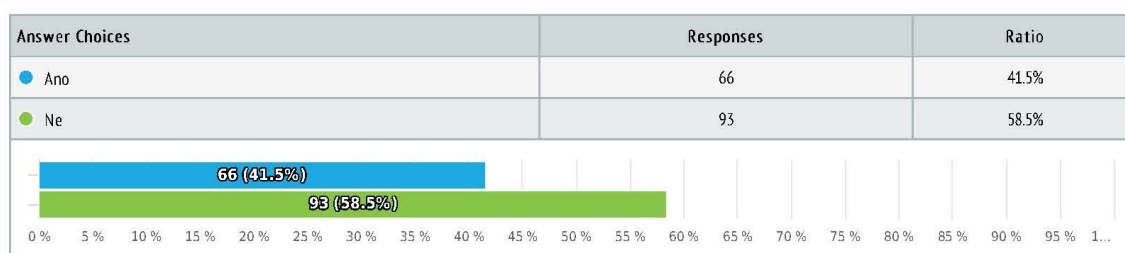
## 22 Cítíte, že je důležité sledovat aktuální trendy a novinky v oblasti cizích jazyků a aplikovat je ve výuce?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



## 23 Myslíte si, že máte dostatek času na absolvování DVPP?

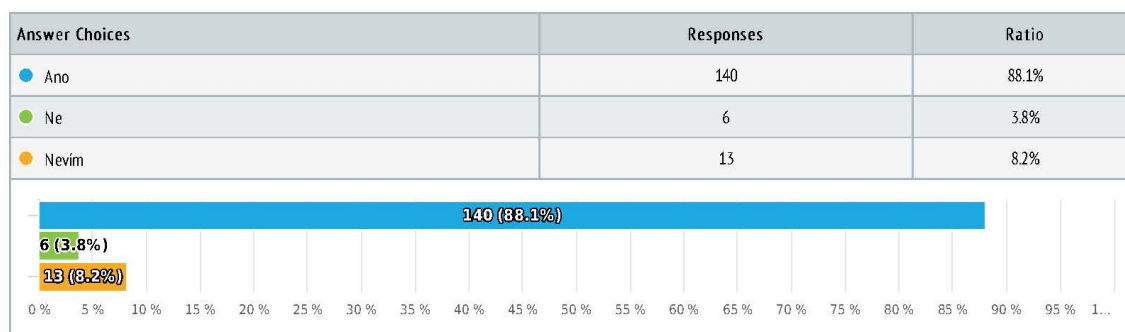
Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x





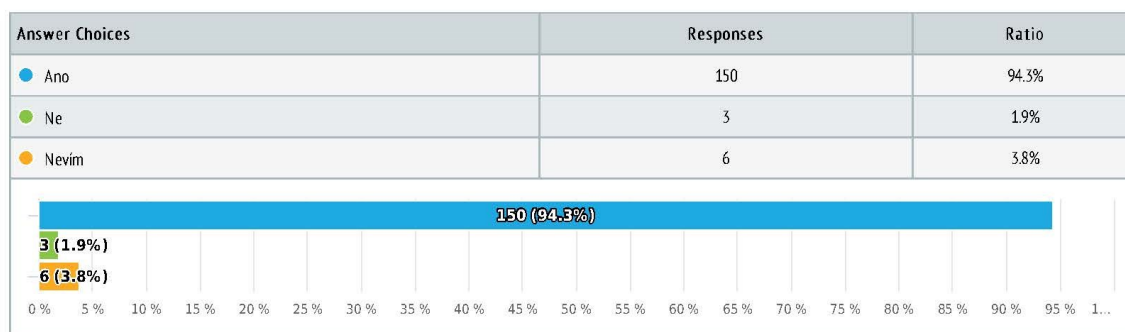
## 24 Cítíte, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro Váš profesní růst?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



## 25 Myslíte si, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky?

Single choice, answers 159 x, unanswered 1 x



## Survey settings

-  Allow multiple submissions? 

---

-  Allow return to previous questions? 

---

-  Display question numbers? 

---

-  Receive response notifications by e-mail?

---

-  Password protection?

---

-  IP restriction?

## Appendix: Survey

### Motivace - DVPP

Vážení učitelé cizích jazyků,

chápu, že tím jak se blíží prázdniny, chuť dělat něco navíc může klesat, ale i tak bych vás ráda požádala o pomoc při hledání odpovědi: *'jaká je motivace učitelů cizích jazyků na ZŠ pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?'*

Prosím, podpořte mne vyplněním dotazníku k mé bakalářské práci, které **potrvá malou chvíličku**. Dejte si k tomu třeba malou skleničku, aby to šlo lépe.

*Sběr dat je anonymní.*

Předem děkuji.

Tereza Maříková

vyučující AJ, studentka PedF UK

tereza.marikova@student.pedf.cuni.cz

#### 1 Začneme něčím lehčím, jste... ?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- žena  muž  jiné

#### 2 Jaká je Vaše věková skupina?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- 18-25 let (mám toho ještě hodně před sebou)  26-30 (asi už mám za sebou VŠ a jdu si zkusit učit)  31-39 (jsem trochu nedostatkové zboží na ZŠ)  40-49 (jsem v kategorii, která tvoří průměrný věk učitele na ZŠ, cca 47 let)
- 50-59 (zrajú jako víno)  60-69 (důchod, nedůchod učím)  70+ (jsem zapálená/-ý do výuky a nebo už to nemá, kdo dělat, tak mě ve škole drží vší silou)

#### 3 Jak dlouho pracujete na pozici učitele cizích jazyků na ZŠ?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- 0-5 let  6-10 let  11-20 let  21 a více let

#### 4 Jaké je Vaše vzdělání v oblasti cizích jazyků?

Question instructions: *Vyberte jednu či více možností.*

- Nemám žádné konkrétní vzdělání. Jsem jen nadšenec do jazyka.  Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku základní.  Vystudoval/-a jsem jazykovou školu (např. Státní jazykovou školu) a mám z ní státní zkoušku všeobecnou.  Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň B1-B2).  Mám mezinárodně uznávaný certifikát z cizího jazyka (úroveň C1-C2).  Mám vystudovaný pedagogický obor - cizí jazyk na úrovni bakaláře.  Mám vystudovaný pedagogický obor - cizí jazyk na úrovni magistra.  Mám vystudovaný lingvistický obor mimo pedagogickou fakultu.
- Mám jiné vzdělání v oboru cizích jazyků. Prosím, napište jaké?

## 5 Jaký cizí jazyk na ZŠ učíte v rámci povinné výuky?

Question instructions: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Anglický jazyk    Německý jazyk    Francouzský jazyk    Španělský jazyk    Ruský jazyk  
 Jiný jazyk. Jaký?

## 6 Vaše základní škola se nachází v sídle s počtem obyvatel...?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- < 1999 obyvatel    2000 -10000 obyvatel    10001 - 100000 obyvatel    100001 -1000000 obyvatel    1000001 a více obyvatel

## 7 Jaký je Váš pracovní úvazek na ZŠ?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Plný pracovní úvazek (22 vyučovací hodiny)    Nadúvazek (nad 22 vyučovací hodiny)    Částečný pracovní úvazek  
 Jiný. Jaký?

## 8 Máte zájem zlepšit své jazykové dovednosti a znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP)?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano    Ne

## 9 Absolvoval/-a jste již v minulosti nějaké relevantní DVPP pro učitele cizích jazyků?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano    Ne

## 10 Pokud jste již absolvovali v minulosti DVPP v oblasti cizích jazyků, jakou formou?

Question instructions: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Prezenční kurz    Seminář    Konference    On-line kurz    Samostudium  
 Zatím jsem žádné DVPP neabsolvoval/-a.  
 Jinou formu. Jakou?

## 11 Pokud jste neabsolvovali žádnou formu DVPP v oblasti cizích jazyků, jaké formě byste dali přednost?

Question instructions: *Vyberte jednu, či více možností.*

- Praktický kurz    Seminář    Konference    On-line kurz    Samostudium  
 Neuvažuji o žádné formě DVPP.    Již jsem absolvovala DVPP v oblasti cizích jazyků.  
 Jiné formě. Jaké?

## 12 Jaké jsou Vaše největší motivace pro DVPP v oblasti cizích jazyků?

Question instructions: *Vyberte jednu či více možností.*

- Získání nových znalostí a dovedností       Zvýšení kvalifikace       Finanční ohodnocení       Zdroj nových výukových materiálů  
 Předávání zkušeností       Zvýšení efektivity výuky       Pocit uspokojení       Seberealizace  
 Získání uznání od ostatních (kolegové, nadřízení, rodina, žáci, aj.)  
 Jiná. Jaká?

## 13 Vyberte na škále od 0% (nesouhlas) do 100% (souhlas).

Assign: 100 percentage

Jak důležité je pro Vás DVPP v oblasti cizích jazyků pro pokračování v učitelské profesi? Mělo by být DVPP povinnou součástí rozvoje učitele každý školní rok? Měl by být vytvořen, například, kreditový systém v DVPP, kdy by bylo nutno za určité období dosáhnout určitého počtu kreditů za úspěšné absolvování DVPP, aby mohl pedagog setrvat na své pozici při splnění této podmínky? 

## 14 Umožňuje Vám zaměstnavatel absolvovat DVPP? (vyjma nařízeného domácího samostudia, např. přednáška, kurz, konference, aj.)

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď* Ano Ne Pokud jste uvedli ANO, jako formou zaměstnavatel umožňuje DVPP. Uvedte formu (prezenční kurz, on-line kurz, workshop, konference, seminář, aj.). 

## 15 Pokud by Vás zaměstnavatel nepodporoval v DVPP, vzdělával/-a byste se i tak sama (např. v kurzu, semináři, on-line, atp.).

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď* Rozhodně ano Spíše ano Rozhodně ne Spíše ne Nevím

## 16 Jak často absolvujete DVPP v oblasti cizích jazyků v rámci jednoho školního roku?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď* 0 1 2-4 5-8 9 a více

## 17 Vzdělávací kurzy, semináře, workshopy a další typy DVPP pro mě vybírá především?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď* Vybírám já sám/-a Vybírá jiná osoba (např. ředitel, vedoucí předmětové komise, aj.) Nikdo

## 18 Kdo Vás nejvíce motivuje k DVPP?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Já sám/-a
  Kolegové
  Nadřízený pracovník (např. ředitel/-ka školy)
  Zřizovatel školy
- Rodina
- Někdo jiný. (Uveďte kdo, např. přítel, pracovník vzdělávací agentury, kouč, mentor, aj.)

## 19 Které motivační faktory pro DVPP v oblasti cizích jazyků jsou pro Vás nejdůležitější?

Question instructions: *Hodnoťte posunutím faktorů od nejdůležitějšího k nejméně důležitému.*

Finanční ohodnocení	<input type="text"/>
Seberealizace	<input type="text"/>
Získání nových znalostí a dovedností	<input type="text"/>
Zvýšení efektivity výuky	<input type="text"/>
Získání uznání od ostatních	<input type="text"/>
Zvýšení kvalifikace	<input type="text"/>

## 20 Máte dostatek podpory od vaší instituce pro absolvování DVPP v oblasti cizích jazyků?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
  Ne
  Nevím

## 21 Vnímáte finanční náklady na DVPP jako překážku?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Rozhodně ano
  Spíše ano
  Spíše ne
  Rozhodně ne

## 22 Cítíte, že je důležité sledovat aktuální trendy a novinky v oblasti cizích jazyků a aplikovat je ve výuce?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Rozhodně ano
  Spíše ano
  Spíše ne
  Rozhodně ne

## 23 Myslíte si, že máte dostatek času na absolvování DVPP?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
  Ne

24 Cítíte, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro Váš profesní růst?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

Ano  Ne  Nevím

25 Myslíte si, že DVPP v oblasti cizích jazyků je důležité pro zlepšení kvality výuky?

Question instructions: *Vyberte jednu odpověď*

Ano  Ne  Nevím